

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.

Twenty-Eighth day of the Sixth Session of the

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Saturday, the 21st August, 1971.

The House met at Half-Past-Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair.)

I ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

**ACQUISITION OF LAND FOR V. L. W TRAINING
CENTRE AT SRIKALAHASTI.**

514—

* 1329 Q.—Sri R. Satyanarayana Raju (Narasapur) :— Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the Government have acquired the land bearing S. Nos. 71, 72, 73, 74 and 75 in Basavayyapalem (revenue Village) situated in Municipal limits of Srikalahasti town in Chittor District for Srikalahasti Government Village Level Workers Training Centre ;

(b) Whether it has been brought to the notice of the Government that the building of the said Centre and the lands referred to in clause (a) along with other lands have illegally been occupied by some persons who are creating records in their favour ; and

(c) if so, the steps taken by the Government thereon ?

The Minister for Panchayat Raj (Sri T. Ramaswamy) :— a) No, Sir

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

శ్రీ అం. సత్యనారాయణ రాజు :— అర్థాన్ని, నో సర్ అని చెప్పావు. అను అది ఎవరు అక్కమించుటాలేదా. చట్ట విడ్డంగా అక్కమించున్నార వేఱి మార్పుష్టికి వచ్చినది. అది ఏమైనా ఎంత్క్యుల్లి. చేయస్తారా?

శ్రీ కె. రామస్వామి :— మీరు చెప్పిన సర్కే నుండి ఎంత్క్యుల్లి చేయాలేదు. The land acquired was 27 హక్కులు నీ సెంటులు 25 హక్కులు కీ సెంటులు ఒకటిటి. All this land is in the enjoyment of none.

TRANSFER OF STAFF APPOINTED FOR CENSUS WORK

542—

217 Q.—Sri K. Govinda Rao (Anakapalli) :— Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state

- (a) whether any order was issued by the Government not to transfer any staff appointed for census work ;
- (b) whether any Group Executive Officers cum-village level workers in the Kasim Kota Panchayat Samithi have been transferred in violation of the orders of the Government.
- (c) whether stay orders have been issued by the Collector, Visakhapatnam against the orders of transfer made by the B. D. O; Kasim Kota ;
- (d) whether the Samithi carried out such orders of the Collector ; and
- (e) if not, the reasons therefor ?

Sri T. Ramaswamy :— (a) Yes, Sir.

(b) The Block Development Officer, Casimkota issued orders on 23-9-1970 making certain transfers of Village Level Workers cum Group Executive Officers including those 5 Village Level Workers cum Group Executive Officers who were selected for census work.

(c) Yes, Sir.

(d) No, Sir.

(e) The Collector, Visakhapatnam called for the explanation of the Block Development Officer for the implementation of the orders of the Collector and the Block Development Officer explained that his efforts to cancel transfer orders failed as the President, Panchayat Samithi, insisted upon the implementation of the transfer orders.

శ్రీ అం. మహానంద (రఘు) :— ఆశ్చర్య, ఇది ఒక్కటే కాదు ఇట్లా గంర్రు మెండు ఉత్తరవుడు ఉన్నప్పకి కూడా పెన్నవ విషయంలో దాలామంది టీచర్లను కూడా త్రావ్సుఫర్చు చేయడం జరిగింది. అది ప్రథమక్కు ర్షాష్టికి తీపుకొని వచ్చినప్పుడు కూడా They are not implementing the orders of the Government.

ఒకటి రెండుసార్లు ఇక్కడమంది పోయినప్పటికి లేదు. అలాటివి మాత్రమైపు నమితికి నంబంధించిని ఎంగద బినిష్టిషిగారి ర్షాష్టికి తీపుకొనవానై వారు వంపించినని కూడా అమలు జరువరేదు. ఇట్లా అమలు ఇసుపక ప్రోయినవారిమీద కలిన వైస చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ట. రామస్వామి :— తప్పటండా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ స. కోతుయ్య :— (చీరాల) ఇది ప్రతి చోట ఉన్నటువడితో ఇట్లా చిక్కు పమప్పు. ఎప్పటికప్పుడు ఈ పంటకు త్రావ్సుఫర్చు కసించం చి. డి. ఒ గాఢి అసుహమితో చేసే విషయం ఏమన్ను ఆలోచిస్తారా? వారు ఆముఖంలో లేకుండా ఈ పంటాయితీ

Oral Answers to Questions

ప్రెసిడెంటు ట్రాన్స్‌ఫర్మ చేయకుండా ఏమన్ను ఉత్తర్వులు చేస్తారా? దానిప్రతి బాలా నమన్యులు వరిష్టారం అవుతాయి.

శ్రీ టి. రామస్వామి : — ఈ ప్రక్క అది కాదు బి. డి. టి. లే ట్రాన్స్‌ఫర్మ చేయాలి. వంచాయితి నమతి ప్రెసిడెంటు కాదు.

శ్రీ పి. కోటియ్య : — బి. డి. టి. లే ట్రాన్స్‌ఫర్మ చేయాలనేది ఉన్నది. రాశి బి. డి. టి. లే ట్రాన్స్‌ఫర్మ చేయాలనే దాలివల్ల బాలా చిక్కులు వస్తున్నాయి. ఏదు అది గమనించకబోతే ఎలా? కొంత పాపభీతిలోనైనా రావిని గమనించి బి. డి. గారి ఆనుమతి రేటుండా బి. డి. టి. గారు ఈ ట్రాన్స్‌ఫర్మ చేయకుండా ఉండేటు టీఱు ఏమన్ను అలోచిస్తారా?

శ్రీ వి. రామస్వామి : — ఇప్పుడు బి. డి. ఒ నెట్‌టెక్ అండ్రు, ఆయన చేస్తున్నారు.

(శ్రీ) పి. కోటియ్య : — ఆయన చెప్పిన నమాధానం వినిపించలేదు.

శ్రీ తి. రామస్వామి : — శేరండి ఇప్పుడు అలోచన విపు లేదు.

శ్రీ పి. కోటియ్య : — ఎందుకు అలోచించరు? అందులో సాధకబాధకాల ఉన్నాయని చెబుతున్నప్పుడు ప్రశ్నేకంగా కళ కళ్లే ఈ బి. డి. టి. లే ట్రాన్స్‌ఫర్మ చేస్తా వంతుగు ప్రాకాయ తీస్తున్నారు. బి. డి. గారు కూడా మీవారేకడా. బి. ఒ టిను కన్నలు చేసి చేయడని చెప్పంచి.

శ్రీ టి. రామస్వామి : — అందరూ గవర్న్‌మెంటు ఆఫీన్‌ల్లే, కమరు చెప్పిరట్లు కాని ఈఱకే పారిని పీరిని కన్నలు చేయాలి అంటే ఎలా,

శ్రీ పి. కోటియ్య : .... బౌనంధి, అక్కడ వంచాయితి నమతి ప్రెసిడెంటు స్థాపించంలో ఉండి చాలా చిక్కులు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఆర్. పశ్యనారాయణరాజు : — అద్యై, వెన్నెన వర్కుల్ను అంతా కాకండా ఈ మధ్య ఓటిష్యు ఎనోరోల్ మెంటుకు టీచర్సును వేశారు. వార్కులు కూడా ట్రాన్స్‌ఫర్మ చేయకూడదని గవర్న్‌మెంటు ఆర్టర్సు వంపించిందా?

శ్రీ టి. రామస్వామి : — పెచ్చేటు క్వాక్కున్ వేయంచి.

శ్రీ ఎ. సి. రామ్ [పరమనేను] : — మంతోగా బి. డి. టి. లే ట్రాన్స్‌ఫర్మ చేసేది అని చెబుతున్నారు. బాలాచోటు బి. డి. లు అంతా పుచ్చాయితి నమతి ప్రెసిడెంటు చేపులలో కీటబామ్ములు. ఏదు నమతి ప్రెసిడెంటు ప్రాసివరంతా ఇన్ఫోలో గ్రాంటు చేస్తున్నారు. అందుచేత అవసర్పు కీపేసి బి. డి. టి. లే చేతిలో పెక్కే ఈ ఉపాధ్యాయులంకా క్షేమంగా ఉంటారని కోరుతున్నాను రావిని గురించి ఏమన్ను అలోచిపోరా?

మిశన్ స్పీకర్ :— ఇప్పుడు వార్కులు అంతకన్నా ఎక్కువ ఉన్న అధికారాలు ఏమిటి? ఏఫో లోకర్గా వాళు నరిగా వనిచేస్తూ ఉంటే ఉంచుతారు.

శ్రీ టి. పి. రాజవీర్ :— ప్రతి సంవత్సరం ఏఫో ఒక ఎన్నిక జరుగుతున్నది. ఆ ఎన్నికలలో పాల్గొన్నారని చెప్పి త్రావువర్ చేస్తూ ఉండవచ్చు.

శ్రీ టి. రామస్వామి :... ఈ ప్రక్క లేవున్న త్రావువర్ గురించి కాదండి.

శ్రీ ఎమ్. వీరరాఘవరావు [ప్రతి పాడు] :— వంచాయితి నమితలలో టీచర్లు కు త్రావువర్ చేసే అధికారం బి. డి. టలు వంచాయితి ప్రెసిడెంటుడు, సమితి ప్రెసిడెంటుడు ఉన్నది కనుక ఎలిమెంటరీ ఎద్దుకేషను సర్వవాళనం అయిపోతున్నది. అందువేత తిల్లా ఎద్దుకేషన్ అపీలర్లో కన్సెల్ చేసే కొంత డిస్ట్రిక్ట్ ఉంటుందని మంత్రిగారిని కోరుతాన్నాము. ఈ అధికారాలన్నీ వంచాయితి రాజ కాలో ఉండాలని కోరం భావ్యంకాదు. అది యాపెల్ అయిపోయింది.

శ్రీ టి. రామస్వామి :— అది ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించివచ్చి కాదు, ఇది కి గురు వి. ఎల్. దబ్బులు విశాఖపట్టణంలో టార్మిన్స్ వర్ చేసినటువంటి విషయం. అందుకేత దీనికి సంబంధం లేదు.

శ్రీ పి. వెంకట సుబ్రయ్య :.... గమ్మన్ మొండు సెన్సర్ పర్కులో ఉన్నటు వంటి టీచర్లును టార్మిన్స్ వర్ చేయవద్దంటేనే చేపున్నారు.

Mr. Speaker :— This relates to transfer of village level workers and the policy of the Government. It is already answered twice. This question has been coming on from a long time.

CONSTRUCTION OF P. S OFFICE BUILDING

543—

* 323 Q.—**Sri P. Venkatasubbaiah (Sullurupet) :**— Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) whether the Government are considering to lift the ban on the construction of Panchayat Samithi Office building in the Samithis where grants were already released by the Government for the aid purpose and

(b) when will it materialise?

Sri T. Ramaswamy :— (a) The Government have decided to relax the ban on construction of Panchayat Samithi office buildings only in the case of Panchayat Samithi which received Government grant and commenced the work but left them incomplete due to the ban.

(b) Orders in this regard will be issued shortly,

**TAKING AWAY OF V CLASS FROM
ELEMENTARY EDUCATION**

544 —

* 1310 Q.— Sri Poola Subbiah (Yerragondipalem) :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether the Vth Class is going to be taken away from the fold of the elementary education; and

(b) if so, how many teachers are going to be retrenched?

The Minister for Education (Sri P. V. Narasimha Rao) :—

(a) A proposal for taking away Class V from the fold of Elementary Education and attaching it to Upper Primary Schools is under examination and no final decision has yet been taken in the matter.

(b) There will not be any retrenchment, as there will be no reduction in the number of Classes. Class V along with the staff will be tagged on to the Upper Primary Schools, if the proposal is finalised.

BLIND HOME AT HYDERABAD

545—

* 1312 Q.— Sarvashri Poola Subbaiah, B. V. Ramanalath (Allavaram), R. Mahananda, V. Rama Rao, and V. Narayana Murthy (Peddapuram) :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the amount paid per head to the boarders at Blind Home in Basant Aaveli in Hyderabad;

(b) whether Sri Poola Subbaiah, M. L. A. presented a memorandum to the Chief Minister in the month of November, 1970 regarding their demands; and

(c) if so, what action was taken on it?

Sri P. V. Narasimha Rao : (a) Rs 20/- per month.

(b) Sri Poola Subbaiah, M. L. A. presented a Memorandum to Chief Minister in the month of December, 1970.

(c) The institution was paid a surprise visit by Secretary Education as assured by Minister (Education). As the Warden

presented that food grains purchased on tender system were costing more than the open market, Secretary, Education suggested that requirements might be obtained from the Super Bazar. The District Education Officer has accordingly issued instructions. Other suggestions made regarding enhancement of boarding charges etc are under consideration.

శ్రీ సి. పుత్యాయ్ :— అడ్జెక్షన్ అంధ విద్యార్థులకు నంజంచించి బోర్డరుకు రు. 20/- ల చొప్పున యిస్తున్నారు. వచ్చిరై జ్ఞా హరిషన హస్టల్స్ లో రు. 30/- ల చొ॥ యిస్తున్నారు. ఈ అంధ విద్యార్థుల హస్టల్స్ లో రు. 20/- ల చొ॥ యిస్తే ఏమి నంభోతుంది ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :— అది పెంచువికిదానికి దిస్టి ఐసుంచి పైనాన్స్ క్రోషింగ్ లో చెందాలి. ఇదిపెంచి దాదాలు లక్ష రూపాయల వరకు ఖర్చు పెడగుతుందని అంచుండున్నారు. అది వరిశీలనలో ఉన్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణాయ్ (పత్రపాత్రి) :— వచ్చిరై జ్ఞా హస్టల్స్ లో రు. 30/- ల యిస్తున్నారు ఏరికి రు. 20/- ల యివ్వడమేమిటి? ఏమి గుడ్డివారు గమక అక్కుడ గుడ్డి రాజ్యంగా ప్రథమ్యం ఉంటోంది? పైనాన్స్ రిపార్టుమెంట్ గుడ్డిదా:

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :— వరిశీలన జరుగుతోంది. అన్నారు. గుడ్డి అని అంచే ఏమి లాశం ?

శ్రీ పి. పుత్యాయ్ :.... నంపత్కురం క్రిందట యాది నేను ప్రథమ్యం దృష్టికి తెఱాము, పోవర్ ఎల్ఫెక్ దిమాండ్ చర్చలో తెఱాము, రు. 20-00 ల కొఱ్లా సరి బోతుంది ?

Mr. Speaker :— It is under the consideration of the Government.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణాయ్ :.... ఇది ఎస్తి సంవత్సరాలవించో తెలు తున్నాము, అయిదు పంపత్కురాల క్రిందట ఒకసారి చెప్పాము. ఇంగ్లెండ్ కూడా ఇది కన్ఫెరెన్చులో ఉన్నదని చెబతున్నారు; అయితే ఎవరు గుడ్డివారో మాతు ఆర్థం కావ చం లేదు.

Mr. Speaker :— It has gone to Finance.

PRIMARY SCHOOLS IN PRIVATE BUILDINGS IN NIZAMABAD SAMITHI

546 —

* 1332 Q.—**Sri K. V. Gangadhar (Nizamabad) :—** Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the number of primary schools which are functioning in private buildings in Nizamabad Panchayati Samithi and the names of villages in which the said schools are functioning;

(b) Whether any proposal is under the consideration of the Government to allot funds for the construction of buildings for accommodating these primary schools; and

(c) if not, the agency which has to take up the responsibility for the construction of the school buildings?

Sri P. V. Narasimha Rao : (a) A statement is laid on the table of the House.

(b) No, Sir.

(c) Primarily it is the responsibility of the respective Panchayat Samitis to take up the construction of school buildings for accomodating the schools under their managements.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE — VIDE/

PARA (a) OF L A Q No. 1332 (STARRED) PUT BY

SRI K. V. G.ANGADHAR, M. L. A.

Sl No	Name of the Village and School	S No	Name of the Village and School
1	P. S., Madhavanagar	25	Gouraram
2	„ Kulaspur	26	Ramachandrayan
3	„ Mudakapalli		palli (Ganna)
4	„ Manchippa	27	Thriyambakapet
5	„ Chanpur	28	Kamlapur
6	„ Mullangi (Indur)	29	Mollapur
7	„ Thirmanpalli	30	Narsingpalli (Mit)
8	„ Rampur (d)	31	Challagaringga
9	„ Amruthapur	32	Dammannapet
10	„ Fathenagar	33	Govindpalli
11	„ Singampalli (B)	34	Kesaram
12	„ Dharmaram (M)	35	P. S. Seethapalli
13	„ Muthkunta	36	Lolam
14	„ Sarangapur	37	Lingapur
15	„ Thana	38	Amruthpur Camp
16	„ Arepalli	39	Madpur (Ment)
17	„ Amrabad Thanda	40	Pupalpalli
18	„ Narsingpalli (Mug)	41	Sampalli
19	„ Rameshwer Thanda	42	Madnapalli Camp
20	„ Kalpole	43	Koratpalli
21	„ Vellom Kunta	44	Keshapur
22	„ Nadapalli	45	Singapalli (Manik)
23	„ Nadpalli Thanda	46	Venkapatpur
24	„ Donkal „	47	Kandepalli

48	.. Nizampur	60	.. Gunjli
49	.. Siranpalli		
50	.. Tbungini	61	.. Lakmapur
51	.. Mokanpalli	62	.. Gengaramanda
52	.. Narayanpur.	63	.. Metapalli
53	.. Palda	64	.. Mullangi (Bin).
54	.. Thirmanpalli (Kondu)	65	.. Abbapur
55	.. Malkapur (Muthkunta)	66	.. Daryapur Camp
56	.. Kalur camp	67	.. Fakrabad
57	.. Dharmora	68	.. Maddepalli
58	.. Valbapur	69	.. Mahantham.
59	.. Chikli	70	.. Dharmaram (NVT)

**REMOVAL OF ELEMENTARY EDUCATION FROM
PANCHAYATI RAJ**

547—

* 1326 Q.—Sarvasti K. Easwara Reddy, (Pattikonda) P, Venkatesan (Dharmavaram) and Dhanenkula Narasimham (Udayagiri):— Will the hon. Minister for Education be pleased to state;

whether it is a fact that the Government propose to remove the elementary and secondary education from the management of Panchayat Raj; and run it under separate Boards; if so, the reasons therefor?

Mr P. V. Narasimha Rao, :— No, Sir.

శ్రీ డి. వరసింహం : ... ఈత్తిగారు లేదంటన్నాడు. వంచాయాళి రాజులు యి విద్యుత్ పట్టుకున్న దురఖి మంత్రిగారికి తెలుసు ఇది వమ్మగ్ వివారణ జరిపించు కు ఒక కమిషన్ చేసి నిపేశిక తెచ్చించి ఆరోచిస్తారా ?

శ్రీ వి. వి. వరసింహారావు :— లేదండి. వంచాయాళి రాజు బినిష్టుగారు ఎప్పుడూ అది కాదని చెప్పాడు. ఇప్పుడు అటువంటి నిర్ణయం లేకు.

శ్రీ డి. వి. వి. వి. వరసింహారావు (పట్టుకు) :— ఒగ మెరిగిన ప్రామ్మానువు జంధ్యం ఎందుకు” అనేది అందరికి తెలుసు. వంచాయాళి రాజులో ఎలిమెంటరీ ఎద్దుకేషసు కంపీలుగా దెబుతిన్నది. అక్కడ చదువుతేటు. ఆ అషులనం దృష్టాంత ఎ లి మె ఉ టి పూర్తువు కెపిషట ఉద్దూకేషస్ దిపార్టమెంటు లీసుకొంటుందా ?

శ్రీ వి. వి. వరసింహారావు :— మేము అలా అషుకోవడంలేకు. వంచాయాళి రాజుకు ఎద్దుకేషస్ యిచ్చిన శక్తివాత లీసుకోవడం ఎక్కుపాన్నద్ద జరిగింది.

Sri G. Sivayya :— We have got expansion of institutions, Education is very bad.

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :— లేక అక్కడ వదేళ్లనుంచి ప్రోవెన్ చేసిన పాట వప్పుర్చురు.

Sri G. Sivayya :— The standard is going down. Sir He says it is a fact. So we want to probe into.

Mr. Speaker :— Now you want the education to be taken up. It is a policy matter. They have to think about it.

శ్రీ పి. మబ్బయ్య :— ఇచ్చి పారసీమేటర్ అయితే క్షూరగా కండ్చి దట్ట చేయాలి కదా ?

Sri P. V. Narasimha Rao :— Now there is no question of consideration, Sir.

శ్రీ జి. రివయ్య :— వంచాయతీ రాజీ నుంచే తీవ్రమైన ఎద్దుకేషన్ భాగు వదు తుందంది.

శ్రీ పి. మబ్బయ్య :... ప్రతి వక్త నట్టులు, ప్రథమవక్త సభ్యుల కూడ యా వంచాయతీ రాజీ క్రీడ ఎద్దుకేషన్ గురించి చెప్పిన వ్యవహారం చూస్తే వరస్తికి ఎలా ఉన్నదోషాన్తరం కాదని అయినదనేది తెలుసుంది. తిరిగి చిపార్చమెంటుకు యాసై భాగువదుతుంది. అది అందరి ఆధిపాయం కూడ.

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :... అడేమిలేదు.

శ్రీ సి. మబ్బయ్య :— బ్లాడ్ మీద చర్చలోనే నట్టులు కెప్పివదే చూస్తే తెలుసుంది.

శ్రీ ప్రగద కోటుయ్య :— ఎడుక్కేషన్ డిమాండు పీడ మాట్లాడినప్పుడు అటు వైపు యఱువైపు మొత్తంగా పొచ్చుమంది—వంచాయతీ రాజీ నుంచి ఎద్దుకేషన్ డిపార్టమెంటుకు సైర్ మరీ ఎద్దుకేషన్ తీసుకోవాలని చెప్పారు. That can be verified from the proceedings, Sir.

శ్రీ సి. వి. నరసింహరావు :— ఇప్పుడున్న ఇవ్వణ్ణక్కన్న లిత్గిపై— మూడు సువత్సరాలోపుగాని లేక ఆచాదమిక్ ఇయర్ పుర్యవగాని transfer చేయాలంపే డి. ఓ. టి. వర్క్స్ —

(interruptions)

Sri G. Sivayya :— The entire elementary education is to be transferred to D. E. O. That must be grasped.

(Many interruptions)

Sri P. V. Narasimha Rao :— Your grasping power is extraordinary. I have to convert my sentence.

నేను ఆసేపి — ఇప్పుడున్న ఇన్‌ప్రైక్ నీలో ఆకాదమిక్ ఇమ్మర్స్ రో సుధ్యగాని లేక మూడు సంవత్సరాలలోపు గాని బిలి చేయాలంటే విటిట, చి ఇంటి యొక్క వర్షిష్టన్ పొంది చేయాలని ఉన్నాని నా ప్రశ్నోత్తరాల సందర్భాలోహాశ యా ఇవుళ్లనై నేరు జాబాల తెబుతూ మరిచి చేశాడు. These transfers were affected after duly taking permission. అక్కడక్కడా ఎప్పుడైనా వేహా ఇంగ్లీష్ మీచు తెబుతునే ఉన్నాడు. ఆశోచిత్తస్వారు పంచాయితీ రాత్రి చర్య తీపుకొంటుచ్చారు. కనుక యిప్పుడు ఆమూలాగ్రంగా అవి మార్చి ఉప్పేశం ప్రథమ ఆయోజిక రేవు. మీచు తెప్పినంత చెడుగా ఉన్నదని పచుచ్చు ఆమ్మాచెడు లేదు.

Sri G. Sivayya :— He is giving a wrong answer. His answer is very wrong.

Sri P. V. Narasimha Rao :— You are on more unsafe ground.

శ్రీ రహ్మా పుణ్యాయికు (శాచివత్తి) :.... అ పూర్వాన్న పంచాయితీ రాత్రికు పశుపతిప్రీంచ వాచిమీవ దెహ్యాచీ ఇన్వీషెక్టర్సుకు ఇన్‌సెప్పెట్టింగ్ అధారించి యిచ్చారు. వామ నమితికి డార్యుఱారు. నమితులలో ఎక్కుబెన్ఫిషన్ అపిసర్ ఉంటారు, ఇన్‌సెప్పెటర్సు నుంచి మిలింగ్సుకు అంత్రాండ్ కావడంగాని, సఫ్యూలు అడగడానికిగాని అవకాశం లేదు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :— విద్యా విధానంలో ముఖ్యమైన విషయం ఏమంటే మేనేజ్ మెంటు ఒక వైపు సూక్ష్మాన్న నడుపుతుంటే ఇన్‌సెప్పెటన్ వారిక్రింద కంచటానికి వీటిలేకు. It should be independent of the management. The Inspectorate is independent. The inspector has nothing to do. The Deputy Inspector has nothing to do with Panchayat Samithi. అకను చేసే ఎథరుకో క్రింద వారి అక్కాయిపి లేదు అతను టి ఇంటి ఉన్నదు

శ్రీ జి. ఇవయ్య :— అయినప్పచేకి జీతం పంచాయితీ నమితలోనుంచీ కిసు. కొంటుచ్చారు.

Mr. Speaker :— They are going on without following strictures. The members must realise the responsibility. You cannot discuss policy questions in the question hour.

Sri P. V. Narasimha Rao.— I am speaking of the functions of the Deputy Inspector namely, inspection of schools. He is independent of the management and he is answerable to the D. E. O. Inspector is answerable to the D. E. O. for implementation. That is the scheme and that is a very healthy scheme.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణరావు :— మంత్రిగారు ఎక్కిపేస్సన్ వచ్చిందని ఉన్నారు. ఏది నేను ఒప్పుకొంటాను. క్యంటిటి పెరిగిందిగాని క్యాలిటీ పోయింది.

ఓ. ఇ. ఒ చేరే ఉన్నారుగాని, దివ్యాచీ ఇన్సెక్షనర్ నమితలోనే ఉంటున్నారు. వారు తేరే ఉంటున్నారంటే ఎల్లా ఒప్పుకోవాలి?

Sri P. V. Narasimha Rao :— That is the scheme and that is a very healthy scheme. అఱణ మేనేజ్‌మెంట్ క్రిండనే ఇన్సెక్షనర్ కేర్రింగ్ ఉంటే అనేక అతమ లఘుల మాపింగ్‌లకి వీటా. మచ.

శ్రీ డి. భాన్సురావు :— అర్థాన్, ఇప్పతు దిలైన్‌ను రష్టు చేయాము ఇన్ని పరిస్థితిలో ప్రాధమిక విద్యలో విధ్య ప్రమాణాలు కొంచెం హెచ్చు చూయలో ఉంచాలి అనే అధిప్రాయం ఉండాలి. ప్రయుక్త వ్యవస్థకో ప్రాధమిక విద్య అనేక ఇచ్చండా వహితున్నది, ఆ దృష్టితోనే నా దాని విషయంలో పునః వచ్చిలన చేస్తాా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :— ఐట్లు 25, 26, 27 శేషిల్డ్ మేము దివ్యాచీ ఇన్సెక్షనర్ కాన్సెర్క్ ఒకటి విషయాల్నాయి. to discuss th-which bare all matters particularly in the new context regarding the duties and functions of the Deputy Inspectors, Inspectors and D. E. C.s. Hon. members who are interested in giving constructive suggestions are welcome to address the gathering and participate.

శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్రాయణు :— అర్థాన్, దివ్యాచీ ఇన్సెక్షనర్ రూపీ ఇన్సెక్షనర్ చేయటం అని మంత్రిగారు ఉన్నారు. వారు ది ఇటల రెస్పూనియార్. అది వా సహా అయితే ఒక్కాక్కు ల్యాబ్ ఇద్దరు దివ్యాచీ ఇన్సెక్షనర్ ఉంటారు. ఏక్కిపెన్ అఫీసర్ దుఃఖి — ఎక్కిపెన్ వర్క్ అంతా ఆయన క్రింద ఉంటాడి. ఆయన రిపోర్టు వంపినే తప్ప ఆయన ఇన్సెక్షనర్ సరిగా జరగటం లేదు. నమితులు ఏమీ చేయలేని పరిస్థితిలో ఉన్నావి. ఇన్సెక్షనర్ రిపోర్టు వంపితే తప్ప ఏమీ జరగ బం లేదు.

Sri P. V. Narasimha Rao :— It is a fact that the Extension Officer (Education) is attached to the B. D. O's Office. Today he is not doing much inspection work or work pertinent to his qualifications. He is only doing the work relating to preparation of bills etc. We have to take him out of the B' D. O's Office and put him on inspection etc, but there should be some other functionary! So far as Deputy Inspector is concerned, he is doing inspection work and that is the work entrusted to him.

శ్రీ సుబ్రాయణు :— ఆ దివ్యాచీ ఇన్సెక్షనర్ నమిత మీటింగ్‌కు అంచెం అయ్యేటట్లు చేస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :— అది తప్పకుండా చేస్తాము.

శ్రీ ఆర్, సత్యసారాయజరామ :— అర్థాన్, ఈనమిత్యాలాకాలంమని ఉంచి కసీసం అధికారపక్ష సభ్యులు చెప్పినప్పుటికి ప్రథమక్కం మొంటిగా వ్యవహారిస్తున్నాయి.

వంచొయితిరాక్ సంపలలో విద్య అధివృద్ధి చెందిండా, లేక నవ్వసడిండా అన్నది స్వయంగా క్రింగా విచారించి పరిశిరించటానికి మన రాజ్యంలో ఉన్నటవంటి ముఖ్య ప్రైవేట్ లు మగ్గరికో ఒక కమిటీని వేస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : — ఇందులో ఉధికార పతం - పత్రికలం - అనే పత్రపాతం మాతు లేదు. ఆ పత్రపాతం మాతు ఎందులోనూ లేదు. ఇందులో ఆసలే రేదిని మండి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సహార్. జంగారెడ్డి (చెర్కెల) : — ఇప్పడ్డుల్కో ఉన్న ఇ ఓ ఎడ్డుకేషన్ గారు ఎడ్డుకేషన్ విషయాల పదవిలేటి సోషర్ పెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంట్‌కు సబింధిం చిఫ్ పముల చూస్తున్నాడు. ఇప్పటి ఎస్. ఆ. బ లేదు కాట్టి, ఎస్. ఆ, ఓ పములన్నీ ఇకదు చూస్తున్నారు. ఆపనినుంచి ఆకథిని విముక్తి కలిగించి ఎకడమిక్ సైద్ అతడు ఇని చేసేటట్లు చూస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : .... అదే మనవి చేశాను — That is one of the proposals.

శ్రీ ఎస్. రాములు : — అద్యకే, ఎకడమిక్ ఇయర్ లో పలగాని మూడు సంఘాల లోపలగాని తీచర్స్‌ను ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసేటపుడు డి. ఇ, ఓ పర్మిషన్ పొందాలని అన్నారు. కానీ డి. ఇ. ఓ పర్మిషన్ పొందికుండా ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తున్నారు. అటువంటమ్మడు డి. ఇ. ఓ దగ్గరకు వెదిదే ఆ ట్రాన్స్‌ఫర్స్ కేస్పిర్ చేసే అధికారం డి. ఇ. ఒకగాని, కలెక్టర్ కగాని ఇవ్వాలి. డి. ఇ. ఓ కు గాని, కలెక్టర్ కగాని అటువంటి ట్రాన్స్‌ఫర్స్ కేస్పిర్ చేసే అధికారం ఇస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : — రేపు కాన్ఫరెన్స్‌లో వారిని అడిగి - విజంగా వారు ఈ పర్మిషన్ పొందడండా చేస్తున్నారా? చేపే దాకి యాక్సెస్ : మిటి - అన్నది కూడ ఉచ్చచిస్తాము.

Sri G. Sivaiah : — The hon. Minister made a remark about the Members and their suggestions. Does it mean that there are some Members who will give destructive criticism?

Sri P. V. Narasimha Rao : — I do not know how it follows: రేపు మిటింగ్ పిలుస్తున్నాము : కన్సెస్షన్ వీ సజ్జన్ ఇచ్చేవరు రాష్ట్రము అన్నారు.

Sri G. Sivaiah : — Does he think he is only capable of giving constructive suggestions.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : — అట ఓమి ఉడు.. మాతు కాంగసినది కన్సెస్షన్ కీవీ సజ్జన్ అన్నాము?

శ్రీ కి. కియ్యా : — కన్సెస్షన్ తీవీ సజ్జన్ ఇష్టకలిగివారు రాష్ట్రము అన్నారు.

శ్రీ సి. వి. నరసింహరావు :— ఇష్ట ఎగినార్కు . అన్నట చిమ లేదు.

CONSTRUCTION OF HIGH SCHOOL BUILDINGS IN BACKWARD AREAS

548—

* 1327 Q.—Sri K. Easwara Reddy.—Will the hon. Minister for Education be pleased to state,

(a) whether the Government intend to provide financial assistance to Zilla Parishads in the name of School betterment fund for the construction and improvement of High School buildings in the backward districts,

(b) whether financial assistance has been provided to any Zilla Parishad so far in the name of School betterment fund,

(c) if so, the amount of financial assistance provided, and

(d) the manner in which the said amount has been spent by the said Zilla Parishads?

Sri P. V. Narasimha Rao. (a) There is no such proposal,

(b) No, Sir,

(c) and

(d) Do not arise.

శ్రీ పి. నరసింహరావు :— బాక్స్‌వర్డ్ ఏరియాలో సూక్తలో విల్హింగ్స్ నిర్మాణం ప్రపాటల్ని లేదని అంటున్నారు. సూక్తాల విల్హింగ్స్ నిర్మించటా కాలా అవసరము. సూక్తాలు పశువుల కొట్టాలలో ఉన్నావి, కొన్నిచోట్ల అవి కూడ పడిపోయిచె ట్లక్రిండ విడ్యుల్ఫోఫన జడగుతున్నది, ఇట్లా ఉపాయి విడ్యు త్రమాణాల పెరగాలంటే ఎట్లా సాధ్యం అవుతుంది?

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :— దీనికి కావలసిన దబ్బు మేనేజ్‌మెంట్‌వారు పెట్టుకోవాలి. మాకు సాధ్యమైనంత వరకు వారికి నశయం చేయబానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు మాకు దబ్బు నరిపోవచుండి. ప్రభుత్వం దగ్గరకూడ దబ్బులేదు. వీట్లుతే నాటగవ ప్రణాళకలో ఏదైనా దబ్బు ఉంటే దానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ రషబలి :— ఇంద్రాక ఒక ప్రశ్నకు నమాదానం చెఱుతూ నిజమాద్ జిల్లాలో నమితి ఏరియాలో ప్రయవేటు ఇశ్కులో 70 సూక్తాలు పెట్టివట్లు చెప్పాడు. వెనుకబడిన జిల్లాలలో కనీసం ప్రాథమిక పాఠాలలు భవన నిర్మాణం కొరకు ఆఫీచించకగాతే ఎట్లా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :— ఆ నిజమాద్ పంచాయితీ నమితలో 70 ఇశ్కులో సూక్తాల విల్హింగ్స్ లేనిమాట నిజమే. కానీ ఒక సంవత్సరంలో 18 ఇశ్కులో

మూడు విల్డింగ్స్ కట్టబానికి వారు దఱ్య కేటాయించుకోన వారి ప్రయత్నివారు కేస్తు న్నారు.

శ్రీ తె. బిల్విరామరు (కొఫ్ఫ్యాచ్) : — అద్యహి, ఎలిమెంటరీ ఎడ్కుకేవ చాలా ముఖ్యమైనదని అనుకొంటున్నాము. వల్లెబూక్స్‌లో విల్డింగ్స్ లేకుండా చాలా చూస్తే ఉన్నారి. ప్రమత్కషేష తైట్‌గా విల్డింగ్స్ కట్ట ఎక్కుదేశవ కల్పిస్తే తప్ప లేకపోతే ఎలిమెంటరీ ఎడ్కుకేషన్ పాడై పోతుందని అందరు అనుకొంటున్నారు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు : — నిజమాదరో ఆ 70 మూడుట్టు ప్రయవేద విల్డింగ్స్ లో సదుష్టున్నాచి. అందొక్క అనంతి, కొడ్డాలు అనంతి-అచి ప్రయవేద్ పాశు వెనలో ఉన్నావి.

శ్రీ తె ఆంజనారెడ్డి (పాంధువర్) : — చాలాబోట్లి జిల్లా పరిషత్ ప్రాముఖ్యముకు సంబంధించినపంటి విల్డింగ్స్ లేని కారణందేశ అక్కడ ఉన్న ఎలిమెంటరీ పాకశాలల భవనాలను ఆక్రమించారు. ఎలిమెంటరీ పాకశాలల భవనాలనుంచి పిల్లలను తీసుకువున్న వడిపోయిన గుర్కలో మండపాలరో పెపుతున్నారు. వరం వస్తే మండపాలు కూరి పిల్లలు సష్టువుడే పరిస్తి ఉంటి. వారికి ఎన్నిసార్లు నోటీసు ఇచ్చినా పెకేవీ చేయటం లేదు. దానిపైన ఏమి యాకన్ తీసుకొంటారు ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు : — వాడు తెలియదు. If he brings such instances to my notice, we shall certainly write to the Zilla Parishads to vacate these buildings.

శ్రీ పి. గున్నయ్య [పాతప్రటిషణం] : — జూనియర్ కాలేజీల విషయంలో లక్ష రో వేల రూలు వ్రజించుంచి దొనేషన్ తీసుకొన్నారు. ఆ రఱ్య బ్యాంకులో వేళారు. ఫుకొటుచిల్లాలో స్థలం 10, 15 ఎకరాలు సేకరణ చేశారు. అక్కడ మూర్కలవిల్డింగ్ కట్టబానికి పరిష్కారం ఇవ్వటానికి ప్రయత్న అలోచనలో ఉన్నదా ? లేక రఱ్య బ్యాంకులో ఉండటము, పిల్లలు పాకశాలలో చదవటమేనా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు : — జూనియర్ కాలేజీకు వారు ఇన్నివ దఱ్యకేవ ఉం వారు భవనాలు కట్టుకోటానికి వినియోగం జరుగుతుంది. వారి వగరసుంచి మేము ఇవపోట్ను తెల్పించాము. ఆ దఱ్య మా దగ్గరలేక, వారి దగ్గరనే ఉంది, వారు కప్పంచా దానిని కఱ్పుపెట్టుకో వచ్చును.

PURCHASE OF AEROPLANE FOR SPRAYING PESTICIDES

549—

* 1373 Q.—Sri Dhanenkula Narasimham.—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Government have purchased an aeroplane for spraying pesticides,

(b) if so, the cost of said aeroplane,

(c) the amount being collected from ryots for spraying pesticides through aeroplane, and

(d) whether the Government will take steps to reduce those charges?

The Minister for Agriculture (Sri Kikani Venkatarathnam):—

(a) No, Sir,

(b) (c) & (d) Do not arise.

ఎ. కొనసారెడు

చి సి డి ఉత్సవుం కాదు.

శ్రీ డి. నరసింహం :— కొనసారెడు అన్నారు, కొనేడానికి అలోచన చేశారా: ఇటీపల ఏ విషాం ద్వారా అయితే ఆక్రూడక్కడ మందులు చల్లడం జరిగినదో అవిమానాన్ని ప్రభుత్వం అడ్డికు తీసుకొన్నదా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— కొనసారెడు అలోచనలో మాత్రం ఉన్నది సెంట్రుల్ గపర్చుమౌంటు వారియొక్క జాబుడారీకో నాడు చల్లించాలు, మందులు అవి రాష్ట్రప్రభుత్వం పెట్టుకొన్నది, అది నిజమాజద చిల్లా,

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :— కొనే లోపల అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం యొక్క విషాం బు ఒకటి మూలపడి యున్నది, నాయగు లక్షలకో, రీ లక్షలకో కొన్నారు, కపీసం దానిని ఉపయోగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కాని వెంకటరత్నం :— అది ప్రయత్నం చేసే పమానం కాని మంచియి చల్లేందుకు వనికి వచ్చే విషాం కాదు,

శ్రీ మాలే వెంకటచారాయణ (ఏఱారు) :— చాల కాలం నుంచి ఈ ప్రతిపాదన ఉన్నది అంటున్నారు, అనఱ ఆ విషాం ఫరీదు ఎంత ఉంటుందో ప్రభుత్వం తెలుసుకొన్నదా?

శ్రీ కాని వెంకటరత్నం :— రకరకాయగా చాల ఉన్నాయి చెవుతున్నారు కాన్ని నాయగు లక్షలు అంటున్నారు, కొన్ని 10 లక్షల అంటున్నారు, 20 లక్షల అంటున్నారు, అవి ఎంతవరకు వని చేస్తాయినేడి కూడ అలోచన చేస్తాము.

TOBACCO BOARD

550—

* 1840 Q. Sri R. Mahananda :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Tobacco Board proposed to be set up by the Central Government in Andhra Pradesh was dropped.

(b) whether it is a fact that out of the four Tobacco Research Projects sponsored by the Directorate of Tobacco Development of Central Government, one is to be located in Andhra Pradesh;

(c) If so, where was it proposed to be located and what are the activities of that project;

(d) is it to be administered by the Union Government or State Government; and

(e) whether this project will encourage to grow the tobacco which is less in nicotine content to cater to the taste of foreign countries?

Shri Kakani Venkatarathnam :— (a) Yes, Sir.

b) c) d) and e) :— The answer is placed on the Table of the House.

**PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE-VIDE
PARTS (b) TO (e) OF L. A. Q. No. 1840 STARRED
S. No. 550 PUT BY SRI R. MAHANANDA, M. L. A.**

(b) Whether it is a fact that out of the four Tobacco Research Projects sponsored by the Directorate of Tobacco Development of Central Government, one is to be located in Andhra Pradesh;

The Directorate of Tobacco Development, Government of India, deals with only the development and marketing of tobacco. The research aspect is being handled by the Indian Council of Agricultural Research. The Indian Council of Agricultural Research has initiated an All India Coordinated Research Project on tobacco with effect from 1-4-1976 in order to attend to allround improvement of Indian tobacco by conducting research in various aspects of the crop. Under the Project one Main Centre at Rajahmundry and two sub-centres at Guntur and Kavali have been established in Andhra Pradesh for handling the work pertaining to tobacco in the State in both black soil as well as light soil areas.

(e) If so, where was it proposed to be located and what are the activities of that project;

The centres are located at Rajahmundry, Guntur and Kavali. Research on all aspects of V. F. C. tobacco and certain aspects of Natu Tobacco will be handled at these centres. The programme of research at these centres include agronomical and varietal improve-

ment of the crop with particular reference to improvement in yield and quality of the crop.

- (d) is it to be administered by the Union Government or State Government:

The research centre at Kavali in Nellore District is administered by the Andhra Pradesh Agricultural University, Rajendra-Nagar with financial assistance from the Indian Council of Agricultural Research. The main centre at Rajahmundry and sub-centre at Guntur are under the administrative control of the Director, Tobacco Research, Central Tobacco Research Institute, Rajahmundry.

- (e) Whether this project will encourage to grow the Tobacco which is less in nicotine content to cater to the taste of the Foreign Countries ?

One of the objects of work at these centres is to evolve varieties and practices that would result in better yields and more acceptable quality of the V. F. C. Tobacco in light soil areas of Andhra Pradesh. The Tobacco produced in light soil areas has an average nicotine content of about 1.5% as against the average of 2.5% in the Tobacco grown in black soil areas. Research work to evolve varieties low in nicotine content is proposed to be taken up at these centres.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— ఎ) ప్రాస్తవమేగాని యింతవరకు యింకా ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. సెంగ్రూర్ గవర్న్మెంటువారు వదలి చేశారు అనేది నిజమే, ఆయన కూడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కదలకుండా యింకా ప్రయత్నాలు చేస్తూనే ఉన్నది.

బ. సి. డి. ఇ.) ఇందుకు సంబంధించిన సమాచారం సభాసమితీలో ఉంచి ఉండింది.

శ్రీ అం. షుహేనంద :— సెంగ్రూర్ గవర్న్మెంటువారు కాదన్నప్పటికీ కూడా ప్రయత్నం చేస్తాము అంటుస్తారు. ఈ ప్రయత్నం ఫలితం ఎప్పుడు వస్తుందో తే పారి. పెట్టిన సెంగ్రూర్ -రాజమండ్రి, గుంటూరు, కావలి అన్నారు. పెట్టిన సెంగ్రూర్ అగ్రానయికల్ అంద వెరైటీ యింప్రొవ్ మెంట్స్ అని ఎడ్జనేటలో కండించేటటండు పొగాకు నాజ్యమైనటవంటిది. మార్కెటుకు ఉపయోగపడేటటువంటిది శయారు చేయ దానికి యివ్వటివరకు ఏమి లేదు. అందువల్ల లోకల్గ దొరికేటటువంటి విత్తనాలవ

వేష్టున్నందువల్ల అది సంగా ఎసమతి కాచుండా హ్యాచ్ స్టోక్స్ నిలబడి పోతన్నాయి. ఆ యింపూవ్ మెంట్ వెరైటీవ్ కమ్పొనెన్సికి, కౌర్టులిరిసర్జీ సైషన్ కూడ చాల నిన్నచి పెట్టారు? దానిని ఎక్కువగా స్టోక్స్ లేసి యింపూవ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కాకాని పెంకటరత్నం :— నీనిని యింపూవ్ చేయాలనే ప్రయత్నం లోనే, వస్తుండనే ఆళ్ళో ప్రయత్నం చేశాము. ఇప్పుడు ఉన్నరకాలు, ఏ ఏ డిపార్ట్ మెంట్ లడ్వారా జరుగుతున్నదో దాని ద్వారానే యింపూవ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ వి. వెంకటరస్సి :— చుసం టొహాకో బోర్డ్ వెట్టాలి అంటున్నాము. ప్రతి సంవత్సరం ప్రయత్నం జరుగుతున్నది, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏ కారణాలవల్ల టొహాకో బోర్డ్ ఎవరి అంటున్నది? వాళ్ళ అభ్యంతరాలు ఏమిటో తెలియజేయగలరా?

శ్రీ కాకాని పెంకటరత్నం :— నీనిని యిప్పుడు ఉండేటటువంటి పద్ధతిగానే ఉండాలనే భావన తప్ప వారు చేస్తే కారణాల ఏమి లేవు. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి నాటుగురూలు కలిపి వీటన్నిటిని ఒకటిగానే చేయాలని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పొగాకు బోర్డ్ ద్వారా ప్రయత్నం చేస్తున్నదిగాని వారు మాత్రం దానిని అంగికరించే బుల్లు లేరు.

శ్రీ టి. వి. రాఘవరావు (గోపాలపురం) :— పొగాకు మేలురకం విత్తనాల సురించి పరికోఢన చేయాలి అంటున్నారు, పొగాకు నికోటీన్ తణ్కువగా ఉన్నటువం తిది మేలురకం విత్తనమా? ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి పొగాకులో ఏ మాత్రం నికోటీన్ ఉంటంది? ఆ వై రేటీన్ ఏమిటో ఈలవిస్తారా?

శ్రీ కాకాని పెంకటరత్నం :— నికోటీన్ తగ్గించాలనే ఉద్దేశ్యంలోనే అడుగు కున్నారు.

శ్రీ పి. మంగయ్య :— ఈ టొహాకో బోర్డ్ వ్యవహారం రాజకీయాలలో పడి యున్నది. ఒకసారి భక్తుదీన్ అరీగారు తప్పుండా అలోచన చేస్తాము అన్నారు. సేఫీగారు దానిని జావ్ చేశాము అన్నారు. అక్కడ రాజకీయాలు వచ్చినాయా! లేకంటే మన అంధ్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కనవిన్ చేసేస్తితిలో లేదా? అది ఆర్థం కావడం లేదు. మంత్రీగారు నవినరంగా చెప్పుతారా?

శ్రీ కాకాని పెంకటరత్నం :— అక్కడ రాజకీయాలు లేఖ, ఇక ద రాజ కీయాల లేవు. అంధ్రదేశం సేవ్రానుమైన ప్రాంతంగా యున్నది, ప్రాదుర్బాధరో పెట్టాలని మేము కోరాము. రాజకీయాల నాని వేరే కారణాలగాని ఏమి లేవు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— దేశ, మొత్తంలో ఉత్కత్తి అవుతున్నటువంటి పొగాకు మాబికి కీర్తి వంతులు మన రాష్ట్రంలో ఉత్కత్తి అవుతున్నది. వివిధ రాష్ట్రాలం

ఆఖిప్రాయాలను ఆవారం చేసుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వం విరమించిందా? అలా ఏకమం చని నందర్ఘంలో స్టేట్ క్రీడింగ్ కార్బోరేషన్ పొగాకు ఎగుమతులను తప్పనిపాగా కేకప్ప చేస్తుందా?

(శ్రీ కాళాని పెంకటరమ్మం) :— ఈ సజ్జు నాని కాదు. ఏవడికి నాను వచ్చినది. నేను జవాబు చెప్పాలిగ వచ్చినది. దీనికి నుంచించిన వ్యవహారం అంత గాక నీయ మంత్రులు నారపరట్టిగారు కిలుసుకొన్నారు. వామ చేశుతారు.

(శ్రీ ఆర్. నారపరట్టి) :— బొంగా బోర్డు కాన్సిట్యూట్ చేయాలని చు లాష్ట్ ప్రభుత్వం మొదటమంచి పట్టవలతో ఉన్నమాట యారం. దీనిని గచర్చు మొచ్చ అవ్ యండియాలో రెంపు మినిష్ట్రీ ని దీన్ చేస్తున్నాయి, మినిష్ట్రీ అఫ్ ఎక్స్‌పర్సనల్ క్రీవ్‌వారు బోర్డు కాపాలి అని ఒప్పుకొన్నారు. మినిష్ట్రీ ఫర్ అగ్రికల్చర్ వారు బోర్డు కాన్సిట్యూట్‌ను అపోర్ట్ చేపాశు. దానికి కారణం ఏమంటే— బొంగా దెవలవ్‌మెంట్ కౌన్సిల్ అగ్రికల్చర్ మినిష్ట్రీ, కింద పనిచేస్తున్నది. బోర్డు కాన్సిట్యూట్ చేసే అగ్రికల్చర్ మినిష్ట్రీ పర్ఫోర్మాన్సుంచి ఎక్స్పోర్చర్ క్రీవ్ మినిష్ట్రీ క్రిండికి వస్తుంది. తమకు ఉన్న అదికారాలు పోతాయినే భావించో దీనిని అపోర్ట్ చేస్తున్నారనే భావ ఉన్నది. థిర్లీ రో అగ్రికల్చర్ మినిష్ట్రీ రాకు అపోర్ట్ చేస్తున్నారు, అది స్క్రమంగా లేదు. అపోర్ట్ చేయకం మంచిదియాకు. బోర్డు అవసరం అనే విషయంలో మనం వట్టప్పాము, 15 రోజుల క్రితం మన ఎమ్. పి, లందరు వెళ్లి ఎక్స్‌ప్రోర్ట్ క్రీవ్ మినిష్ట్రీను, అగ్రికల్చర్ మినిష్ట్రీను పీట్ చేసి రమ్పుర్ బోర్డు, బోర్డు మాచిలిగా బొంగా బోర్డు నీర్మాణ చేయానికి అడ్మిషెన్టులం న్యాయం కాదని అగ్రికల్చర్ మినిష్ట్రీని కూడ ఒత్తిడి చేయడం ఇతనుతున్నది, యింకా పర్మాయ్ చేస్తాము.

ESTABLISHMENT OF A RESEARCH UNIT FOR CATTLE AT GUNTUR

551—

* 2206 Q.— Sri S. Venkayya (Sarvepalli):— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether there are proposals now with the Government to establish a Research Unit for cattle at Guntur; and

(b) if so, the details of the scheme?

Sri Kakani Venkatarathnam.— (a) and (b) A research unit under All India Coordinated Research Project on cattle sponsored by Indian Council of Agricultural Research (wholly financed), was started on 28-3-1971 at Livestock Farm, Lalgudi Gootur District by the Andhra Pradesh Agricultural University. The cost of the unit is estimated at Rs. 65,98,800/- for a period of three years and three months. The unit is to evolve a breed of dairy cattle from the

local breed by cross breeding with exotic breeds viz. Holstein, Jersey and Brown - Swiss, which will be suitable for specialised dairy farms, intensive milk-production areas and other areas of commercial milk production.

SCHEME TO PRODUCE IMPROVED BREEDS OF COWS

552—

* 2270—Q, Sri R. Mahananda :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether there is any scheme sponsored by the Agricultural University to produce improved breeds of cows, this year; and

(b) if so, the details of the scheme and the date and place of implementation of this scheme in our State?

Sri Kakani Venkata Rathnam (a) & (b) :— A research unit under All India Coordinated Research Project on Cattle sponsored by Indian Council of Agricultural Research (wholly financed) was started on 28-3-1971 at Livestock Research Station, Lam, Guntur District by the Andhra Pradesh Agricultural University. The cost of the unit is estimated at Rs. 65,94,800/- for a period of three years and three months. The Unit is to evolve a breed of dairy cattle from the local breed by cross-breeding with exotic breeds viz., Holstein, Jersey and Brown Swiss which will be suitable for specialised dairy farms, intensive milk production areas and other areas of commercial milk production.

ఎ] బ] భ] ర తీయ వ్యవసాయ పరిశోధన మండలి అధికారిత నమ్ముద్యాక్షర ఒకు పరిశోధన ప్రాజెక్టు క్రింద ప్రారంభించిన పరిశోధన యూనిట్‌ను ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యవసాయ విక్షిఫ్యూలయం గుంటూరు జిల్లాలో లాషు, వకుగు కేంద్రంలో 28-3-1971 తేదీన ప్రారంభించింది. మూడు సంవత్సరాల మూడు నెలల కాలానికి యూనిట్ ఉర్చు రు. 65,94,800 రు అవుతుందని అంచనా వేయబడింది. విదేశీజాతి వశవులు పాల్ వైయన, షెర్పి, క్రొన్స్‌స్ట్రోన్ లతో క్రాస్‌వారిం చం ద్వారా స్టోక్ వశవులమంచి ఈ యూనిట్ పాది పశువులను ఉత్పత్తి చేయవలసి యున్నది, ఇవి ప్రత్యేక పాది పరిశ్రమల క్లైటలు సాంద్ర పాల ఉత్పత్తి ప్రాంతాలకు యాతర వాటిజ్య పాల ఉత్పత్తి ప్రాంతాలకు ఆముఖమిగి ఉండాలి.

శ్రీ అర్. మహానంద :— ఆగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీలో వంపించిన స్క్రోప్ ప్రోకారం 65 ఎటల భూపాయిలు ఉన్నటుంది అన్నారు. కానీ మేలరకం పాల ఉత్పత్తికి పంచందించిన ఆపులను ఎక్కువనో ప్రారంభించిన చేటినే పాల నష్టయి చేసేటటు వంటి సర్వతి ఉన్నట్టయితే అన్ని ప్రాంతాలు కపర్ కావడానికి అసకా ఉండ శందు.

ఆలాంటిది వృత్తిచోట పెటరిని దివ్యపెనవరిన ఉండి, లైవ్ స్ట్రీక్షో పారమ్పు ఉన్న చోటల్లా యాలాటి ఉత్సత్తి చేసినటువంటివి కూడ టోస్టీబ్యాల్ చేసే ఏముటు చేయాలి. అది చేయకపోయినందువల్ల వశ్శం వస్తుంది, ఆ విషయం అలోచన చేస్తారా?

శ్రీ కాకాని పెంకటరక్కుం : — ఇవి ఎక్కుడ ఉదితే అక్కుడ పెట్టేవి కావు. ఇందియా గవర్ను మెంటు అయిదు కోట్లలో ఒకటి అంద్రదేశానికి యిర్చింది. 35 లక్ష లక్షుల అర్థపెట్టారు, ఒకే చోట వుండాలి. ఒకేచోట కొన్నిపంచప అప్పంపుపెట్టాలి అందువలన, అది ఎక్కుడపడితె అక్కుడ పెట్టడానికి వీటిలేదు.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :— ఊరాలం నుండి ఏర్పాటివున్న చింతలదీవిలో ఒక పెద్ద పారమ వున్నది. అది మనం ఉచ్చారి మద్రాసు గవర్ను మెంటులో వున్నపుటి నుండి వున్నది. దానిని దెవలవ్ చేసే ఆశాచన ఏమైనా వున్నదా? ఈ నరింధనయి అక్కుడ సాగించానికి ఆవకాశం వుందా? పరిశిలన చేశాడా? చేయకపోతే ఇప్పుడు చేస్తారా?

శ్రీ కాకాని పెంకటరక్కుం : — చింతలదీవి పారమే సీరికి అముండం చేయ బోతున్నాం. ఒంగోల జాతిల్ల 700 పకువులను. డైగ్నోజి ఎఫ్సు తీపురువచ్చి అక్కుడ పని చేస్తాడు, ఆ పారమకూడా యూనివరిటీవారు అధిగారు, మేము కూడ వారికి యావ్యదిలమటున్నాం.

శ్రీ తి. పెంకటరాట్ (పరచుట) : — ఈ ఒంగోల జాతి, మేయణతి పకువులు రానుఱామ, మెకనైట్ పారమ్పు వచ్చిన తడువత తగ్గిపోతున్నాయి. అందువలన, వచ్చిన పకుకం ఏర్పాటుచేపి, ఎవరయితే ఒంగోలజాతి పకువులను పోషిస్తారో వారికి వచ్చిన యావ్యదిలిని పెంపాందిన జీయానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ కాకాని పెంకటరక్కుం : — ఈ ఒంగోలజాతి 700 పకువులను. చింతల దీవిలో వున్న ఒంగోలజాతి పకువులు - ఇంకా ఎక్కుడనుండి ఆయనా కావలసి వున్న కూడా ఒంగోలజాతివి కొని, లాన్ పారమ్పరో - నీరి లక్షలక్షులైనా అర్థపెట్టి చేయానికి పొచ్చుగా పాయి ఉత్సత్తు కావడానికి ఏర్పాటు చేశాడు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) : — ఈ రిపెర్టీ యూనివెర్సిటీ ఎక్కుడభిజీ అక్కుడ పెట్టబానికి వీటిలేను అఖ్యారు, అందుచేత, సుంబాదరోనే పెట్టాలి అంటున్నారు. ఎందుచేత సుంబాదరో చెట్టాలి?

శ్రీ కాకాని పెంకటరక్కుం : — అక్కుడ పకువుల లాన్ పారమ వుంది. ఊరాలాలం నుంచి అది అక్కుడ ఏక్కుధివుంది. 200 పకులలక్షులైనా అక్కుడ భూమికూడ వుంది. అక్కుడ పెంటరీగా వుంది, అందువలన పెట్టారు,

శ్రీ వై. పెంకటరావు (మేమాయ) : ... మేఱి రక్షణ జాతి మాచరణ కాయాదుచేసి పూర్వున్నానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— అస్త్రి వారు ఏమి చేసుకుంటారు, ఇందే యావీ వచ్చును.

శ్రీ లీ. సి. రాజన్ :— పరిషద్ నేయ దగ్గర పుంగనూరు అవుణు-చాలా మేలు రక్కమైసారి, చిన్న అపులు, మేత తక్కువ లింటాలు పొఱ ఎక్కువ యిస్తాయి, వాటిని పెంచడనికి. ప్రశ్నేకంగా రిపోర్టిస్టేషన్ పెట్టడం చాలా అవసరం. ఈ పుంగనూరు అవుల అభివృద్ధికి ఏమి చేయడంలేదు. పిటి అభివృద్ధికి రిపోర్టిస్టేషన్ ప్రశ్నేకంగా పెట్ట వాటిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది, ఆలాగే ఇంతకు ముందు జరిగివ పర్స్సీ సాధిం చిన్ చరితాలు ఏమిదో కూడా చెఱుతారా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— ప్రశ్నేక ప్రశ్న వేయండి.

ALLOCATION OF EXPENDITURE TO ANDHRA AND TELANGANA REGIONS

553—

* 1176 Q.—Dr. T. V. S. Chalapathi Rao (Put by Sri P. Narsing Rao (Huzurabad) :— Will the hon. Minister for Finance be pleased to state :

(a) whether it is not a fact that the Bhargava Committee in its report at page 29 recommended to the State Government and the Accountant General to make suitable alterations in the method of keeping accounts in order to give effect to the principles adopted by them for the allocation of expenditure to both the regions in future; and

(b) if so, what arrangements were made by the Government?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— (a) Yes, Sir;

(b) In the Budget for 1971-72, the break-up of various items of receipts and expenditure based on the principles of allocation recommended by the Bhargava Committee has been shown. Necessary instructions have been issued to Heads of Departments and others for keeping accounts on the basis of Bhargava Committee report.

శ్రీ సి. నరసింగరావు :— ఇస్తుడు భాగ్యవ కవితీ సిహార్యల ప్రకారం ఒక్క టో ప్రావిజన్య చూపించాము అంటున్నారు. కానీ, అట్లా చూపించలేదు తేవలం ఎక్కుపెంచిదగ్గర, ఇన్నికం, కొన్ని ఒకట్టు చూపించారు తప్ప ఏగూ సైతో ప్రాంగంగ రోన్ అంద ఎయ్యావనేని, వల్లిక ఎక్కుంట్టు యిచి ఏమీ చూపించలేదు. భారవగారు, నారి సభ్యులో, గవర్నరుమౌంటు, రిజిస్టర్ కమిటీ, ఎ. ఆ. టో కలిసి ఎగ్గిక ప్రినిపల్కు రాబారి అశ్వారు. ఎ. ఆ. టో కలిపడం కూడా జరిగింది. ఎ. ఆ. టో, రిజిస్టర్ కమిటీ వాడంకో ఎగ్గి అయినా న్నాముచే ఎవ్వడు ఇంటిమెంట్ చేస్తాలో చెఱుతారా?

శ్రీ కె. విజయబాస్కురట్టి :— ఇది ప్రైసిఫిక్ ఇన్స్టిచ్యూషన్స్ జనరల్‌గా జరిగేది అదే. దీంట్లో రీశినల్ కమిటీ, ప్రభుత్వానికి కొన్ని దివ్యాఖన్స్ ఇగ్గాయి. కేంద్రప్రభుత్వాన్ని తరిగి నలచేఱ అడిగాము. రీశినల్ కమిటీవారి అభిప్రాయాన్ని కూడా ప్రభుత్వం ఎగ్గామిన్ చేస్తున్నది. అది పేరియన్ స్టేజెన్‌లో పున్నది. ఇహాకా త్వరలోనే ఒక నిర్ణయానికి రావడం జరుగుపుండను కుంటాము.

శ్రీ జి. వెంకటరట్టం :— భారవ కమిటీ రిక్పోండెండ్స్ ప్రకారంగా అంద్ర తెలంగాచా ఎక్కుంట్వ చూపిస్తున్నారు. కానీ పిటి ఎక్కుంట్వ వచ్చే నిగి పిటిరోని అదాయమంతా కూడా తెలంగాచా రీశియన్ క్రిందనే ఘాపించటం జరుగుతన్నది. ఇన్ కం అంతా తెలంగాచా క్రిందనే జమకట్టడం జమగుతున్నది. పిటి ఎక్కుంట్వ కూడా కీల్యర్‌గా, సెవరేన్‌గా బ్రడ్‌లో చూపికి దాగుంటంది ఆ విధంగా చేప్పారా?

శ్రీ కె. విజయబాస్కురట్టి :— అది కాదు. ప్రైసిడెన్షన్‌మీవ్ ఆర్డర్ ప్రకారంగా తెలంగాచా, రెస్ట్ ఆఫరి స్టేట్ అన్నారు.

శ్రీ జి. వెంకటరట్టి :— పిరువు చూపించ వచ్చుము. ఆ విధంగా, అందులో తప్పేమి వుంది.

శ్రీ కె. విజయబాస్కురట్టి :— మేము యిచ్చే పిగర్పులో గౌరవ నమ్రయి సెవరేన్‌గా మాసురోవచ్చు, ప్రభుత్వానికి నంటందించి నంతరకూ, భారవ కమిటీ రిక్పోండెండ్స్ ప్రకారమే, దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొనే చేస్తున్నాము. భాగ్గ కమిటీ రేక్ మెండెండ్స్, ప్రైసిడెన్షన్‌క్రీడర్ ఆర్డరు యివి దృష్టిలో పెట్టుకొని మేము ప్రైసిపాట్ చేయ వలసి ఉంటంది, అదే విధంగా చేస్తున్నాం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఆప్పుడు జాకి అర్థ అప్పతున్నది స్టేట్ మొత్తానికి లెక్క ప్రాప్తున్నారు, కర్టే, కానీ, జాలో వచ్చిన అదాయాన్ని మాత్రం తెలంగాచా ఎక్కుంట్వ క్రింద జమకడుతున్నారు. ఇట్లా చాలా వుస్తుయి. మాకు అందులో భేదావీపాయంలేదు-ప్రాప్తే అర్థ అంతా జమ అంతా అందులో ప్రాయంకి. రేక్ మెండెండ్ అర్థు, జమ అంతా ఇందులో ప్రాయంది. అర్థుడు దానికి అభ్యంతరం వుండు అర్థ స్టేట్ లెక్క లోను. అదాయం తెలంగాచా ఎక్కుంట్వలోము జమ కడుతున్నారు. ఎందకి వివంగా చేస్తున్నారో మాకు ఆర్థం కావడంలేది.

Sri K. Vijayadhaskara Reddy :— That is a different issue. If the hon. Member puts a separate question I shall answer it.

శ్రీ సి. వి. కె. రాతు :— శిః పేశీరో భారవ కమిటీ ఏమిటి చెప్పిందో చెప్పారు. ఏ పేశీరోనుడా భారవ కమిటీ బీడక పివ్ యాస్య ప్రైసిడెన్షన్ పూచనయి ఇచ్చిందా?

[నో అన్వర్]

శ్రీ జి. వెంకటరట్టి :— వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు రెషట్ చేఱారు దైరెక్టగా అడిగారు. గాటల్లి — Not only this Zoo, but State Archi-

yes, Ravindra Bharathi etc. are there. ఎడ్స్‌మీన్ చేయవని నేను ఆడగుతన్నాను. పొత్తుం అంతా భరయస్తా. ఆదాయం వచ్చేటవ్వబేకి తెలంగాణ ఎక్స్-టోర్చున్నారు. దానిని ఎడ్స్‌మీన్ చేయవని నేను కోదుకున్నాను.

శ్రీ డి. విజయరామప్రసాదరావు :— భారవ కమిటీ రెకమెండెషన్స్ ప్రకారంగా పేము చేస్తాం.

**SRI KRISHNADHARMARAJASWAMY TEMPLE,
NELLORE TOWN**

554—

* 350 Y.—**Sri S. Vemayya :—** Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether it a fact that the lease amounts due from temple lands of Sri Krishnadharmarajaswamy Temple, Mulapet, Nellore Town in the Nellore District have been allowed for the last 6 years to accumulate into arrears of 150 candies of paddy costing Rupees one lakh ;

(b) if answer to clause (a) is in affirmative the action taken for the collection of the arrears ?

(c) whether any enquiry was conducted into the matter; and

(d) if so, who is the officer that conducted the enquiry and what are the findings ?

The Minister for Endowments (Sri R. Ramalinga Raju) :—

(a) Yes Sir. The arrears are to the tune of P. 168-8-4.

(b) The Managing Trustee has filed a suit in the Sub Court, Nellore against the tenant for recovery of p. 80-5-0 paddy valued at Rs. 36,390-39 ps, and for the recovery of the remaining arrears, the Commissioner has been requested to instruct the Executive Officer since appointed to the temple to file suits at once.

(c) Yes, Sir,

(d) The then Assistant Commissioner Nellore has conducted the enquiry. His report dated 27-10-70 revealed that except for the accumulation of the heavy arrears, the management is satisfactory. The Government having considered the findings of the Assistant Commissioner unsatisfactory, issued instructions immediately to the Commissioner to keep the Executive Officer of adjacent group of temples in additional charge of the temple in question. The Commissioner has since issued orders accordingly. On a further petition presented to the Deputy Commissioner,

Kurnool alleging misappropriation of temple funds by the Managing trustee, the Deputy Commissioner, Kurnool has initiate enquiry and his report is still pending.

The Commissioner has been instructed to see that the enquiry is expedited and that stringent action is taken against the Trust Board and the Chairman, for improper management and other laps that may come to light as a result of the enquiry.

ఎ] అప్పండి. 188 పుట్ల శిరి తుముల + ముంతా ఒకాయ ఐన్నది.

బ] మేనెంబరు క్రస్తి నెల్లారు నదీ రోడ్డునో దు. 36.380-39 సై నఱ, నిఱాచేయ - 80 పుట్ల రీ తుముల వసూల విమత్తం రైటువైచావేసివున్నారు. ఈ దేశసామానికి ఒక ఏగ్గికూడాలీవీ అంచును వేసియున్నారు. ఇక వసూల విమత్తు దావా వేయవలసినదిగా ఏగ్గికూడాలీవీ అంచును ఉత్తర్వులు ఇచ్చాడినని.

స] అవును.

ర] అప్పుడు వున్న ఎన్నిసాంచీ కమీషనరీ దర్శాత్తు చేసివున్నారు. ఆరిపోర్టు ప్రకారంగా మక్కా ఒకాయాల తప్ప ఇర్వుహాల సరిగా వున్నట్టుగా తెలిపినది. గవర్నరు మింటు యారిపోర్టు సరిగా లేదని బావించి, ఏగ్గికూడాలీవీ అంచును ఎపిషనల్ బార్జన పుండరెచిని ఉత్తర్వులు జారీ చేసినారు. తదునరి కచ్చులు డెఫ్యూషనీ కమీషనరీ దర్శక క్రతు దేవాలయపు స్తాములు డర్యువియోగవరచారవి విచివెన్న వచ్చినవి. ఖండు వారు దర్శాత్తు చేస్తున్నారు. వారి రిపోర్టు రావలసి వున్నది. డాక్యుమెంట్లు త్వరగా పూర్ణం చేయించి, అని ఇంట్లునట్టయికా భర్తక్కరంపై కచ్చిన వర్యులు తీసుకోవబడినదిగా కమీషనరీకి అంచేశాయి యవ్వబడినవి.

మిస్టర్ ప్రీకర్ :— తథాత ప్రశ్నల కూడా సమాధానం చచుండి.

APPOINTMENT OF AN EXECUTIVE OFFICER FOR SRI KRISHNADHARMARAJASWAMI TEMPLE NELLORE TOWN

555—

* 851 Q.—Sri S. Venkayya.—Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) the circumstances that led to the exemption of Sri Krishnadharmarajaswamy Temple, Mulapet, Nellore for appointing of Executive Officer especially when the annual income of the temple exceeds Rs. 25,000 ;

(b) whether it is a fact that the Managing Trustee refused to hand over charge to the Executive Officer who was appointed recently,

(c) whether it is also a fact that the appointment order of the Executive Officer was cancelled;

(d) if answers to clause b) and c) are in affirmative, what are the circumstances that led to the creation and subsequent cancellation of Executive Officer's post, and

(e) what is the strength of the Board of Management now ?

Sri R. Ramalinga Raju :— (a) Sri Krishnadharmarajasuryam Temple, Mulapet, Nellore Town was not exempted from the appointment of an Executive Officer?

(b) No, Sir;

(c) No, Sir. The Commissioner, Endowments Department has been asked to keep the Executive Officer of the adjacent group of temples incharge of the temple in question.

(d) Does not arise.

(e) The strength of Board of Trustees is three. The following are the members of the Trust Board,

1) Sri V. Adiseshayya — Chairman.

2) Sri V. Ramanayya and

3) Sri T. Venkatasubbayya.

॥ సెల్లారు వ్యాపార కుష్ణధర్మరాజస్వామి దేవాలయము ఎక్కువులైన అపీనరు వియాపకం పుంచి మిహపోయింపబడలేదు.

॥ లేదండి,

॥ లేదండి. అ [ప్రాంతంలోని దేవాలయాలకు నంబంరించిన ఎక్కువులైన అపీనరును యాదేవాలయానికి యాదార్శిగా పుంచాలని దేవాలయాల రాత కమిషనరును కోరచుపునది.

॥ ఉద్యమించదు.

॥ ఇప్పటిప్పులో ముగ్గురు సభ్యులుప్పారు. శ్రీ వి. అదిశేషయ్య, చైర్మన్ శ్రీ వి. రఘురామార్యు పురియు శ్రీ టి. వెంకటసుభ్యు సభ్యులా.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య :— 185 వుట్ల వరకు భక్తులు పెలవిచ్చారు. ఇంత పెద్దమొత్తం దూరా అశ్చతంటే మేనేజింగు క్రత్తుపుడ ఎంక్రెస్టీ చేయకుండా అంపుం జరగడానికి తారళం ఏమిలి ; బోర్డు అప్పే మేనేజిమెంటులో ముగ్గురుని ప్రాకుండా కపీపం 5 మందినైనా పెట్టకూడదా? ఎక్కువులైన అపీనరుమ వెంటనే వేసి చెల్లగు పుండ్రిగారు చెఱుతున్నారు, వారు యాంతవరకు భార్షి శీసులోలేదు. వెంటనే

మేనేజిమెంటును నూపర్చిన చేసినట్లయితే బాగుపడుతుంది కదా. వెంటనే దీనికి కన్నికరేషులోకి తీసుకుంటారా?

శ్రీ అర్. రామలింగరాజు : — ఇమ్ముడియేవీగా తెఱ్ఱాబీ కమిషనరును వెళ్లి ఎంక్యుయిరి చేసి యూక్కను తీసుకోవలసిందన్నాము దీనినందర్ఘులో మాతు మాదా అనుమానం వచ్చింది. యమ్ముడియేటుగా యూక్కను తీసుకోవలసిందనీ, నెన్నెన్నవలో పెట్టివలసిందని, ఎక్కికూడ్యాలీవు అపేసరును తప్పణం రావాల వేయమని యొన్నశ్రీక్షురు డాబ్బాము. ఆ ప్రకారం ఇదుగుతోంది.

శ్రీ ఎ. మాదవరావు (నెల్లాయ) : — ఇక్కడ కి వీర రూహామాప్తాంగి, మామూలుగా దేశాలయాల భాషులకు సంబంధించి నంతకాలతో ఏటిషన్స్ ప్రథుత్వానకి వచ్చిన వెంటనే ఎందుకు వర్య తీసుకోరు? వెంటనే శగువర్య తీసుకొని అప్పటి కష్టాలే ఆమిపెట్రాలియేవీ అయిన మొత్తాలు ఎండుకు వసూలు దేయదం లేదు? What is the course of action that the Government is taking against them? As a matter of fact the entire thing is being allowed to lie over for a number of years.

శ్రీ అర్. రామలింగరాజు : — గవర్న్మెంటుకు అనుమానం వచ్చి అసిస్టెంటు కమిషనరు యచ్చిన రిపోర్ట ....

శ్రీ ఎ. మాదవరావు : — ఏటిషన్స్ వచ్చిన కఠువాత అనుమానం వచ్చుంచి కదా. వచ్చిన తరువాత ఎందుకు ఆశయమపుతోంది.

శ్రీ అర్. రామలింగరాజు : — ఏటిషను వచ్చిన వెంటనే ఎంక్యుయిరికి వంపించి అసిస్టెంటు కమిషనరు ఎంక్యుయిరి చేసి ఎద్దులిస్తేరీటిపు రోసం ఏమీ లేవని తెలియిక్కేస్తే పేము దానిని విక్యోసించక యూక్కను తీసుకోవలసిందని, యమ్ముడియేవీగా ఎక్కికూడ్యాలీ అపేసరును వేసి దాటాలు కూడా వేయమని నిర్ణయం తీసుకువ్వాము. ఆవసరమైతే నప్పేశమ కూడా ....

శ్రీ ఎ. మాదవరావు : — క్రిందివారికి రిపోర్టు వంపించమంచే అంతా నమం గానే వుందని ప్రాకారంటున్నారు. ఆ తరువాత వారికి అనుమానం వచ్చిందట. దీనిపి రిటీ క్రింది అధికారులు ఎట్లా వ్యవహారం నదుషుతున్నారో తెలుస్తున్నదికదా

మిస్టర్ స్పీకర్ : — రోటుపాట్లున్నాయని ఒక కంప్యూటయింటు వచ్చివచ్చు వెంటనే వారు అప్పిస్తెంటు కమిషనరును వంపించారు ఎంక్యుయిరికి.

They send an Assistant Commissioner, they were not satisfied with the report of the Asst. Commissioner. What do you want the Minister to do..... It is not correct.

శ్రీ ఎ. మాదవరావు : — రిపోర్టు వంపించారు అంతా వచ్చంగా వుందని రిపోర్టు వంపించే అధికారులుండేటన్నారు ఇందులో వారిమోటివ్ ఏమిలో గవర్న్మెంటు

పరిశోధించి, రాయస్తు చేయకుండా వదిలిపెట్టితే ఏమవుతుంది? ఆ అఫీసరుమిద కూడ చర్య తీసుకోవాలికదాకచా?

- జాబి లేదు.

శ్రీ అర్. షుహేందర : — క్రిందివారిమంది వచ్చిన రిపోర్టు సరిగా లేనండవల్ల మాట వంపించామంటున్నారు. అసల డాక్టరు కమిషనరు అఫీసరునుంచే ఈంటకోణ మంతొ జరుగుతున్నది. ప్రక్కనవుండే ఎక్కిక్కుటివు అఫీసరును భారీ తీసుకోవచి ఉత్తరువు వంపించి మాట ఆట్టున్నిచ్చి లెక్కాల సరిచేసుకుంటానంటే, దానిని కమిషనరు స్నేచ్ఛార్థకు వంపిస్నేచ్చి యంక న్యాయం ఎక్కుడ జరుగుతుంది? It is not the case of the Assistant Commissioner there, The Comissioner himself has given orders and again on the representation of the Trustee he has stayed his own orders twice, How can we expect justice

18.4.70 న, 22.11.70 న, 2-1-71 న, 18.8.71 న వరుసగా ఆయన లున్ని పిటిషన్సు పెట్టి నేడు రూలువు చేస్తానని చెబితే కూడా యంత జాప్యం ఎందుకు చేశారు? రెంట్ సూట్సుకు వంపక్కరమా? వారు అసల దాఖల చేయినిలేదుకా!

శ్రీమతి ఇంజర్కురీబాయి : — ఎన్ని సంవక్కరాలైంది? మంత్రి గారికి అను మాసాల వస్తునే వుటాయి. వారికి అనుమానమువచ్చి చేశామంటాదేమిటి? ఇంక అలస్యం ఎండుకు?

శ్రీ అర్. రామలింగరాజు : — అనుమావం వచ్చివచ్చే యాఫను వస్తుంది. తీస్తున్న చర్య తీసుకుంటున్నామని చెఱితున్నాను. తీసుకున్న చర్య కూడా తదువాత చెఱికాను.

శ్రీ కె. రామలాధం : — పది సంవక్కరాలాగా ఆట్టే లెక్కాపోషంవల్ల ప్రథిత పణిక్కరం యిల్లా మిన్స్ట్రీప్రైమీషనరు జరుగుతోంది. దీనికి రైతులఘందివ సూచ చేసుకొని ఎక్కిక్కుటివు అఫీసరు జమ కట్టడం లేదు. అస్త్రాంటు కమిషనర్సు ఎంక్యు యిరి చేయడంలేదు. ప్రతి దేవాలయానికి కూడా అనేక ఎకరాల భూమి పున్నచ్చటికి కొన్నిటోళ్లు నైవేద్యం పెట్టే గఢికూడ లేకుండా ఉన్నది. ప్రతుర్వం యిటువంటివాటి విషయంలో నీంటనే తగుచర్య తీసుకోకటితే బాలా పోగావికి రాస్తిష్టుందికదా?

Mr. Speaker : — Some kind of legislation is necessary. ఎక్కువ దేవాలయాలకు సంఘందించి యిల్లాగే వున్నది. యిల్లా ఇక్కుదేవాలయం సంగెకొడు అంటున్నారు, అంధవల్ల.....

శ్రీ అర్. రామలింగరాజు : — భూకుణ్ణే ఎక్కిక్కుటివు అఫీసర్సుకు చక్కింగ్ వచ్చర్య డాచాము, ఇప్పుడు అది కీసెనీ ప్రిపు బోర్డు చెర్చుకూ, ఎక్కిక్కుటివు అఫీసర్సుకు కెరిపి కాయింటు వచ్చర్య డాచాము. ఇంకా సీటువీగా వక్త చేయడానికిగాను విజిలెన్సు అఫీసర్సుకు కూడా పేసి చక్క చేఱిప్పాము.

శ్రీఎస్. వేమయ్య :— మంత్రిగారు దీనిమిద డయంకా బోగ్గొఱ్ఱాయస్తామని చెప్పారు ఇంత పెద్ద వషం కలిగినవ్వరు 80 వేల రూపాయల వరుంబడి వచ్చే రీ ఎకలాల మాగాటి విషయంలో నష్టం వచ్చింది కముక వెంటనే వస్తేందు చేసి ఎక్కిక్కుటిపు అటి వస్తై ఎంక్కుయిరీ పెట్టించి. నరైన బోగ్గొ శెప్పించుకూ :

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— వెంటనే వస్తేందు చేయస్తామను.

శ్రీ కె. బుబ్రుశాయకు :— జిల్లాఅంశ్ప్రతి గ్రామానికి దేవాలయాలకు ఆస్తించున్నాయి. ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఒక ఎ. సి. అంచే వర్కూని ఎక్కువ ఆయి అయిన తూఢేక పోతస్వారు. దిలే అవుతోంది కాణటి వర్కూ రిస్ట్రిబ్యూట్ చేయానికి కొన్ని డిషియన్సు క్రిందే చేస్తారా :

(శ్రీ) ఆర్. రామలింగరాజు :— విభిన్న ఆఫీసర్లను వేసి ఎక్కువగా వక్క చేయాలి అక్కాదికక్కాదే తగిన చర్య తీసుకుంచాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— వెంటనే వంపిస్తామన్నారు. అంతవరకూ సంతోషమే. మొట్టమొదట బ్రస్టోసి చేపున్నారు. ఆయన కన్న ఆయికి ఎక్కిక్కుటివు అపేసరును వేచారు. ఆయన వెకికి భాస్తి యావ్యారేదు. వెళ్లిపోమన్నారు. ఆ తదు వాత ఎంక్కుయిరీ మ్మా వేళామంచున్నారు. ఆసా డాండంతా. ఎందుకు అభిసిద్ధి, ఇవ్వుడు స్టేషన్సిక్ కేషు దారియింది. దీనిమిత గవర్నర్ముమేంటు ఏమి చేయాలోకున్నది.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— ఈది కూడా ఎంక్కుయిరి చేయస్తామను.

శ్రీ. మారే వెంకటశాయకు :— అంద్ర హెచంలో అన్ని దేవాలయాలను పడితి ఇట్లాగే ఉంది. విభిన్న కమిటీ అంటున్నారు కావి ప్రయోజనం లేదు. నావీ అపీయి ల్యాట్ కూడిన కమిటీ చిత్తారునుంచి శ్రీకాకులిం వరకు కిరిగి పరిశిరించే కమిటీని వేస్తారా ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— విభిన్న అపీయము వేస్తామను.

శ్రీ. నారాయణస్వామి :— దేవాలయాల పెట్టితి చాలాకాలంగా గందరగొళింగా ఉంది. రైతులు పొను సంవత్సరాలు ఒకాయి పెట్టినా ఏమీ ఇరగడం లేదు. క్రింది మంచి వైవరకు ఇదే విరుగుగా ఉంది. ఇప్పుడున్న అస్తీంపు రద్దు చేస్తూ వాతిసై సైవీటీగా వివారణకు ప్రభుక్కుం తయారుగా ఉందా ? లేకపోతే ఈ అభియను ప్రభుక్కుమే భరించవటని ఉంటుంది.

శ్రీఆర్. రామలింగరాజు :— ప్రభుక్కునికి సంఖయం వేలు. అవవాచ వచ్చే భరణంలేదు. అక్కుడు అంతర్విభాగాలను రైప్పించే ముచ్చులు ఉంటి దేవప్రాణానికి వ్యాయం కలిగింటు చ్ఛాయలు గౌరవ సభ్యులకు ఫ్రెంచ్ అమ్మన్నాను.

శ్రీ కోవ ప్రభాకరరావు (బాప్పల్) :— రాష్ట్రంలో అన్ని వ్యవహారాలోను ఇట్లాగే కుంభంకోణం ఇదుగుతోంది. కాబట్టి దేవుని సామ్య తినదం తప్ప లేవని చ్ఛం ఏర్పాటు చేస్తారా?

(జాబి లేదు)

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :— ఆ న్ని దేవాలయాలోను కరస్త ఇదుగుతోంది, ఇంకైన్ చేయస్తాం అ బుర్గురు. ప్రస్తుతి ఇవ్వాయిన్న చేస్తు స్వారు కమక మతంలోని ఎడ్డుకేపెట్ట బైనాగులను ఒక కమిటీ వేసి వారిచేత ఇంకైన్ చేయస్తారా? వారిని ఇవ్వాయిన్న చేయడానికి వీఱండదు.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— దేవాలయాల ఎక్కువగా దిపార్ట్మెంటు వరిధి లోకి రావడంవల్ల కొంచెం ఆదాయాల అనుకూలంగా రావడంవల్ల కొంపండికి దయ్యద్ది కలిగి ఆశయ కలిగి ఈ విధంగా అపహరించడం ఇదుగుతోంది. దానికి తగిన వర్య తీసుకోవాలి కాని ఎక్కువో ఇరిగింది. జాటి ధర్మస్తం చేయాలని కాదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— నేను మంత్రిగారికి మాతు వచ్చిన పిలిషును కాపే అందచేశాను. వారికి కూడా వచ్చి ఉంటుంది. దానిపై విచారణ ఇరిపించాలని కోదు తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— పిలిషును నాకు రాశేదు.

శ్రీ ఎమ్. వి. రాఘవరావు :— తిరువతి దేవాస్తానంపారు మంత్రిగారి అమోదం పొందకుండానే పసిమా తీసినట్లు తెలుస్తున్నది. దానిని మంత్రి గారు....

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :.... చేరే వ్రస్తి.

Mr. Speaker :— Answers for the other questions will be placed in the Table of the House.

■ SHORT QUESTIONS AND ANSWERS

PUBLIC SCHGOL RUN BY T. T. D. DEVASTHANAM AT HORSELY HILLS

560—C

S. N. Q. No. 2488-W — Sri T. C. Rajan:

Will the Hon'ble Minister for Endowments be pleased to state :

a) whether is it a fact that the Teachers of the Public School in Horeselly Hills, Chittoor District run by the TTD were neither given increments nor their services were regularised so far even though they have put in seven years of service;

b) is it also a fact that the TTD had issued notices to them in the month of June stating that their services were no longer required; and

c) if so, what alternative arrangements have been made by the TTD to rehabilitate these teachers?

Sri R. Remalinga Raju :—

a) Yes, Sir.

b) Yes, Sir.

c) The matter is under consideration of T. T. Devasthanam.

శ్రీ అర్. రామలింగరాజు :— ఎ.బోసు, బి.బోసు, సి.ఆ విషయం తిరుపు తిరుపల దేవప్రాసం వారి పరిశీలనలో ఉంది,

శ్రీ ట. సి. రామవేంద్ర :— ఏడు నంకురూళకు హర్షణ వీరండరిని రికూట్ చేసారు. వీరండరు పోవై గ్రామ్యమేచ్చు, వారి ఉద్యోగం క్లాపరరీ అన్నా అస్కూలు మాత్రమం ఖాయిలు అనే ఉద్దేశంతో రికూట్ చేసారు. వారికి ఇంకాలంగా ఇంక్రైమెంట్లు లేవు. ఇతర వపులు లేవు, కు నంవక్కరం జాన్ నెలవో మి సర్వీసెన్ అవసరం లేదని నోటిసు ఇచ్చారు. వారి తలిష్టత్తు గురించి అలోచన చేయడంలేదు, కష్క ఏడు సంవత్సరాల వని చేసిన వారిని గురించి పునరాలోచన చేయాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ అర్. రామలింగరాజు :— దీనిని గురించి దేవప్రాసం బోద్దు వాడు అన్న చిప్పున్నారు. తగిన విరాయం తీసుకుంటారు,

శ్రీ జి. కిష్యు :.... ఈ స్కూల్ దేవప్రాసాదిక ఎంత తిర్చు అవుతుంది? 1970-71 లో ఎంతమంది పిల్లలున్నారు?

శ్రీ అర్. రామలింగరాజు :— ఆ వివరాలు లేవు. సంవత్సరానికి 70 వేలా పశ్చం వస్తువుడి 80-100 మంది పిల్లలున్నట్లు లాకు ఇవ్వర్చేషను. ఆ స్కూలును రద్దు చేసి మరొక చోట పెట్టాలని అలోచన ఉంది.

శ్రీ జి. కిష్యు :— ఆ జదువు పేద వారి పిల్లలకు, తఱ్పున్న వారి పిల్లలకు?

శ్రీ అర్. రామలింగరాజు :— తఱ్పున్న వారికి ప్రస్తుతం ఉచియోద్దము ఉపురీ.

శ్రీ టి. వి. ఎన్. చంపలాపు :— టి. టి. డి. బ్రాష్టసోర్డువారు దినిని నుఱడంగా మార్పిలి అన్నారు. ఆ ప్రపాణయ ఏమైనది?

శ్రీ అర్చ. రామలింగరాజు :— ఇంకా కుట్టదాఖలు కాలేడు. అది కూడా అల్ఫి చిత్తస్వారు.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— దఱ్పున్న వాకికే కాణుండా అన్ని వర్గాల వారికి ఉపయోగపడే విధంగా ఉండలి కాబట్టి దీనికి న్యూస్టిచెప్పి అందరికి పనికివచ్చేటట్లు రీకావి స్థిట్యూట్ చేస్తారా?

శ్రీ అర్చ. రామలింగరాజు :— ప్రస్తుతం కష్టం. తిరిగి అలోవన చేసి చంపలాపు చెప్పినట్లు, అడవిలో అండరికి ఉపయోగపడేటట్లు పెట్టాలని అడుకుంటున్నాం.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS LOCALISATION UNDER RIGHT CANAL OF NAGARJUNA SAGAR PROJECT

556.—

* 1824 Q.—Sri R. Mahananda :— Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

a) what is the ayacut localised in the Blocks of 8th, 9th, 10th and 11th of Nagarjuna Sagar Right Canal;

b) whether the localised ayacut in the above Blocks is fully developed,

c) if-not, the reasons therefor,

d) whether any new ayacut has been developed in the above Blocks other than was localised first, and

e) if so, the reasons for the same?

A:—

a) 2,28,679 Acres Wet, and 3,62, 140 Acres Irrigated Dry.

b) No. Sir.

c) The non-development is mainly due to

1. high level patches requiring heavy reclamation and non-reclamation of certain lands by ryots;

2. lack of interest on the part of ryots with large holdings for full development of land included in the ayacut;

3. non-construction of structure at certain places on field channels and non attending to the repairs of field channels by ryots;

4. financial difficulties of ryots;

5. tendency of ryots to grow rain-fed crops taking advantage of the early rains without reclaiming their lands to receive water from the canals.

6. the tail-end ayacut has not been developed fully due to insufficiency of water on account of unauthorised irrigation in the upper reaches,

7. utilisation of certain lands as meadows.

d) No, Sir,

e) Does not arise.

TALUKS BENEFITED BY THE RIGHT CANAL OF N. S. PROJECT IN ONGOLE Dt.

557—

* 792 Q.—Sarvasri P. Venkata Subbaiah and Dhanenkula Narasimham :— Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether the right canal of Nagarjunasagar will be beneficial to the entire Darsi, Podili, Kanigiri and Kandukur Taluks;

(b) when will the right canal work of Nagarjunasagar be completed; and

(c) how much of existing ayacut and the new ayacut will be benefited by the right canal in Darsi, Podili, Kanigiri and Kandukuru taluks?

A :—

a) No, Sir. A portion of Darsi Taluk only will be benefitted by Nagarjunasagar Right Canal under execution.

b) It depends upon the availability of funds in future years.

c) Existing ayacut under tanks is not included in the Nagarjunasagar Project ayacut as per the Localisation principles approved by the Government. An extent of Ac. 1,16,079 of new ayacut will be benefited in Darsi Taluk only.

EXCISE ARREARS.

558—

* 2002 Q.—Sri S. Venayya.— Will the hon. Minister for Power be pleased to state :

a) the amount of Excise Revenue outstanding for the year ending 31-3-'71; and

b) the arrears of Excise Revenue outstanding for a period of 2 years and above and to two below years dates?

A :—

a) The amount of Excise Revenue outstanding for year ending 31-3-1971 is as follows :—

Current arrears	Rs. 230.21 lakhs
-----------------	------------------

Old arrears	Rs. 510.26 lakhs.
-------------	-------------------

b) Arrears of Excise Revenue outstanding for a period of two years and above is Rs. 396.81 lakhs.

The arrears of Excise Revenue outstanding for a period of two years and below upto now is Rs. 113.45 lakhs,

INVENTION OF RICE TRANSPLANTING MACHINE

559—

* 1979 Q.—Sri S. Vemayya :— Will the hon. Minister for Marketing be pleased to state :

a) whether it is a fact that one Sri Chekuri Appala Narasimha Raju invented and perfected a prototype of Rice Transplanting Machine at the workshop of the Agro Industries Corporation, Hyderabad, recently; and

b) if so, whether the Government will encourage the production of the machine on large scale which is beneficial for mechanised cultivation ?

A :—

a) Sri Chekuri Appala Narasimha Raju has invented a Rice Transplanting Machine, but it is not perfect.

b) The question does not arise as the machine invented, has not reached a stage when it can be used satisfactorily for the purpose for which it is designed.

ADVANCING OF LOANS BY L. M. BS FOR LAND

560—

* 195 Q.—Sri P. Venkla Subbaiah :— Will the hon. Minister for Medium Irrigation and Flood Control be pleased to state :

a) is it a fact that the Land Mortgage Banks in the State are advancing reclamation loans to the ryots only for the purpose of reclamation of lands which are declared as ayacut under new irrigation sources; and

b) if so, is there any proposal to extend the facility for the reclamation of lands other than the above ?

A :—

a) the Land Mortgage Banks are sanctioning loans for reclamation of not only lands declared as ayacut under major and

um irrigation sources but also undur minor irrigation sources like newly constructed wells, tanks and tube wells.

b) Does not arise.

V BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ టి. వి. ఎవె. చలపతిరావు :— నేను ఉదయం తెలుగు రేడియో వారిలో మన రాష్ట్రం లోను సత్కృత్యాయివ్ ఐవట్లు తెప్పబేడు. చెప్పిన రాష్ట్రాం ప్రెరలో మన రాష్ట్రం లేదు. నిన్న సాయంత్రం వార్లలో ఖూడ లేదు. మన రాష్ట్రంలోనే పత్రప్రైస్‌ల్ ఐవా? కాకపోతే మన క్రెడిట్ ప్లైన్ట్స్ కదా?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— It is fully subscribed Sir.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— When was it subscribed ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— About 2 or 3 O' clock yesterday,

Mr. Speaker :— It was announced in the morning radio news.

డా. టి. వి. ఎవె. చలపతిరావు :— నిన్న మార్కెంగ్ లిష్టు అనొన్స్ చేశాడు. 7 ప్లేట్సు. మనది వఘు లిష్టులో లేదు. పెకెండు లిష్టులో లేదు. ఇవ్వాళ ఉదయం అనొన్స్ చేసే మూడవ లిష్టులో సత్కృత్యాయివ్ అయివట్లు ప్రిజంపును కర్కూ?

Mr. Speaker :— You can draw any presumption.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— Let the Finance Minister say

శ్రీ కె. విజయబహువ్యాచార్యులు :— నిన్న లిష్టులో రాకపోయినా, తెడియోలో అనొన్స్ చేయకపోయినా Except Rs. 30 lakhs the rest of the amount was subscribed day before yesterday. ప్రైవ్ లైన్ చేసేటప్పటిక నిన్న మధు. మూం సత్కృత్యాయివ్ అయినది. It is closed.

డా. టి. వి. ఎవె. చలపతిరావు :— మొన్న సాయంత్రం ప్లేట్ పత్రప్రైస్ యాం అయిన వాటిలో మన ప్లేట్ లేదుకదా? Let him clarify:

శ్రీ కె. విజయబహువ్యాచార్యులు :— నేను ఏమి చెప్పాలి? నిన్న మధ్యప్పునికి క్లో అయినది.

శా. టి. వి. ఎవె. చలపతిరావు :— మొన్న సాయంత్రం 7 ప్లేట్ పత్రప్రైస్ యాం అయినవి అన్నదానిలో మన ప్లేట్ లేదుకదా?

శ్రీ కె. విజయబహువ్యాచార్యులు :— లేదంట లేదు. దానికి ఏమి చెప్పాలి. Yesterday noon it is fully subscribed.

శ్రీ ఆర్. మహాందర :— లోగం ఖూడ మివిష్టర్ గారికి పిటీషను యిచ్చాము చిన్న నిన్న మొత్తాంశు రసితులు దాఖలు చేశాడు. మనఱ సాధియ్య అనే పరిణమాను

50. రూపాయిల తీసుకుంటే 12వ శారీరిక బర్ధియి జత్తు చేశారు. ఎంతకు? 141 రూపాయిలకు ప్రిన్సిపల్ 50 రూపాయిల, యింటిల్లు టీ రూపాయిల ఎగ్జిక్యూషన్ విభిషణు 10 రూపాయిల జత్తుకి 20 రూపాయిల 141 రూపాయిల వసూలుని రసీదు 121 రూపాయిలకు మాత్రమే యావ్యాను చిన్నవారి అప్పులకు గవర్నర్ మెంటు వాయిదా వేసే కోఇపేటీవ్ స్టాషన్సీలు వంచాయితి నమితులు ఈవిరమగా దారుణంగా వసూలు చేపై ఎట్లు? ఎట్లేవ్వే హారిజన్స్ అంద్ దిప్పెవ్వే క్లావెన్సీకి సంబంధించినంతవరకు పోష్టుపోవ్వేమెంటుకు అంగికరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ అర్థ శారపరాడ్ :— బ్యాంక్స్, కోఇపేటీవ్వే యాచేస్తే లోప్పు వాయిదావేసే ఉద్దేశ్యము ప్రథుల్చ్యానికి లేదు. అవసరం లేదనుకుంటాను ముఖ్యాగా ఈ లోప్పు గత సంవత్సరానికి సంబంధించినది. గత సంవత్సరం ఫలసాయం జాగా వచ్చింది. గత సంవత్సరం అప్పు తీర్చి ఈ సంవత్సరం తీసుకొనాడానికి అవకాశం ఏర్పాటు చేసు కొని ఉండాలినిసా. అప్పుతీచుకొని తిరిగి కట్టుకుండా ఆచారం ఉన్నవారున్నారు. వారి దగ్గర బిలపంతంగా వసూలు చేయవలపిన పరిష్కారి ఈవచ్చు. వారిగురించి సర్వవ్యవస్తం త్రిం ఉన్న బ్యాంక్స్ హారిజనులవద్దముంది వసూలు చేయవద్దు అని చెప్పిడం పార్యం కూడు.

మీసర్ స్పీకర్ :— అప్పి కాదు వారు కోరేం. ఈసంవత్సరం ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటినటువంటి జ్ఞానపరిషీలనదృష్టాయి మిగతాచారికి పోష్టుపోసు చేపున్నారు కాబట్టి తాత్కాలికంగా పోష్టుపోసు చేయవలసినదని వారు కోరుతున్నారు.

శ్రీ అర్థ. శారపరాడ్ :— పహజంగా ఏ బ్యాంకు, కోఇపేటీవ్ స్టాషన్సీ ...

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఉన్న పరిష్కారిలనుబట్టి యావ్యారు.

శ్రీ అర్థ. శారపరాడ్ :— ఈసంవత్సరం పంట రానందువల్ల వచ్చే వంపు రం లాఘవుతారుగాని గత సంవత్సరం జాగానే పంట కంఠాయి. అయినవ్వటికి వకాలంలో చెల్లించకుండా ఎంతోమంది ఉన్నారు. అటుపంచివారి గురించి యిది జరిగింది.

శ్రీ పి. సుబ్బాయ్ :— అద్జర్న్ మెంటు మోషను యావ్యాము. డావిగురించి ఇంతవరకు రాలేదు. ప్రెటువైదుగా లోప్పు గురించి భాధ ఉన్నది. గత శి.4 సంవత్సరాలలు కమవు ఉన్న ప్రాంతాలన్నాయి.

Mr. Speaker :— That is exactly what I have told him.

శ్రీ పి. సుబ్బాయ్ :— (ఎర్గాండిపాలెం) It is a very important one.

Mr. Speaker :— Very important. That is why I have asked him to consider about that issue in view of the extreme scarcity.

conditions prevailing in the State. కన్నిడక తేయంతే కవ్వకుడా కన్నిడక చేస్తారని ఈ విలీన.

శ్రీమతి డి. కశ్వరీబాబు :— నేను ఒక వోటీసు యాద్ఘాను,

Mr. Speaker :— Regarding the convening of the Zilla Parishad Meetings when the Assembly is in session, it was answered by the Minister for Panchayat Raj only about a week or 10 days ago, He said he will convene a meeting of the leaders or all the parties. So, it is not necessary to raise it again.

Sri T. Ramaswamy :— On the 27th or 28th the leaders of the opposition parties are willing to meet. I will meet them in your Chambers, Sir.

శ్రీమతి డి. కశ్వరీబాబు :— (ఎల్లార్ట్రీ) లెక్కల మీటింగు ఉంది. అధ్యక్ష

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఈవ తేదీన పారు. వెళువచ్చు,

శ్రీమతి డి. కశ్వరీబాబు :— అనాడు అసెంబ్లీ సమావేశం లేదు కాబట్టి వెళువచ్చు.

Mr. Speaker :— The Minister has no powers to direct any Zilla Parishad to postpone the meeting or not to convene the meeting, He has no powers under the Act.

శ్రీమతి డి. కశ్వరీబాబు :— మీటింగు పోస్ట్పోస్టు వేయడం విషయంలో కాదు. ఎన్నోసార్లు ఈ సమయ అసెంబ్లీకి వచ్చింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— 27 వ శారీరిక దిన్కుష్వ చేస్తామన్నారు కదా ? అందరిని కన్వస్ట్ చేస్తామన్నారు కదా. What is it that you want the Minister to do now ?

శ్రీమతి డి. కశ్వరీబాబు :— ప్రతి నెషణలో దీవిగురించి తీసుకువస్తు వ్యాపు, గ్రండ్ కోటయ్యారు కూడా తీసుకువ్యాపు. అయినా కూడ మిస్టర్ రుగురు నేను గట్టిగా ప్రాప్తానని చెప్పవంటేదు. నెషణ ఉన్నప్పుడు మీటింగు పెట్టుకూడదని గట్టిగా ప్రాప్తాని బగుంటుంది. ఎన్నోసార్లు తీసుకువచ్చినా మంత్రిగారు ఎండుకు గట్టిగా ప్రాయిడం లేదు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— దీనివిషయం ఒకసారిరాదు. ఎన్నోసార్లు ప్రాయిడం జరిగింది. డి. టి. యాహ్య చేయడు కూడా ఇరగింది. కానీ ఆక్షరీ ఉన్నటువంటి లోపంల ప్రతిపారి కన్వి మాసాల భౌపల పెట్టాలని ప్రోవిజను ఉంది, ఎగ్గామిన్ చేపాచి విధమునా చేయాలనే విషయం గూర్చి మీతో వంపదించి విరయం, తీసుకుం టాక్టు, లీడ్ కారీరిక చేస్తామన్ని అన్నారు.

**VII CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT
PUBLIC IMPORTANCE.**

**(i) EXECUTION OF MANERU AND POCHAMPAD
PROJECTS TOGETHER.**

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి : — (పర్మాల) అర్ధకై, రోయరు మానేరు, పోచెంపాదు ప్రాజెక్టులను గురించి కాలీ ఆచైస్వన్ వల్ ప్రయోజనం లేదు. అది తెలంగాణకు వరప్రసాదం లాంచేది, అందువేళ టూ అవర్పు దిస్క్యూషన్లకు అవకాశం యిప్పే గాని సంతృప్తికాదు.

మీస్టర్ స్పీకర్ : — సెవరేటు దిస్క్యూషను ఎందుకు ? దిమాండు ఉండింగా ? దిమాండు వైవిధ్యాతమయ్యి.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి : — దిమాండుమీద చర్చలో యిది పెడతామంచే నరిపోదు, దీనికి వన్ అవర్ దిస్క్యూషను కావాలి.

మీస్టర్ స్పీకర్ : — తైముంచే చూస్తాం, I will ask the Minister to reply about it.

శ్రీ సి. గోవర్హనరెడ్డి — (మునుగోడు) అర్ధకై. ఈ ప్రాజెక్టు నిపయింలో యాదివరకు కూడా ఈ సతలో ఒకచర్చ జరిగింది. అది కూడా చాలా పదీర్పంగా జరిగింది. నంకృతికరమైన జవాబు రాలేదు. కాబట్టి ఈ ప్రాజెక్టుకు అంద్ర ప్రెడేక్షన్ ప్రథమ ర్యం ఎంకయికే క్రింద యివ్వాలో అంత క్రింద యిస్ట్రువ్టుగా కనిపించడంలేదు. ఎందుకంటే ఈ పోచెంపాదు ప్రాజెక్టుతోనే మొత్తం తెలుగుజా జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి నీటి జిల్లాలకు దుర్దం తొలగానికి అవకాశం ఉంది. కాబట్టి ఈ ప్రాజెక్టు వెనుకలభిన్న ప్రాంతాలన్నిటికి కూడా సంబుత్త లాభం చేసుకోలేదని విధముగా తేంద్రీకరిస్తే బాగుంటుంది. ప్లాష్టము కూడా ఆ సిద్ధముగా సిథ్లు చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాము. పోచం పాదు ప్రాజెక్టు ఏ ప్రాంతాలనుంచి అయితే పోవానికి మొట్టమొదట సంకల్పించినారో ఆ ప్రాంతాలలో త్రాగడావికి మంచినీరులేని ప్రాంతాలు. భావులలో సీరు లేదు. వ్యవసాయానికి అనుకూలంగా లేదు. మూడి ప్రాజెక్టు పూర్తిగా ఎండిటోయింది క్రషిలకు నిఖిలమైన లాభం కంగడంలేదు. పోచెంపాదు ప్రాజెక్టు 125 ట. ఎం. రిజర్వ్ రూప్యాయిదు నిర్మించినారు. మానేరు ప్రాజెక్టు క్రింద 15.20 ట. ఎం. సి. ప్రాజెక్టు నిర్మించినారు. ఈ దెండు ప్రాజెక్టులకు క్లీవ్ చేసి 130-140 ట. ఎం. సి. స్కెట్ సరిపోయేటుటువంటి ప్రాజెక్టు మొత్తం ప్లాష్టము పిర్మం చేసి 140 ట. ఎం. పి. ఎ ప్రాంతాలకు ఎంత వాటరు యాలూకేషఫు చేస్తే బాగుంటుందో నిర్దిశయిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాము.

(శ్రీ కె. వెంకటరెడ్డి ఇన్ డి సైర్) : — ఏదో ఈ ప్రాజెక్టువల్ ఒక క్లీవ్ రూప్యాయిదు పాంచాల్ వే విధంగా కొంతమంది ఇంజినీర్సులు మిట్టుట్లు కలసి ఈ ప్రాజెక్టు ..

Calling Attention to Matters of
urgent public importance :
re: Execution of Maneru and
Pochampad projects together.

స్వరూపాన్ని తయారు చేస్తున్నారు. అది మంచి వనికాదు. ఇచ్చుకు ప్లాట్ చేపిన వాటదుకే దినోహ్యాట్ లో షైర్ చేయలేదు. ఇప్పుడే మంత్రీగారు చెప్పే సమాధానము శాశ్వతమయిను. 140 టి. యమ్. సి.వాటము కాని. 120 టి. యమ్ సి.గాని ఎంత వాటదు వచ్చినా తెలంగాణానోని వెనుకపడిన ఏయాలను ఏ విధంగా అభివృద్ధిచోక్ తిసుకొని రాబాలనే ప్లాస్టిక్ ఇప్పుడే తయారుచేసి పెట్టుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. 120 టి. యమ్. సి.ఆయితే మంచిదే. కరీంనగర్ జిల్లాకు వద్ద అని చెప్పటము లేదు. అజిల్లాకు కూడా 2 లక్షల ఎకరాలకు నీరు యివ్వండి. వరంగల్లు ఇష్టుం, ఆదిలాబాదు, వల్లోండ జిల్లాలలో వెనుకపడిన ప్రాంతాలు వున్నవి. మంచిరీయ కూడా దొరకని ఏరియాల్ వున్నవి. మిగతా నీటిని ఆ ప్రాంతాలకు తేటా యించాలని మనవి చేస్తున్నాను. వన్నే రెండం లలో ఇన్ని గార్మాలకు నీరు యివ్వండే ఒక ఏల్చాటము వరట్లు బ్యాంకులో చేసుకొన్నట్లు పుండి. రెండున్నర లక్షల ఎకరాలకో, 3 లక్షల ఎకరాలకో కరీంనగర్ జిల్లాకు యిచ్చిన తయార మిగతా నీటిని మిగతా జిల్లాలకు తేటాయించవలసినదిగా కోరుచున్నాను. నేను ఏమి ఈనాడు కొత్తగా కోర దములేదు. తుంగభద్రీ ప్రాతిషేఖ తెఱాలు ముండు 30 మైళ్ళు పోయినట్లు పుండి ఆ తెనాలు క్రింద మొత్తము నరిపోయిన ఆయకట్టు దొరకదని, మంచినీరు యివ్వండనే ఉద్దేశ్యముతో, వెనుకపడిన ప్రాంతాల ప్రజలు కూడా సమాజముకో తల ఎత్తుకు తిరగాలనే ఆఖిప్రాయముతో తుంగభద్ర ప్రాతిషేఖ తెనాలు 180, 150 మైళ్ళు వరకు తిసుకు పోయారు. భిన్నిక్రింద 70 మైళ్ళు మారము పోతేనే ఆయకట్టు దొరకదావికి ఆవకాశము వుంది. వెనుకపడిన తసాన్ని బోగ్గుల్లి సస్యశ్యామలముగా చేయాలని, కొన్ని జిల్లాలలో కొంకప్పార్చింకము బాగుపడి ఆ ప్రాంతపు ప్రజలు సుఖసంవదలతో తుంటుగావికి ఆవకాశము వుంటుందని నాగార్జునసాగర్ టైచ్ తెనాలుమగాని, తుంగభద్ర ప్రాతిషేఖ తెనాలుమగాని ఆ విధంగా నిర్వించాడు. అస్థాగే పోచంపాచు పూర్ణిజక్కుకు సంబంధించి కూడా 120 టి. యమ్. సి. వాటముని, 180 టి. యమ్. సి. వాటముగాని దానికి తగీ నట్టుగా తెనాలు. ప్లాన్ సిద్ధము చేయవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాను. పీటి బుల్లో కాదని మన అపీలర్సు చెప్పిన సమాధానముతో త్రప్తిపడి ఏకోపంగా నెల్లే వేయదము మంచిదొక్కడు. మూడీ పూర్ణిజక్కుకు ఏదోచంగా మేటనే నీమ యివ్వండని వుటుంది. మూడీ పూర్ణిజక్కు 7 సం.ల క్రింకము ఫెయిర్ అయి రోయమి. వెనుకొన్న విత్తనాల మొక్క వచ్చేదానికి కూడా లేటండా దండుగ అయి పోయిని, అందుప్పల మూడీ పూర్ణిజక్కును వెంటనే నేవ్వగార్జు చేయవలసిన ఆవసరము వుంది. వల్లోండ, ఇష్టుం, వరంగల్లు, ఆదిలాబాదు జిల్లాలు ఆన్నించిలో వెనుకపడిన తసాన్ని పోగొట్టా వాటికా ప్రాంతము విసియోదించవలసినదిగా కోరుచున్నాను...

డా॥టి. యన్. మహర్త్రి (వరంగల్లు) :—అధ్యక్ష, పోచంపాదు ప్రాజెక్టు గురించి అనేక సంఘాలలు ఇక్కడ జడగుటున్న చర్చల వందర్శముగా ప్రజల అందోళనలు ప్రభుత్వమువారు గ్రహిస్తున్నారు. ఎంత ఆడ్డాను గ్రహించినప్పటికి వని ఎక్కువ జరుగడమలేదు. సహగ్రమైన ప్రాజెక్టు ఎవుడో పోయారి. ఇప్పుడు టెరీ టి యమ్. సి. ప్రాజెక్టుగా ఖిగిలినది. ట్రీబ్యూన్స్‌కో చెప్పి ఎదో చేస్తామనే నిర్ణయము అట్టా వుంచి వరంగల్లు వట్టణానికి నీటి సర్వయిమానేరు పార్పిజక్కమీద ఆధారచి వుంది. అది బాలముఖ్యమైన ప్రాజెక్టు. లేవు అంద దెత్త క్రమము. ఇన్ని నం.ల సుంచి ప్రయత్నము చేస్తున్నప్పటిక మీటి నీటికి యిఱ్చిందిలేదు. మానేరు ప్రాజెక్టు కదులున్నాము, 10 కోట్ల రాంపు చేశాము, 3 నం లలోవాటిదు వస్తుంది అన్నారు వా ఉరము అయిపోతున్నది. కాని మానేరు ప్రాజెక్టు పేక ఆవ చేసి ముందుకు వెడతారనే ఏషయము ఏమీ లేదు, వరల్లే బ్రాంకు చెప్పిన మీటి దీని డ్రామ చేసినట్లు కూడ తెఱస్తున్నది వరంగల్లుకు నీటి నమ్మును ఏచిదంగా తీర్చిస్తారో ఆర్థము కావడమలేదు. రాజీక్కారరాపుగారు చెప్పి కట్లు ఆక్రీపెట్ కట్లే గొట్టాలబ్యారా వరంగల్లుకు నీటిని తీసుకోడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా? అక్కడ ఇంధస్థీన్ పెట్టాలంబే నీటు లేదు అంటారు. ఈ సంవత్సరము వ్యాయ కూడ లేవు, కొన్ని రోజులయితే గోటిలు త్రవ్యకొని నీరు తీసుకోవలసి వస్తుంది. వ్యాయ లేకపోతే నీటికి సము ఎక్కుడడు పోవరో ఆర్థము కావడమలేదు. 2 లట్టి వున్న వరంగల్లు వట్టణానికి లారీలరో ఎక్కుడసుంచి వాటదు తీసుకువచ్చి నువ్వు చేసారో ఆర్థము కావడమలేదు. ఎన్నిసార్లు చెప్పినప్పటికి ప్రభుత్వము ప్రత్యేక మైవ్ శద్ తీసుకొనదమలేదు: ఈ ప్రాజెక్టు కాకపోతే ఇంకాక ప్రాజెక్టు అయినా తీసుకొని వెంటనే వరంగల్లుకు మంచినిచి వున్నయి చేయడము అవసరము. పోచంపాదు కెనాయి వరంగల్లు వరకు వచ్చే వరిష్ఠతి గురించి ఎద్దొని ఒక మార్గము బెక్కికల్గా అలోచించి వరంగల్లు ప్రజలకు మంచినిచి వున్నయి చేయాలని, లేకపోతే ఆక్కాడి ప్రజలు బాధపడతాని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ వి. పిచ్చయ్య [పార్లామణ్ట] :— అధ్యక్ష, దేశములో స్వరాజ్యము వచ్చినది. స్వరాజ్యము వచ్చిన కరువార ఎదో లాగుపడతామని ప్రజలు కొండంత ఆకలో ఎడకు చూపున్నారు. స్వరాజ్యము వచ్చిన కరువాక పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులు కయ్యాలైవు. నాగర్చనసాగర్ నముద్దము లెపెటకు 480 అడుగుల ఎత్తున వుంది. కొత్తగూడంం, బాగ్గంపాదు తాలూకాల నముద్దము లెపెటకు 300, 350 అడుగుల ఎత్తున వుంది. అంతే చూప్రాంతము లెపెటకు 140 అడుగుల ఎక్కువ లెవెర్తె. తూము వుంది. నాగర్చనసాగర్ పార్పిజక్కు పూర్తి అయిన కరువాక దానిసుంచి వచ్చే నీరు, పోచంపాదు పార్పిజక్కునుంచి వచ్చే నీరు ఉప్పే ప్రాంతానికి ఇచ్చుకుము. కాఫియా ఆన్ని ప్రాంతాలు

వ్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా చూచాలని మనవి చేస్తున్నాము. మంత్రిగారు మాక్టల్లకు చెందినవారు. అందరికస్తు ఎక్కువ దఱు వారికి మా ప్రజల పీద వుండాలి. వారి చేతులలో అధికారము వుంది. కనుక స్వాయంమూగా, దర్శకుమూగా విచారించి వెనుకవడిన పొర్చుంతాలకు ఈడ నీరు వచ్చే విధంగా ప్రాప్తి తయారు చేసి, నీరు తక్కువగా వుంచే తక్కువ భాగానికి అన్ని ప్రాంతాలకు యిచ్చే విధంగాను చూపి వ్యాయము కలగ చేస్తారని భావిస్తున్నాము. మా మంత్రీగారు కనుక ఎక్కువ చెప్పవలనిన పనిలేదు. వెనుక పడివ ప్రాంతాలకు వ్యాయము కలగ చేస్తారవి అంచున్నాము.

Shri S. Sidda Reddi :— The erstwhile Government of Hyderabad had contemplated a major project on river Godavari in the upper region and put forward its request for the utilisation of a total quantity of 280 TMC under the same at the time of the 1951 conference of various States convened by the Planning Commission of Government of India. This utilisation included 53 TMC by the Godavari North Canal Project, later known as Kadam Project under execution at that time. In view of the slightly reduced allotment for the future projects of all the States, the utilisation envisaged under Godavari Project was reduced from 227 to 217 by the Erstwhile Hyderabad Government. The Hyderabad Government prepared in 1956 a scheme report envisaging the construction of the Pochampad reservoir and south canal only providing for the utilisation of only 257 TMC and irrigation of 16.23 lakh acres. In 1958 the proposal was slightly revised by proposing irrigation of an area of 20.55 lakh acres under Pochampad Project and providing for utilisation of 270 TMC. Under the confidential scheme, it was proposed to extend the benefits of the irrigation schemes to the districts of Nizamabad, Karimnagar, Adilabad, Warangal, Nalgonda and Khammam. The total length of the South Canal was envisaged to be 251 miles and the length of North Canal was envisaged as 38 miles upto Kadam Reservoir and 79 miles beyond the Kadam Reservoir, making a total of 117 miles. The Government of India cleared the Pochampad scheme for the utilisation of 66 TMC and irrigation of 5.71 lakh acres. The sanctioned scheme on the basis envisaged irrigation of 5.7 lakh acres in Nizamabad and Karimnagar Districts by adopting the cropping pattern of 1/3rd wet and 2/3rd dry. As Honourable Members are aware the utilisation of the waters of Godavari has been under dispute among the States of Maharashtra, Mysore, Madhya Pradesh, Orissa and Andhra Pradesh before the Godavari Water Dispute Tribunal. A claim has been

Calling Attention to Matters of
urgent public importance:
re: Execution of Maneru and
Pochampad projects together.

put forward by the Andhra Pradesh State for the total quantity of 270 T. M. C. to be in conformity with the allocation of Godavari waters in 1951 Conference, excluding the utilisation on the Kadam Project. Since it is completed and is in the operation a net quantity claimed for the Pochampad Project including the extension to the Kadam Project is 257 T. M. C. When the claim for the full quantity of water in respect of Pochampad Project is pending before the Godavari River Water Dispute Tribunal, it will be premature at this stage to consider the question of extension of benefits of irrigation to various districts. It may be mentioned in this connection, that the project as envisaged to be assisted by the World Bank comprises creation of potential of an area of 2.5 lakh acres and excavation of the canal upto mile 71/7. The utilisation of waters for this area approximately comes to 32 TMC. The construction of the main Canal with the lining and creation of potential for irrigation of 2.5 lakh acres are programmed to be completed by the end of June, 1976. Therefore, to what extent the balance quantity of water beyond the area of 2.5 lakh acres should be utilised will be considered later. In the mean time, it is expected that the final award of Godavari River Water Dispute Tribunal would also be available and the Government could properly take a decision about the utilisation of the Godavari Waters for the districts originally envisaged in the full Pochampad Project at that stage.

శ్రీ పి గోవర్హన్‌రాధి:— మన యారిగేవన్ మంత్రిగారు కొత్తది ఏమీ చెప్పాలేదు. ఇదివరకు దివ్యాసన్ జరిగినప్పుడు ఏది చెప్పారో అదే చెప్పారు. మాకు కావలసింది అది కాదు, మాకు కావలసింది ఏమిటంటే — పోడంపాడు ప్రాజెక్ట్‌లో ఎవై తచ్చుగా వున్న 80 టి. యం. సి. వాటర్ వర్త్త బ్యాంకు ఎగ్రిమెంటు ప్రతారం కొంత భాగం వచ్చే 5 నంబర్స్ ల వరకు వాడుకొంటున్నాడని ఆన్నారు. అది తాకుండా కలింవగక జిల్లాలో మూడున్నర రక్తంకు మీరు వాడుకోండి. మేము దినప్పుడో చేయడంలేక. అదికాక ఇంకా ఎక్కువగా వున్న వాటర్ ము ఎట్లా ఉపయోగించాలనే దానికి మీరు ఒక ప్లాసు తయారుచేసుకొని వుంచండి ఆని మేము కోరుతున్నాము. 20 టి. యం సి ఈ ఎక్కువ వాటర్ వచ్చినా, 30 టి. యం, సి. ఇ వచ్చినా, 50 టి. యం. సి. ఇ వచ్చినా డాసిని ఎట్లా వినియోగించాలో ఒక ప్లాసు తయారుచేయండి. రేకపోకే ముండువారి వస్తుంది, చివర వున్న వారికి రాదు. కంఠం, వరంగల్లు, నల్కించవాళి రాదు. కషుక ఆలాంటి స్టోప్. తయారుచేసి వుండుతూ రా అని ఆడుగుతున్నాము.

శ్రీ ఎన్. సిద్ధార్థె :— త్రైయవన్ మండల మన క్లెయమ్ పుంది. పొంపకోణ
ఒక స్క్రీము తయారేళు. దానిని మనం ఇంప్రిప్లైట్ చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు కాం
క్స్ అయిన స్క్రీము నాలవ ప్లాస్టిక్ వున్న ప్రోజెక్ట్ ప్రకారం 76 వరకు 71 వ
మైలు వరకు నరిపోయే దబ్బు ఎలాట్ చేశాము. వరదు బ్యాంకుకో వచ్చిన ఎగ్రిమెంట్
ప్రోకారంగా 71/7 మైలు వరకు 2.5 లక్షల ఎకరాల వస్తుంది. 4 వప్రజాశికలో పెట్టిన
45 కోట్ల రూపాయిలు అక్కడకు నరిసాపుంది. మన క్లెయమ్ ప్రకారం 270 టి.
యం. పి. వాటర్ వస్తే అప్పుడు అన్ని కిల్లాలకు తీసుకువేళ్ళే అవకాశం పుంటుంది.
ఆది తగ్గుడడదని మన వాదన అనుకోంకి. తగ్గుండా పుండటానికి మనం ప్రయత్ని
స్తున్నాము. వచ్చే వాటర్ ఎట్లా వాడుకోవాలనేది అవర్ పాయంత్. ఇప్పుడు కమిట్
అయింది మాత్రం 71వ మైలువరకు 2.5 లక్షల ఎకరాలవరకు 32 టి.యం. సిద్ధుల్ టై
షేషన్ వరకు. ఇది 76 వరకు, ఇంతకంటే ఎక్కువ వాటర్ అప్పుటి వరకు యిచ్చి
లైట్ చేసే పరిస్థితిలో లేదు. 76 టోగా ఈ కార్బూక్టరుమం చెప్పే ఈ టోగా త్రైయవన
పీపాదు రావచ్చు. ఆ ఎపార్టులో ఎన్ని టి.యం. పి. వాటర్ వుంటుందో చేయలుంది.
అప్పుడు మిగిలిన వాటర్ ను అన్ని కిల్లాలకు తీసుకుపోవాలా, లేక కాన్ని జిల్లాంకై
కానీ సెన్టేషన్ చేయాలా అనేది ఎవైతిటి ఆవ్ వాటర్ ఓట్లే చేసుకోవచ్చు. దానికి
పెద్దగా అందోళన పదవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ జి.రాజారాం :— పేర్లు లేకుండా ఎవరూ మాట్లాడకూడా ?

Mr. Chairman :— It is a convention that is being followed to give an opportunity. But it is not a matter of right.

Shri G. Rajaram :— It is a right.

శ్రీ ఎవ్. రామచంద్రుల్ టైషేషన్ :— కన్నెడ్నవ్ ప్రకారంగా అయితే మాట్లాడవచ్చు.

Dr. T. V. S. Chalapati Rao :— On what subject he wants to speak and why he got up from his seat? When a member gets up from his seat you enquire and only after hearing him you should say ‘I allow nor not allow’. Suppose when the Hon. Speaker gets up from his seat we have to sit down. Similarly when a member gets up you should enquire.

Mr. Chairman :— I did not say like that.

Dr. T. V. S. Chalapati Rao :— Especially when the Leader of Opposition stands up, it is the duty of the Speaker to ascertain why he got up. If the Speaker is not prepared to consider, he can ask him to sit. You too must know you are sitting along with us. You are not sitting there.

Mr. Chairman :— I am not going to give the opportunity for all the members standing.

Sri C. V. K. Rao :— But you should give an opportunity to the leader of Opposition.

Mr. Chairman :— I shall consider it.

Mr. C. Janga Reddi :— You are not in the list. So, you have no opportunity.

శ్రీ సి. ఇంగారెడ్డి :— స్వీకరు గారికో మాటలివప్పుడు మినిష్టరుగారి పేటు మెంటు అయిన తరువాత మాటలిదమని చెప్పారు. పేటు మెంటు చేసిన తరువాత కారి పికేషన్స్ అడుగవచ్చు అన్నాడు.

మిష్టరు చైర్మన్ :— క్లారిఫికేషన్ అని పదిషంది నిలబడికి ఎట్లా.....

Sri C. V. K. Rao :— You should give opportunity to the Leader of the Opposition.

Mr. Chairman :— That I shall consider. (To Sri C. Janga Reddi) I told you that there is no time. If all the Members stand up, what is the clarification?

శ్రీ చి.రాజారాం :— [శార్ట్-ఉం] ఒక క్యూప్ ను వేసినప్పుడు సహిమెంటరీ కొరకు నభ్యలకు ఎట్లా అవకాశము ఇస్తారో అదే ప్రకాశము కాల్ ఎట్టెన్నన నఁదర్పుములో, పేర్లు ఇచ్చిన వారికి మొట్టమొదట చెప్పుకోవానికి అవకాశము ఇస్తాడు, యకరలకు లేదు. కాని మంత్రిగారు నమాధానము చెప్పిన తరువాత ఆడుకో క్లారిఫికేషన్స్ ని ఇంటర్వైప్రైస్‌ప్స్‌గాని అడుగుచావికి అందరు నభ్యలకు అధికారమంది. అది ఔర్ధ్వాన్ని, కన్వెన్షన్.....

మిష్టరు చైర్మన్ :— అది ఒప్పుకున్నాము. I said there is a convention. I shall consider giving opportunities. If it is a matter of convention, we shall consider the importance of the subject,

శ్రీ చి. రాజారాం :— క్లారిఫికేషన్ అడుగుచావికి అవకాశము లేదని మేము ఒప్పుకోవానికి విచ్ఛినుగా లేదు.

మిష్టరు చైర్మన్ :— అవకాశము ఇచ్చుధానికి ప్రయత్నము చేస్తాడు.....

శ్రీ చి. రాజారాం :— క్లారిఫికేషన్, ఇంటర్వైప్రైస్‌ప్స్‌అడుగుచావికి నభ్యలకు అవకాశమంది, ఆ కన్వెన్షన్‌ను దూరము చేయవద్ద అంటున్నాడు.....

Calling Attention to Matters of
urgent public importance :
re: Execution of Maneru and
Pochampad projects together.

21 st August, 1971 191

Mr. Chairman :— Whatever it may be, I will give opportunity to Sri N. Ramachandra Reddi. I hope the Members will co-operate with me.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— (దోర్చుకల్) ఇది యంపారైంట్ సజ్జెక్ గాబ్లే
దినిలో క్లారిఫెక్షన్ కావాలని సభ్యులు లేవారు. కానీ ప్రతి చిన్న సజ్జెక్ కు లేవాలని
గాదు.

Mr. Chairman :— That is all right. Now, Mr. Ramachandra Reddi will speak.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— ఈ ట్రైయూనల్ ఎవార్డు తొందరగా వస్తుందని
మంత్రిగారు చెప్పారు. కానీ యంతవరకు జరుగుతున్న పదమించే చూపే ఎవార్డు
తొందరగా వస్తుందనే నమ్మకము లేదు. ఎండకంటే క్లారిఫెక్షన్ దిస్ట్రిక్టుకు సం
ఖంధించింది ఏ స్టేజిలో వుందో నృషంగా తెలియదములేదు. ఇది అయిన తరువాత
షష్ఠి గోదావరి వాటర్ దిస్ట్రిక్టు, బ్రీటిష్ ట్రైయూనల్ కీసుకుంటే, ఒక సంవత్సరము వఱ
తుందో. రెండు సంవత్సరాల పదుతుందో తెలియదు. ఆవిధంగా మండల్కారీలనంగా జరు
గుతుందని భావిస్తున్నాము. అండకొరకు యాకోవల అన్ని ప్రార్థిమినరీలు కయారు చేసు
కుంటే బాగుంటుందని గోవర్ధనరాధిగారు చెప్పారు. 250 వస్తుందో, 270 వస్తుందో, 150
కుండి వస్తుంది. ఆ దృష్టితో యమ్మదు అన్ని ప్లాన్స్ కయారు చేసుకుంటే
వస్తుందో, ఎంత వస్తుందో. ఆ దృష్టితో యమ్మదు అన్ని ప్లాన్స్ కయారు చేసుకుంటే
వెంటనే ఎవార్డు వచ్చినప్పుడు అ విధంగా చేయడానికి అవకాశముంటుంది. లేక
పోతే దెండవ ట్రైయూనల్ గోదావరికి పంచించించి పెట్టినట్లయిదే తొందరగా కొనసాగ
డానికి వీటంకుందని. ఆ విధంగా తేంద్ర ద్రుట్యానికి ప్రాయితముగాని, యిలీగేస్వ
మింపరుగారికి ప్రాయిదముగాని జరుగుతుందా? ఆవిధంగా చేయడానికి అవకాశముందేమో
పెలవిస్తారా?

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— ఇనీ యంపారైంటు సజ్జెక్, పేరే దీపికి ఒక గంట
కావలసి వుంటుందంటే, వర్ణాలేదు. దీపికైన రిస్క్సును చేపుకోవచ్చునని స్టీకరుగారు
చెప్పిన తరువాత యాకార్ ఎప్పెన్సుకు ఒప్పుకున్నాము. తప్ప లేకసోతే ఒక ఎంజిన్ గ్రూ
ప్లేంటు మోషను. బు అవర్పు డిస్ట్రిక్టువ కొరకు యచ్చేపారము. పోతే రామచంద్రారెడ్డి
గారు యా విషయములో కొంత సాధన చేశారు, ఏమంటే, 120, 150, 200, టి. ఎం.
సి. ఎంతో అంతకు, యంత వాటర్ వఫ్టే యా విధంగా పారుకుంటామని ఒక బ్లా
ప్రైంటు కయారు చేసుకుంటే బాగుంటుంది. అంతేగాని ఎప్పెళ్లా వాటర్ వఫ్టే అట్లా
అట్లా కెసర్వుమ ఎక్స్పెండెంట్ చేస్తామంటే మై పారికి ఓరుకుతుంది తప్ప ట్రైందివారికి
ఒప్పుకు, ట్రైంకింగ్ ల్యాపర్ ట్రైంల్ స్టేట్ గాదు. పాపటీ ఎరాడికేటు గాదు. 120

టి. ఎం. సి. వాటర్ కు స్లాన్ తయారు చేసి పబ్లిక్ చేయవలపిన అవసరము లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వంపలసిన అవసరములేదు. మీరు దిపార్ట్మెంటులో తయారు చేసిని పెట్టుకోండి, 120, 150, టి. ఎం. సి. వాటర్ వస్తే యా విధంగా తీసుకుంటా మని చెప్పి, ఏ విధంగా వాటర్ వస్తే ఆ విధంగా అ స్లాన్ ప్రచారముగా వాడుకోండానికి అవకాశముంటుంది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:— వారిద్దు మాట్లాడింది వంటి గుణించి, మాతు వరంగల్ జిల్లాలో త్రాగటానికి లీరులేదు. కరీంవగరము గురించి హీంహాలో ఒక అర్థికర్త్రాకారు వరంగల్, కరీంవగరములో త్రాగటానికి పీడు లేదు. లోయర్ మానేరు ప్రాజక్టు దగ్గరి రింజన్సీ పెట్టారు. బిల్లింగ్స్ కట్టారు, కెలంగా డబ్బు మండి కొర్కిగా ఇస్తే.., ఆ మొత్తము రివిజన్స్ తీసుకువేళి పెద్దపల్లిలో పెట్టారు. మీరు చెప్పినచావి ప్రచారము, 67 టి. ఎం. సి. వాటర్ వుంటే 32 యుటైలై చేసున్నారు 76 వరకు. కానీ మీరు చెప్పిందేమంటే, 74 వరకు వరంగల్ కు నీరుచూస్తామని, ఎన్నో సార్లు ఖాననశలో వాగ్గు నాట చేశారు, మనివిపర్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ మంత్రిగారు 74 వరకు లోయర్ మానేరు ప్రాజక్టు పీరు పత్తుండని చెప్పారు. ఆ లోయర్ మానేరు ఎక్కుడ పోయింది? వరంగల్ వాటర్ స్పీకరు ఎక్కుడ పోయింది? కరీంవగరము వాటర్ స్పీకరు ఎక్కుడ పోయింది? 32 పాశే మిగలాదివుంది, 22 టి. ఎం. సి. వాటర్ లోయర్ మానేరుకు వుంది, ఆ వాటర్ ఏ విధంగా వువయోగించేది తెలియదు. అక్కుడ కట్టిన బిల్లింగ్స్ నొగారిదఱ పడుకుంటున్నాయి. బిల్లింగ్స్ కట్టారని సంబంధమంటారా? 74 వరకు ఇస్తామన్నారు, 76 వరకు మానేరు దాటదని చెలికి ఏమనాలి? మీరు చెప్పిన మాటలకు చేకండు పోలికరేదు....

శ్రీ ఎన్. స్లారెడ్డి :— అవుటి వరిపితులమిటీ అప్పుడు వాగ్గానాట చేశారు ఇదివరకు వర్క్ష బ్యాంకు అగ్రిమెంటు లేదు. అది లేనప్పుడు, లోయర్ మానేరు యాక్ట ఎ పార్ట్ అవ్వ గోదావరి ప్రాజక్టు ఎజిక్యూటివ్ చేదామనే మొదఱి పెట్టాము. కొన్ని లభ్యం రూపాయిల ఇట్టు పెట్టాము. తదువాత వర్క్ష బ్యాంకు అగ్రిమెంటు వచ్చిన ప్పుడు వారు కొన్ని పరకులు పెట్టారు, 71/7 మైలువరకు ఉక్క కాంప్రెషన్స్ వ్స్ స్పీకరు పెట్టుకొని యంతూడింగ్ లైనింగ్, అయికల్ రోడ్స్ ఎవరి థింగ్ కర్ వెచ్కగా చేపేసే మేము చేస్తామన్నారు. మనము ఎప్పుడైతే అగ్రిమెంటుకు శాయామో మన ప్లాను పెంచుకున్నవుటికి కూడా, 2౬ మండి 4౬ కు పెంచివుటికి, వారు చెప్పినట్లుగా పిట్ పెట్కగా, కాంప్రెషన్స్ వగా దెవలమ్ తేయాలంకే 71/7 వరకే పరిపోతుంది. మానేరు యంకా శరువాత వుంది, 8శివ మైలులో వుంది. అందుకని యవ్వుకు ప్రావి ఉన్నో మానేరు మీద లక్ష్మీ పెట్టాడానికి, శీచంపార్టులో చెల్లిన రస్ట్రో, ప్రావిజన

Calling Attention to Matters of
urgent public importance :
re: Execution of Maneru and
Pochampad projects together.

21st August, 1971 395

లేదు. వేరే యిందిపెండింగ్‌గా, యా ప్రొవిజన్ గాకుండా చేసుకోవాలంటే, అటి వేరే సంగతి; అందుకని డాని గురించి అరోబిస్టస్‌న్నాము. గ్రైంకింగ్ వాటర్ నష్టయి ఆవ సరమని తెలుసు, అందుకని మున్సిపల్ ఎఫెర్స్‌నుండి గాని తెలంగాణ రీసిన్స్ కపిబి నుండి గాని రచ్చు వస్తే ఆరోబిస్టస్‌న్నామని వుంది. రెండవ విషయము, రామచంద్రారెడ్డి గారు గోవర్ధనవర్టక్కిగారు చెప్పారు, 217 టి. ఎం. పి. కాపాలంటున్నాము కడమును తీసి వేస్తే - మన టైం వుంటి, వారు ఎన్ని యాస్టార్ తెలియితి. 257 టి. 76 దాకా 32 వరకే మనము పాపెల్వియల్ ము క్రియేట్ చేస్తున్నాము. మన లక్కు ప్రకారము టైఙ్క్స్ నన్ ముందున్న టైం ప్రకారము 225 టి. ఎం. సి. మనము లాభాలి. ఇందులో ఎంత వస్తుందో చెప్పలేదు గాటి స్టాన్ కయాయ చేయడము కళ్ళము, ఎలైన్ మొంటు అంబారా ఆర్థినరీ కాగితము మీవ గుంఱుకోవచ్చు, పెద్ద కళ్ళము లేదు. కాని యాక్యూపల్ గా తీసే టీగా యన్వేస్టిగేట్ చేయాలంటే, ఎన్ని టి. ఎం. సి. అనేవి తెలియదు, ఏ మైలేట్ టో ఎన్ని కూడా నెక్స్ ప్రవహించాలి. ఎంతవరకు పోవాలి, యివ్వి కిట్లుగా యన్వేస్టిగేట్ చేయాలంటే ఎట్ ఎప్పి రీట్ యాక్యూపల్ గా ఎన్ని కూడా నెక్స్ చాంపలో ప్రవహించాలో తెలియాలి. ఎప్పెల్విమొంటు కూడా ఏ కిల్లర్ ఏంక ఆయకళ్లు అనేది నిర్ణయము చేపే, అ ప్రకారముగా తీసుకుపోవాలి శన్న సాధ్యము గారు. 225 రిమరు 150 దొరికితే ఒక రకంగా చేయాలి. 200 దొరికితే ఒక రకంగా చేయాలి, తక్కువ దొరికితే ఒక రకంగా చేయాలి ఎక్కువ దొరికితే డ్యూక్ రకంగా చేయాలి, ఏడో ఒకటో రెండో అయితే సిద్ధము చేసి వుంచుకోవచ్చు, For every T. M. C. the alignment will change ; the design changes, cost changes and everything changes. So, it is highly impossible to start a detailed investigation on presumptions.

శ్రీ పి. గోవర్ధన్ టాక్టి :— 100 టి. ఎం. పి. కంట్ల్ ప్రింట్కువ వస్తే యాక్సిల్సు యాస్టామని పాలస్ డిస్ట్రిక్టు తీపుకోంటి. 120 టి. ఎం. పి. వస్తే యా జిల్లావు యాస్టామని చెప్పండి, 140 వస్తే యా జిల్లావు యాస్టామని చెప్పండి, యా విరంగా ఏదో ఒక పాలస్ వుంటే తన్న లాభములేదు, బ్లా ప్రింట్ చేసి ఎప్పి మైలు సరేయే చేయుచుని చెప్పడము లేదు. ప్రాంతు రిపోర్టు తయారు చేయుచుని చెప్పడము లేదు, తెంపేలివ్ గా బ్లా ప్రింటు తయారు చేసి యా విరంగా వస్తే, యా జిల్లావు యా యాస్టామని చెప్పండి. అది మంచిది, ఎ టు ఇంక్ బ్లా ప్రింటు తయారు చేయుచుని చెప్పడము లేదు.

శ్రీ యన్, స్టోక్టెడ్ :— చూగిమంగా ఉన్న ఆయకళ్లు మొత్తము క్ల్యాము చేస్తున్నారు అందులో అనుమానం లేదు. క్ల్యాము ఉన్నదంశా వస్తుందనుకుంన్నాము, తెకపోకే ఇట్లాగ చేయవచ్చు. గోవర్ధనవర్టక్కిగా చెప్పిన ప్రకారంగానూ చేయవచ్చు-

తరువాత తీట్యున్ల ఎవయాడు గురించి రామవంద్రారెడ్డిగారు చెప్పారు. కృష్ణా గోదా వరికి సెకరేటు తీట్యుశర్వ వేమాలన్నారు కష్టాకు ఒక నంవక్షరంలో అవుతుంది. గోదావరికి హేకవ్ చేయాడుచు. 1976 జాను వరకు అవకాశాల రేవు కాబట్టి యా విషయాల అప్పుడు చూపారు.

(ii) Atrocities committed on Scheduled Caste people of Thimmapur Village of Nizamabad district.

శ్రీమతి డి. ఈ. కృష్ణరామ :— అర్ధాజ్ఞ, నిజామాబాదు జీల్లా అరుమూరు తాలూకా లిమ్మాపూరు గ్రామంలో 30 మంది షెఱ్యుల్లు తూసువారికి ప్రభుత్వం వేస్తూ లాండు ఇచ్చింది. 2-7-70 వ గుత్తాదారు వచ్చి వారికి భూమి చూపించారు. 24 వ తేదిన వారు భూమిని దుష్టుచుస్తారు. అక్కడ బాక్స్‌వర్డ్ కూపెన్‌వారు కూడ ఉన్నారు. అక్కడ 70 సంవత్సరముల వయస్సు గల ఆయనము 30 మంది కావులవచ్చి చుట్టు ముట్టారు, నిజామాబాదు తాలూకా కలకరుకు యింది. ఏ కి రిపోర్టు చేశారుకూడా 25 వ 30 మంది కావులు వచ్చి నాగళ్లు అంద్రుల్లో తెచ్చి భూమిని దుష్టారు. ఆ రాత్రి షెఱ్యుల్లు కొస్ట్టు వారి అక్కుకుపోయి రాత్రి 8.30 - 9.00 ప్రాంతములో వారిని థాగా కొట్టారు. దర్వాజాలు కిరసనాయి పోసి తగలపెట్టారు. అడవారిని పిల్లలను కూడ కొట్టారు. అక్కడ పోస్తిసు వచేట నాయిలంద్రీ వారికి అనుకూలాడుగా ఉన్నారు వారిని కూడా అడికా యించారు, ఆస్తుంచుకు పోతే అక్కడ అముష్ట్రిలో దాడ్ఫులు ట్రీట్ మెంటు ఇవ్వుకుండా ఎద్దిత్ చేసుకోవుండా చెఱ్లుక్కింద ఉంచారు ఆ కావులు ఇక్కడకు రెంచు మంత్రిగారి వద్దకువచ్చి వారికి యం. యం, సి. ఱి. ముస్తఖున్నట్లగా ఉచ్చి వారు సేచే కుస్తారు. అక్కడ ఉన్న అల్బాసెటోన్ వెంగశావు గారికి తెఱము, ప్రతి సెషనులోము నేమ అరుమూరు తాలూకా రిపయం చెబుతూనే ఉన్నాము అక్కడ షెఱ్యుల్లు తెగల వారు చాలా భయంచోకులలో ఉన్నారు. నేను వెంగశావువారికి కూడ చెప్పాము. అక్కడ ఉన్న షెఱ్యు కొస్ట్టు వారిని హోటకు కూడ రానివ్వాలేదు. వారు బి. ఎం. యం. ఎ పానయవారయిపా పరె వారిని హోటుల్ని కూడ రానివ్వాడంలేదు. ఏదో షెఱ్యుల్లు కులాల వారికి ఇతరులకు 1800 రూ. ల స్క్రీమ్సు ఇక్కువు పెడుతున్నామం టారు. వారిని హోటులుకు కూడ రానివ్వని స్థితిలో మన దెమక్కసి ఉన్నది. అక్కడ కలక్కు మంది యింది. ఏ. మంది రిపోర్టులు ఏమి వచ్చాయి. వంచాయితి సమితి ప్రశాంతించుండి. ఆదేశ మేమలి మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నారు. అక్కడ ప్రణాల శత్రువులుతున్నారు.

శ్రీ పి. ఇంగారెడ్డి :— అర్ధాజ్ఞ, పేపులలో చూసుంచే హరిజనులకు భూమిలు వంచుతున్నాహని చెప్పాలారు. మేమలన్నిటి ఆశ్చర్యాభిమానించుకోవాలని నేడ్లుచీచోతున్నా

ట్లన్నాయి. కాని క్రీయలో మాత్రము ఏమీ ఉండదు. హారిజపులకు 495 నర్వె వెంట రూ 5500-300 - లో కొమ్మెట్ గ్రామంలో హారిజపులకు యా భాషి అన్నెను చేశారు. ఆ భాషములకు సీటి వసతి కలిగినందువలన కొంతమంది కావులు ఆ భాషము లను దున్నాడానికి ప్రయత్నించారు. యా విషయం కలిక్తరుగారికి కూడ చెప్పారు, ఆ భాషి వసతి దివిజన్ ను కూడ జరిగింది, కొంతమంచి కాపులు కలిగి వారిని ఆభాషి మంచి వెళ్కొట్టాలని విత్తాయి వేశారు. వారుకూడ విత్తనాని వేశారు. 25-7-71 న హారిజపుల ఇక్కవయికి వెళ్కి కొద్దిశే నఱగురు ఆడవారు 14 మంది పిల్లలు పురుషులను గాయవడ్డారు. ఇక్కవయిన ఆ విధంగా డాడి చేశారు, పోలీసులకు చెప్పారు. ఇంక వరకు ఏమీ అరస్తులు ఈగలేదు. హాస్పిటులకు హోపె అక్కడ వారికి ఆకామదేషు ఇవ్వుకుండా వారిని చెట్టుక్రింద ఉంచారు, యా కార్ ఎట్లెన్ను ఇచ్చిన తడువత ఏమ యినా ఆసుపత్రిలో అర్చివ్ చేసుకున్నారేమో తెలియదు. వీకర్ సెక్కున్న వయన అవిధమయిన దౌర్జన్యాలు ఇరుగుతుంటే ఏమీ బాగుండలేదు. అసా ప్రభుక్కు పాలసి వీకర్ సెక్కు వయన ఏమిలో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. వి. రఘజయ్ :— గొరవ హోం మంత్రిగారికి ఒక విషయం చెప్ప దలచాను. ఆరమారు తాలూకాలో జానకంవేణి ఉన్నది. ఆ విషయం త్వరలో చెప్పగలము. ఎన్నోసారులు నిజామాబాదుకిల్లా ఆయమారు తాలూకాలో ఇటువంటి ఆత్మధారాలు ఇరుగుచున్నట్లుగా చాలా సారులు చెబుతున్నారు. కాటటే దీసికి ఒక పరమనెంటు పొయిషుగా అన్ధిచ్ఛిలిటీ ఆఫెన్సెన్ అక్కును హోంమి నిస్టరిటీస్‌గా అమిత చేయమనికి ప్రయత్నించారి. తడువత రక్కారి కమిటీగాని ఏకపరమార్త కమిటీగాని ఏక్కువగా సూచించాలని చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారితో దాని పరమనెంటు పొయిషుకు వీకర్ సెక్కున్నాను ఎక్కుప్పాయటు చేస్తే భయము కఱగు రీతిగా అన్ధిచ్ఛిలిటీ-ఆఫెన్సిన్ను తేలాలని మనవి చేస్తున్నాము. దీని పొయిషు ఏమంటే వారు ప్రత్యేకించి 21 జూలైలో ఉన్నటువంటి ఎన్. పి. లను అందిసి కూడా కావు స్టేట్మెంటు లైసెట్ వారికి ప్రెస్ ఇటువంటి ఆత్మధారాల ఇరిగినప్పుడు వార్ల వాళ్ళ దృష్టికి నేరుగాని లేదా ప్రకా ప్రతినిధిల ద్వారాగాని కిసుకొని వచ్చినప్పుడు ఏదో ఒక సమారావం చెప్పి మానివేయండా, ఈ క్లెర్కలో ఎల్సిపిసీసుకు పంచం ధించివటువంటి ఏ విషయం వచ్చినప్పటికి కూడా వాళ్ల ప్రత్యేకించివటువంటి శ్రద్ధ తీసుకొని అక్కడ ఉన్నటువంటి లాండ లార్టుకు ప్రింట్సుకు ఇవ్వుకుండా ఈ పీఎర్ సెక్కున్నకు ఇచ్చేటట్లుగా ఈ మంత్రిగారు ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Sri J. Vengal Rao :— On 25-7-1971 at about 9 P.M. Sri Sarsam Chinna Rajanna and 28 others (of which 27 kapus and one chakali) of Thimmapur village raided the houses of 3 Harijans armed with sticks

and belaboured Sri Bogidi Erra Chinna Sayanna and 11 others (all Harijans) of the same village on the pretext that the Harijans beat one Sri Kommula Narsiah (kapu) in Harijanawada. On receipt of information a case in Cr. No. 36/71 u/Sec. 147, 448, 447, 427, 452 and 324 I P C was registered at Mortbad P. S. All the accused were arrested and sticks were recovered. The accused were remanded to judicial custody and they were released on bail by the F. C. M, Armoor. The case is under investigation. The local Police also arrested 55 persons including 29 accused in the above case u/Sec. 151 Cr. P. C. in Cr. No. 38/71 and initiated proceedings u/Sec. 107 Cr. P. C. The Sub Divisional Magistrate Nizamabad has obtained interim bonds from all the 55 persons u/Sec. 117 Cr. P. C. The case is pending trial.

A section of A. R. force was posted in Thimmapur village to maintain law and order. As the local police took prompt action by registering specific cases as well as by launching security proceedings no untoward incident took place in the village after 25-7-1971.

అధ్యక్ష, ఇప్పుడే గొరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు నిజమాదు డిల్లీలో ఆర్గాన్యూరు కాలూకార్స్ గత నంతరంమంచి కూడా ఆటవంబి సంఘటనలు కొన్ని శాఖకంపేట మొదలైనచోట వచ్చినవి. కలక్కరుకు, ఎవ్. పి. కి కూడా ప్రాయిడం జరిగింది. ప్రత్యే కంగా శ్రీద్ర తిషుకొని ఆటాంబివి జరక్కుండా చూడవని చెప్పాడం జరిగింది. అది కాకుండా మందగ్గర ఇప్పుడే శ్రీ రఘుయ్యగారు చెప్పినట్లుగా జనరల్ ఎడ్యూనిస్ట్రీయివ్ దిప్పార్ట్మెంటులో ప్రత్యేకంగా దీనికోసం ఒక సెన్టర్ పెట్టబడింది. వారు ప్రత్యేకంగా చూస్తున్నారు, శ్రీ రఘుయ్యగారికి ఇతర వశ్వలకు నేను మనవి తెప్పున్నాను నూరు ఇసులమీద గాని ఇతర శాశులమీద గాని ఎవరైనా ఈ రకంగా దొరస్యం చేపేవారు దశమంతరాలు వఱుషణిగలవారు అనే విషషణ లేకుండా కలివమైన చర్యలు తిషుకొన చాచికి ప్రథమత్వం ఎప్పుడూ వెనుకాడని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. ఇంగారెడ్డి :— ఇప్పుడు ఆన్ని బెయిలబర్ సెక్షన్సు పెట్టారు. రాణ్ణ ఇక్కమిరశ వెళ్లి దాకివేస్తే, ఒక డెకాయల్ ఇక్కశ్శోక్ పోయి చంపటాంటే వాళ్ళమిద సాన్ బెయిలబర్ సెక్షన్సు పెద్దితే దాగుంటుంది, మీదు కూడా అశ్వుకేటు మీకు తెలియని విషయంకాదు. మరి అక్కడ కూడా షాష్టోషిసుకావ్వని నషయిం చేపున్నట్లా లేదా దీనిటిల్లీ తెలుస్తుంది,

శ్రీ కె. వెంగకరావు :— మరి ఇప్పుడు వ సెక్షన్ పెట్టేనా బెయిలం ఇచ్చేది చుక్కపోతిటి. 392 క్రింద కూడా వారు బెయిలా యాస్తున్నారు. కోద్దును కూడా ఎక్కడ కుంట్రీలు చేయుటానాము.

శ్రీ సి. ఇంగారెడ్డి :— రాత్రి ఇశ్వరీద దాడిచేసే దనిని గురించి పెట్టు
కాను వెత్తువద్దా?

శ్రీ డి. వెంగళావు :— ఇశ్వరీద దాడి చేశారు కనుక 55 మందిని 151 క్రింద
అరెస్టు చేశారు:

శ్రీమతి డి. కశ్వరీభాయి :— పిల్ల దోయిట్టు ఉంటారే ఆ విధంగా ఇశ్వరీ
వైవ పడి వాళ్ళ ఇశ్వరు తగలపెట్టి, వాళ్ళ దర్జులాట వగంగొల్పి వాళ్ళను తన్నుతుంకంలే
వాళ్ళవైవ పెట్టు వెళ్లి కోర్టుకో విడుస్తారా? వాళ్ళను అరెస్టు చేసేవి లేవా? అరెస్టు
ఎంతమందిని చేశారు? ఇంతమండు వీళ్ళు ఎన్ని సార్లు అరెస్టు అయ్యారు.

శ్రీ డి. వెంగళావు :— ఈ తేసులు నేను మనవి చేశాను, ఒకవారిలో 27
మందిని అరెస్టు చేశారు. మళ్ళి 17 మందిలో నషి. 55 మందిని 151 పెట్టు క్రింద
అరెస్టు చేశారు. ఈ వి. వి. ముది మీద తూడా 107 పెక్కురిటి ప్రాసెండింగ్స్ వెట్టారు.
ఈ తేసులు నమ్మున్నాయి. ఈ తేసులలో తూడా అరెస్టు అయి బియిల దొరికింది.

శ్రీమతి డి. కశ్వరీభాయి :— అటువంటివ్వదు 107 పెట్టు ఎందుకు చేయ
కూడదు? ఎందుకు బుక్ చేయలేదు.

శ్రీ డి. వెంగళావు :— చేశాము. 107లో తూడాబుక్ చేశారు. పెక్కురిటి
ప్రాసెండింగ్స్ నమ్మున్నాయి

శ్రీమతి డి. కశ్వరీభాయి :— వాళ్ళను మరల ఎండుకు అరెస్టు చేయలేదు?

శ్రీ డి. వెంగళావు :— మరం ఏమన్నా ఇన్నింట్లు జరిగిపే అరెస్టు
చేస్తారు. ఇప్పుడు ఏమీ జగగలేదు.

శ్రీమతి డి. కశ్వరీభాయి :— వాళ్ళ బయట తల ఎత్తుకొని తిరగాలంచేచాలా
భయంగా ఉన్నారు.

శ్రీ డి. వెంగళావు :— అంహకనే ఆ ఊర్కో అరెస్టు రిజర్వ్ పోలీసు కాంపు
పెట్టాము. ఇప్పుడు ఏమీ జగగడులేదు. నేను చుట్టి కల్కరుకు, ఎన్. పి. కి ప్రాస్తురు
ఏమైనా చర్చ తీసుకోమనీ.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— పెట్టు 151 ఏదో పెట్టాము అంటున్నారు.
అను హరిజనలకు భూములు ఇస్తూ ఉంటే గవర్నరుంటే ఇక్కడనుంచి కావలసినన్ని
పేటి ఇచ్చారు. హరిజనలకు భూములు ఇస్తాము. అంటున్నారు. ఇక్కడ 151,
171 అది తరవాత రేణు అవుతుంది. ఈ హరిజనలకు గవర్నరుమేఱు-ఇచ్చేవి అన్నిం
తక్కిపే ఎందుకు ఇస్తున్నారు. అన్ని విషయం తూడా కాన్సిక్సెప్చరీయర్స్ ఎర్జు

అవుతుంచి గడుక ఆ సేటు అన్ని వేకేట్ చేయడానికి ఏమన్ను అలోచన ఆ మంత్రి గారికి ఈ మంత్రి గారు నలపా ఇస్తారా?

శ్రీ పి. పరసింగహాను :—అధ్యక్ష, మొన్నటి రోజు ఇక్కడ శాసనసభ జరుగుతన్న సందర్భంగా ఇక్కడ కార్బూక్యూమాలన్ని వదలి పెట్టుకొని ముఖ్యమంత్రిగారు, విద్యుత్తామంత్రిగారు ఇద్దరూ కూడా తమ అసుయాయులయొక్క దిస్ట్రిక్ట్ ప్రైవేట్ రైల్వే వంపుకొట్టడం కోసం కరీంనగర్ పోయారు. వారు కరీంనగర్ పోయే వంపు రైల్వే ఆక్కడ ప్రార్థించి వ్యాపారమాత్మక నాయకులు ముఖ్యంగా ఇద్దరు ఎలక్ట్రిక్ ఎం. పి. ఈ మిస్టర్ సత్యనారాయణరావు, మిస్టర్ తులసిరాం పీండ్రరి నాయకత్వాన సుమారు వేయమంది విద్యుత్తు, వ్యాపార పీరండ్రా కలిసి గడచిన 3, 4 సంవత్సరాలనుంచి తెలంగాణాపై తల్పుపొరాద జరిపి ఇర్కి మండి తెలంగాణా వ్యాపారము పొట్టము పెట్టుకొన్న ఈ ముఖ్యమంత్రి రాక సందర్భంగా వారికి వ్యతిరేకంగా నల్ల జండాల వ్యధర్మన ఇరపాలని ఒక కార్బూక్యూమం చేసుకున్నారు. ఆక్కడ వారు ఎన్. పి. తోమాట్లాగారు. కలక్కరుతో మాట్లాడారు. మీరు శాంతియుతంగా ఏ వ్యధర్మన చేసుకున్నా మాకు అభ్యంతరం లేదని వారు చెప్పారు. ఒక అందర్ స్టాండింగుకు వచ్చారు. కమాన్ దగ్గర, కరీంనగర్ అవుట్ వ్యూట్టు దగ్గరనే మిదుఃభక్తి లైసుగా ఉండి వ్యధర్మన చేసుకుంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు. పీస్టుల్గా చేసుకుంటే ఇది ఒక దెమోక్రాటిక్ రైతు అని వారు కూడా గుర్తించే అవకాశం ఇచ్చారు. కానీ ఆ విధంగా పీస్టుల్గా దిమాన్సెప్పేవన్ చేయడలంఘకొన్న వారిపై డి. ఐ గారు 19 పట్టేదారు దాడాపు 3 గంటల 15 నిమిషాలకు వరంగల్ మంచో, ప్రౌదరాజు సుంచో ఎక్కుడమంచో వ్యక్తులు అయిసారు, ఆయన వ్యక్తులు అవడంలోనే పీశండిని దినెవర్ష చేయంచి, లాటీ చార్టీ చేయండనిచెప్పి ఆర్దరు ఇవ్వడం జరిగింది ఎన్. పి. గారు చెప్పారు,

I will maintain law and order. I am responsible.

I will tackle the problem.

అని ఎంత చెప్పినాకాని ఎన్. పి. మాట, కలక్కరు మాట వినకుండా ఒక్కసారే ఆక్కడ తులసిరాం, సత్యనారాయణరావు వారి మీధ చేయ చేసుకున్నారు. చేయచేసుకొని వెంటనే లాటీ చార్టీ చేయమని ఆర్దరు చెచారు, ఆర్దరు చేయడమే కావుండా డి. ఐ. ఈ స్వయంగా లాటీ చార్టీ చెచారు. సత్యయనారాయణరావుగారి తలపై బగాగాయాద తగిలాయి, తులసిరాంగారి కొట్టారు, ఈ సంఘటనకు కొంచెమ్ము ముందుగా సత్యనారాయణరావు తులసిరాంగారు “మేము పార్టీ మెట్టువట్టులము, బాధ్యతగం వ్యక్తులము అల్లరి ఈగడుండా చెస్తాము” అని చెప్పినా వినకుండా లాటీ చార్టీ చెచారు

మిగత కొంతమంది విద్యుత్తులను గుమికూడిన వర్జిజనీకం పైన లాటీ చార్జీ చేయడం జరిగింది. వారు పోవచ్చు, వర్యఉను సాగించవచ్చు. కానీ డి.ఐ. ఐ లను, పోలీసులను వెంటబెట్టుకొని శాంతియుకంగా వ్యవర్ఘన జరువుతున్న వర్జిజనీకం పైన లాటీ చార్జీ చేయడం చాలా అన్వయించి. ఒక వైపు ఇందిరా గాంధి అనుయాయిలను అనుకోంటూ వారు ఉపస్థితాలు ఇప్పుడైన అక్కడ జిల్లా పరిషత్తు కొంపోండులో జరుగుతున్న బహిరంగ నభలోనికి కొంతమంది వర్జిజనీకం వినడానికి వెళ్లి వర్జియత్తుం చేస్తే అక్కడ కూడా వాక్యమీద రెండు సార్లు లాటీ చార్జీ చేయడం జరిగింది మరి చాలా పొందుకేంద్ర ఉపస్థితాలు ఎంత గొప్ప వాకైనా, ఎంత షేడ్ వాకైనా వారు ఏమైనా దిగిపోయంతే దిగిపోతాని చెప్పి ఉపస్థితాలు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది శాంతియుకంగా ఒక పరిస్థితి మన రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు, ఒక వైపు 4 కోట్ల వర్జిజనీకంయొక్క క్లేమం దృష్టిలో ఉండుకొని ఒక కనస్క్రీటివ్ యాటిట్యార్డ్ అవా అంఖించి వర్ధించుమంత్రిగారు ఈ నమస్కార పరిష్కారం చేస్తామని వారు వర్ధియు త్వాలు చేస్తున్నసందర్భంగా, ఇక్కడ ఈ శాసనసభ జరుగుతున్న సందర్భంగా ఇవన్ని వదిలిపెట్టి ఈ విధంగా పొందుకేటు చేసి అన్వయింగా డి.ఐ. ఐ గారు కల్పించు కొని లాటీ చార్జీ చేయడం, పాలమెంటు సభ్యులపైన క్లేయు కల్పించుకొపడం అనేవి చాలా తీవ్రమైన ఏమయి. ముఖ్యంగా ఈ శాసనసభ అయిపోయిన శరు వార రక్షణ ఉంటుందో లేదోనని మాతు చాలా గందరగోళంగా, భయంగా ఉంది కాటటి వెంటనే ఎంకోరీ జరిపించాలని ఆ డి.ఐ. ఐ గారి మీవ యాషము తీసుకోవాలని నేడు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి పురుషోత్ మరాతు :— (ప్రశ్నను వేట) ఆధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారి కర్తించగన్ విజిట్ సందర్భంగా జరిగిన ఉరంకం పూర్వం రోజుల్లో దండయాత్రలు మాదిరిగా జరిపినట్లు కనిపిస్తుంది. ఈనాడు ముఖ్యమంత్రి ప్రపంచందరెడ్డిగారు థ్రీ అను జరిపించారంతే పాఠగా ఉన్నది ఈ విధంగా అంద్ర పాలకులు అంద్ర నాయకులు మా తెలంగాజా ప్రాంకంలో ఒక్కప్రక్క జిల్లాకుపోయి దౌర్జన్యంగా, దుర్మార్గంగా, శాసన సభ్యులు అని లేకండా యం. పి. బి. అని లేకండా, దౌర్జన్యంగా కొత్తసే ప్రత్యామ్నాయం ఏపిలి ? ఏవిధంగా యాప్రాంకంలో ప్రతకాలి, కర్తించగన్ సంఘునేకాదు. ఎక్కడకు పోతే ఆక్కడ అవిధంగా పోలీచు కల్పించుకొని, డి.ఐ. కూడా కల్పించుకొని కర్మలతో బాదమంతే ఏవితో చెప్పకోవాలో, ఏమి చేయలని ఆర్థం కాకుండ ఉన్నది. మూడు నంవత్సరాలు నంబియార్ తేపలో వస్తేందు అయి: వాపికి డి. ఐ. ఐ. ప్రమేషవన్ యిచ్చి యా విధంగా అధికారంలో నిలబెట్టుకొముతక మీ దురపూతారం తీర్చుకొనుటకు అధికారాన్ని వినియోగించుకొంటున్నదా ఆ: ఆడుగుమాన్మాము. ఇద్దన యం. పి. అను దుర్మార్గంగా కొత్తిన దానికి హోంమంచిగారు ఏమి నమాదానం డెబతారో మాతు తెలుపు — లైట్‌గా చెప్పేప్పారు — ఏమి ఇరగలేరంటారు. నామిద జరిగినప్పుడు కూడా అదేవిధంగా చెప్పారు. నేడు సూటిగ

వారిని అథగుతున్నాను — ఈ విధంగా శాసనసభ్యులమీద ప్రజా ప్రతినిఖులమీద జరిగినప్పుడు కసీసం ఇండిషియర్ ఎంకెంట్రీ కమిటీని ఎందుకు వేయాడు? హోన్ కమిటీ నేనా ఎందుకు వేయాడు. అది చేస్తే ప్రాప్తవాట అందరికి తెలుస్తాయి. మీరు అతిశయ్యాకుల ఉండి కూడ తెలుసుకుంటారు. ఇటువంటి దారుళ్లొన సంఘటనలకు తీసుకుటియే విధంగా జరిపించుట న్యాయం కాదని పోవురిస్తున్నాను.

శ్రీ య్యా. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్ష, గౌ. సభ్యులు నరసింగరావుగారు కరీంనగర్ పెట్టి ఆక్కడ వాస్తవ పరిస్థితులు స్వయంగ తెలుసుకొని ఇప్పుడు మనకు ఆ వివరాలు పెఱివచ్చారు. దీనికి హోమింగ్‌లొగారు ఏమి సమాధానం చెబుతారో నేను ముందుగానే చెప్పగలను.

శ్రీ ఇం. వెంగళారు :— నేను చెప్పుటియేది ముందుగానే మీతు తెలిపే యిదంతా ఎందుకు ?

శ్రీ య్యా. రామచంద్రారెడ్డి :— ఎందుకంతే, ఆక్కడవుంచి రిపోర్టువుంది. అది ఎవరిపైన ఎలిగెషన్స్ చేస్తున్నామో వారే ఆరిటోర్టు ప్రాప్తి పంపిఁ అమి యాక్కడ కషాయం జరుగుతుంది. వివరాలన్నీ తెలుసుకొని యాక్కడ ప్రక్రియల్లో నోట్ ప్రిపేర్ ఆయి అది చదచడంకాదు.

శ్రీ ఇం. వెంగళారు :— అదికాదు. నేను తెలుసుకొని యాక్కడ చెబుతాను. వారుకూడా మంత్రిగ ఉండినప్పారే. వారికి తెలుసు.

శ్రీ య్యా. రామచంద్రారెడ్డి :— నేను ఆమధవంతోనే చెబుతున్నాను — ఆక్కడ ఎవరిసి ఆరెష్టు చేయలేదని చెబుతారు. ఆరెష్టు చేసిన టి గంటలు కూతోస్తేని తరువాత తల్లియాగారిని వదిలేశారు. పోయినసామి వరంగల్లో పురుషోత్తమ రావుగారు, నరసింహ రామయ్యగారిని ఆరెష్టుచేసి టి గంటలు పెట్టేని తరువాత కూడా నరసింహ రామయ్యగారిని ఆరెష్టు చేయలేదని చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు కూడా తల్లియాగారిని ఆరెష్టు చేయలేదనే సమాధానం వుంది.

శ్రీ ఇం. వెంగళారు :— ఆరెష్టు చేశామనే చెబుతాను. స్నీకరుకు కూడా తెలియవరచ బటింది.

శ్రీ య్యా. రామచంద్రారెడ్డి :— ఇక నత్కుసారాయిజగారి విషయం — Profuse bleeding stitches వేశారు — హస్పిటల్లో, చూడవచ్చును. Controversy చచినప్పుడు; facts distorted గా పంపినప్పుడు ఆన్ని పొరిటికల్ పార్టీలో కమిటీని విచారణ చేయుటకు సిరసడకండా కప్పు రిపోర్టు తెప్పించి నమ ర్ధించు కొనడానికి ప్రయత్నిస్తే ప్రాణస్వామ్యాన్ని రక్షించడానికి వీఖపడదు. అధికారంలో ఉన్నవారు కప్పు నంపుడాయాం స్పించి ఆరావకానికి దారితీసినవారచ శారు. ఇటువంటి సంఘటనలు ఉచ్చగా కనబడుతూంటే దైర్యంతో వెంగళారువుగారు జాది పియర్ ఎంక్రెటికి కమిటీని వేసి వ్రాజాస్వామ్యంలో మంచి సంప్రదాయాద ఏర్పాటు చేసి వ్రాజాస్వామ్యాల్ని నిర్మించాలని చెబుతున్నాను.

శ్రీ మదన్ మొహన్ :— అధ్యక్ష, ఇది మొదటిసారికాదు, మూడు సంవత్సరాలగా యా సారుక బాధకాలు ఆపుతలిప్పు వచ్చాయి. ఈ ప్రఘణక్కుంపారు దమన నీతిని ఉపయోగించి ప్రవర్తిస్తా, తమకు పోలీసు బిలం ఉన్నదమకొని ఆధికార దురహంకారమతో మితిమిరి వ్యవహరిస్తా. ప్రశా స్వామ్య సిద్ధాంతములను మరచిపోయి చెప్పేవి ఒకటి చేసేది. ఒకటి చేస్తూ, వారు చేసే తప్పువిదానాయి పెద్దలు ఆశ్చేపించినా, ప్రజలు నిరసించినా ఎదుర్కొంటామని మార్కూడటం సరైనదికాదు. వరంగల్ సంఘ ఉన్న చూచాము. పురుషోత్తమరావుగారు, వరపింపారామ్యగారను లాంపిచారి చేయడం, అంటెపు చేయడం జరిగితే హోం మినిస్టరు deny చేసారు. దానివిషయంలో అన్నాయి - పల్పిక్క ఎంక్రెప్టరి పెట్టమని, శాఖన సభ్యులలో కమిటీ వేయమన్నాయి — కమిటీ అక్కుడకుపాయి ప్రజలను అడిగి ప్రాత్యక్ష ఫైనింగ్రో లాంపిచారి అఖవదని తేలికే వారు వప్పుకోవాలి. అది ఇరగలేదంపై ఆరోపణ చేసిన ఇసన వచ్చులం రాళ్ళేమాయిస్తామన్నాం. కాని, వినీతేక. దురదృష్టవాత్తు ప్రశాస్వామ్యం పెడతో యాసాడు నడుపుతున్న ప్రఘక్కు యంత్రాంగం, ప్రజలకు ఎంతధూరం అయినదో గుర్తిస్తన్నారు. తెలంగాణామేకాదు. అంధ్ర ప్రజలుకాద గుర్తిస్తన్నారని జ్ఞాపిక తెప్పున్నాయి. ఈపంఘున కరువాత కింగ్ నగర్లో peaceful demonstration — ముఖ్యమంత్రిగారు 350 మంచి పిలిలను పొట్టపెట్టోని అధికార దురహంటాలో చేసిన దానికి నిరవనగా — సల్కించాలు చూపిస్తూ యిద్దరు యం. పి. బి. పి. ప్రాజెంట్ దేశమంత్రి కాంతియుకంగా చేయావికి సెలిచిన కరువాత కాద D. I. G. కల్పించుకోవడం, యా దున్పంఘునకు దారితీయడం ఇరిగించి. దీనికి హోం మినిస్టరుగారు explanation యచ్చే అవసరం ఉండని మనవి చేస్తన్నాయి — ఈ డి. ఐ. ఓ. లోగడ నంబియార్ కెనులో, corruption charges రో suspend అయిన పెట్ట మపిషి. యిస్. పి. గా ఉన్నపుడు యం, ఇ. రెడ్డి లైట్ పీఎస్ బినిస్టరుకు వ్యక్తిగతికంగా ప్రోకోర్టులో రిటర్నిటేన్ పైర్ చెపినపుడు మంత్రాలు జాపి రిటర్నిటేన్ విత్త ప్రాచీయకొని - దానిపీర point of negotiation ఏమంతో ప్రమోషన్ యిచి D. I. G. గా reinstate చేయడం — అటవంటి అయిన కన బార్డుకాలు మరచిపోయి కుర్కురంగా సుతిమిరి ప్రవర్తించడం — responsible persons.— members of the Parliament — అనేది లెక్క చేయకుండా యటువంటి దున్పం ఘుసులకు దారితినే విధంగా ఆధికారాన్ని విధియోగించడం విషయమలో హోం మినిస్టరుగారు జాబితచేపువలస్తూ బాధ్యతకన్నది. దీనిని హౌస్ నిన్సికపాతంగా విమర్శించపలస్తూ అవసరం ఉన్నది. లేనివో ప్రశాస్వామ్యం వ్యక్తిల్లాదు, ప్రజలు వహించరు అనిగల్లోగా చెవురలడుకొన్నాయి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అధ్యక్ష, ఈ విషయంలో గొ సమ్ముఖ మార్కుదారు, పురుషోత్తమరావుగారు వారా కోపంగా కూడ మార్కుదారు. అయిన కోపంగా మార్కుదారినా నాకు కోపం వచ్చేటట్లు లేదు. ఎండుచేకంంపై ఇష్టదు వారు మేము అంటాడు. నుండియుగంలో ఉన్నాయి, కాజలై కోపం వచ్చటం వాకు అంత ముఖిపనిశాదు,

శ్రీ సి. వి. తె. రావు :— ఆ నంథికి నా దగ్గర మందు ఒకటి ఉంది.

శ్రీ డి. వెంగకరావు :— దానికి సి. వి. తె. రావుగారి మందు పనికిరాడు. దానికి ఇందిరాగంభి మందే పనిచేసుంది.

డా. టి. వి. ఎన్, చలవతిరావు :— వారు వీరు టూర్చినో ఉన్నారా? అది కూరిపై చేయంది,

శ్రీ డి. వెంగకరావు :— అంతా ఇప్పుడు హా స్టేనాపురం యూత్ర చేస్తున్నామను కోండి. ఏదైనా యిం సంఘటన జరగటం దురదృష్టికరము. నేను తమర్యాదా రామ చంద్రగ్రహినికి ఇతర స్నేహితులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఎవరి మీటింగ్‌లు వారు పెట్టుకొని ప్రశాంతంగా చేసుకొంచే బాగుంటుంది. ఒకరు పెళ్ళినపుడు ఒకరు గల్లంతు చేస్తే అమకోనుటవంటి ఘటనలు వస్తాయి. కరీంనగర్ ముఖ్యమంత్రిగారు పర్యాటకు వెళ్ళినపుడు రామచంద్రగ్రహినిగారు చెప్పినట్లు అక్కడ మొటమొదట వారు ఏదో బ్రాక్ ప్రాగ్ దిమూ స్నేహితున్నారు. కల్కర్, యిన్. పి. “మీవు వ్యాంతంగా చేసుకోండి. మీ ప్రమేయానికి మేము రాము” అని చెప్పారు. కానీ వారు వ్యాంతం చేసిన ప్రశాంతగా చేయలేదు. నేను నిష్పత్తిపాతంగా చెబుతున్నాను. రామచంద్రగ్రహిని విచారించుని కోరుతున్నాను. వారు మొటమొదట 500 మంది అక్కడ కూడారు. ఆదే వ్యాదేశానికి ముఖ్యమంత్రిగారిని రిసీవ్ చేసి గార్డెండ్ చేయబానికి విధ్యశాఖమంత్రి నరసంహరావుగారు ఇగపతిరావుగారు, ఇంకా 500 మంది కాంగెర్స్ వారు అక్కడకు వస్తే — కాంగెర్స్ వారు అక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారిని రిసీవ్ చేయబానికి పీఱలేదు — అని పీఱ అటుంకపర్పుటం ఘర్షణ రావటం, అ ఘర్షణ కొట్టాడ వచ్చే విస్థిలో పీఱిసు ఇంటర్వెన్ అయి వారందరిని అక్కడమంచి తోలగించటం జరిగింది, తోలగించిన తర్వాత వీరు రాశు కొట్టటం మొదలుపెట్టారు. ఆ కొట్టిన రాళ్ళో ఒక రాయి అర్. డి. ఒక తగిలింది. ఒకరాయి ఫ్రైహితులు పూర్వమెంట్ సభ్యులు అయిన పశ్యసారాయణరావుగారికి తగిలింది. వారు కొట్టిన రాయియే వారికి తగిలిందిగాని, పీఱిసువారు కొట్టినందువల తగిలింది కాదని నేను అంతా పెరిపై చేసిన తర్వాత చెబుతున్నాను, నేను విషపూతంగా ఏదో పీఱిసువారు చేసే కప్పిపున్నాటానికి చెప్పటంలేదు, నేను పర్సనల్‌గా పెరిపైచేసి చెబుతున్నాను. ఆదే నమయుంలో ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడకు, రావటం, ఆ కొట్టిన రాళ్ళకు వారి కారు అద్దం కూడ చుగుటం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి : నన్ను ఎంక్యూయిరి వేయమంటున్నారు. నాతో పాటు వారు, చంపతిరావుగారు రాసేక్యూరరావుగారు ఇంకో 4, 5 సుదు వచ్చి ఎంక్యూయిరి చేసే తెలుపుందికదా.

శ్రీ డి. వెంగకరావు :— ఎంక్యూయిరి కమిటీకి వేసు ఒప్పుకోవటం లేదు, ఈ నంపిన జరిగింది. నక్యూరాయణరావుగారు తులసీరామగారు మరో ఇదరు నభ్యుల అక్కడ పీఱిసువారు తినుకొన్న చర్చలకు ఆటుంకం కలగసే రోడిమిద కద్దాపోర్సోర్సేపారిస్టార్స్ అరెన్ చేటించి జరిగింది. నశ్శాయణముగారికి దెల్చి

తగిలితే హన్గటలకు తీపుకువెడికే సింపల్ ఇంటర్ అని డాక్టర్ చెప్పారు, రాయదెళ్లి
తగిలిందని డాక్టర్ స్టోఫిట్ కూడ ఉంది. రాత్రి శొమ్ముదిన్నుర గంభులకు వారిని వారి
వర్షనవ్ బాండ్ ప్రైమ్ ద ఎదలివేయటం జరిగింది, ఈ నంగతి లోకనథ స్టోకర్గారిక
ఇంటిమేట్ చేయటం జరిగింది. నేను రామచంద్రాట్టి గారికి ఇతర ప్లేఫాక్టలకు
మనవి చేస్తున్నాను, మీ మీటింగ్ యి మీరు పేట్లుకోండి. మీరు వేణు దగ్గర మేము
అటంకం చేయము ఆట్లాగే ఇకరులు కూడ వేఖిపుచు మీరు వేఖి ఆటువంటి
కార్బ్రూట్రమం చేయవ్వు అని ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. రామాం : — కలెక్టర్, ఎవ్ పి. శాంకియతంగా ప్రదర్శన చేసు
కొనటానికి ఒప్పుకొనువువుడు — ఆ ప్రదేశానికి కాంగ్రెస్ వారు వేఖి ఎందుకు రిస్టో
చేయవలసి వచ్చింది? ఈ పరిస్థితులలో వారు వేరే ఇంటోచోట రిస్టో చేసుకొనటానికి
అవకాశం లేకపోయిందా? ఆక్కడకు వచ్చి రెచ్చగొట్టి అ పరిస్థితులు తేవటానికి ఏమీ
కారణము? ఆక్కడకు ఎందుకు కాంగ్రెస్ వారిని రాశిచ్చారు?

శ్రీ డి. వెంగరావు : — వాడు రిస్టో చేసుకొని చండ వేస్తారు మీరు పల్ల
జండాలు చూపిస్తారు. ఇందులో ఘ్రష్ట ఎందుతు?

శ్రీ పి. నరసింగరావు : — నేను వ్యయాగా ఆక్కడకు వెళ్లి అన్ని విష
యాల చూపి చెపుతున్నాను. కలెక్టర్. యన్ పి — ఆక్కడ చమన్ దగ్గర ట్లక్
ప్లాగ్ దిమాన్ స్టేషన్ చేయటానికి వ్యాపార ఉన్నారు. అయితే ఆదే ప్రదేశానికి ఇగ
వతిరావుగారు, ఇంకా 20, 30 మంది కాంగ్రెస్ వారు వచ్చారు. అప్పుడిన్నయింగా
కలెక్టర్ గారు, ఎన్. పి. గారు వారికో ‘మీరు ఆక్కడ ఉండకండి. మీరు ఆధ్యాత్మిక
పోయి రిస్టో చేయండి, టి. చి. రో రిస్టో చేసుకోండి’ అని చెప్పినా వివక్షండా ఇగ
వతిరావుగారు వేళ్లి పి. పి. నరసింహరావుగారిని తీపువచ్చి ఆక్కడ నీడిపోరా, పి.
పి. నరసింహరావుగారి దగ్గరకు కలెక్టర్ ఎన్. పి. పోయి చెప్పారు. వారు శాంతి
యతంగా భూక్షాగ్ దిమాన్ స్టేషన్ చేసుకొంటామంటున్నారు. మీరు ఆక్కడ
ఉంటే అవసరంగా ప్రొఫెసన్ వస్తుండి, పీదు ఉండవడు అని అంటే — నేను
మంత్రిని వీరు అంటే — తాము పారమేంత సమృద్ధమని వారు చెప్పటం జరిగింది.
డి. ఐ. చి. గారు న్యయంగా కల్పించకోని లాంథార్కి అర్ట్ చేశారు. డి. ఐ. చి.
గారు ఆక్కడకోయిమందు పరాక్రమ ఆక్కడ ఏమి ఆల్రీ లేరు.

శ్రీ డి. వెంగరావు : — డి. ఎ. జి. లాంథార్కి అర్ట్ చేయలేదు. ఆక్కడ
కలెక్టర్, ఎన్. పి. ఉన్నారు. అది లోకర్ పోరీటు చేసేదు. డి. ఐ. జి. కూడ
ఆదే సమయంలో ఆక్కడ ఉన్నారు,

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రాట్టి : — ఇంక దువ్వంఘులన జరిగిన తరువాత కూడ
మంక్రిగారి వమారావు మామూల లోటికోనే ఉండి వ్యాపక్యం జ్యాయిషాల్ ఎం
క్యాయికి అర్టర్ చేసినా మాకు వంగ్యాప్తి కలిగేది. శేక హవున్ కమిటీ నిపాయిం
చేసి ఎంక్వ్యాప్తి చేయాడినా కాంత సంయుం రాయటమ రావటానికి అవకాశం ఉంది.

ఈని మంత్రిగారు తప్పక వచ్చిన రిపోర్టు కథపటగా, సహర్షించటం జరిగింది. ఇక్కడ పారమెంట్ మొంబర్స్ ఇన్వాల్యూ అయిన సీరియస్ నంపుటన జరిగింది. ఈ సందర్భశీలో ప్రథమకు దానిపై జ్యోతిషియుల్ ఎంక్యూయిర్ చేయంచానికి ఒప్పుకోవండుకు నిరసనగా మేము నభమంచి బయట వెడుతున్నాము.

శ. టి. వి. యాన్. చలనతిరావు ! — ఆయను హాస్టల్ కు తీసుకుబోయారు కథా, హాస్టల్ లో ధాక్టర్ — అవి రాతి రెభ్యు అన్నారా? లారీదెబ్బ అన్నారా? ఏ దెబ్బ అన్నారు?

శ్రీ ప. వి. కె. రావు :— ఇప్పుడు అంత్ర ప్రదేశ్ లో శాంతి పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఈనాడు ఇందిరాగాంధిగారిచే రాజీ వ్యవహారం సాగుతున్నది, ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఆధికారంలో ఉన్నవారు ఎందుకు రెచ్చగొట్టటం జరుగుతున్నదో నాకు అచ్చం కావటం తేడు, ఈనాడు యి రెండు గ్రూపుల కలుస్తాయి. ఎవరు ఆధికారంలోకి వస్తారో, మీరు చెప్పచేరు, నేను చెప్పచేసు ఇటువంటి దుర్వంపుచును జరగడుంబా తగిన చ్యాట తీసుకోవాలి. ఇప్పుడు మన ఈనససభ జరుగుతున్నది, ఇక్కడ బాలా కార్యక్రమం ఉంచి ముఖ్యమంత్రిగారు కావడ్చును, సి. వి. కె రావు కావడ్చును — ఇష్టంలేని చోటుకు ఎందుకు వెళ్లాలి? ఇటువంటి దెస్సగొట్టే విధాపం ఆవలంబించ మాడు హోం మంత్రిగారు బాలా చల్లగాఱిదం అఱారు. ఇంక చల్లగా ఆడం అడే మంత్రిని నేను చూడలేదు. వాళ్ళే రాశుపేసి వాళ్ళే కొట్టుకొన్నారా?

శ్రీ ఇ. వెంగకావు :— అటదం - అన్నది ఆన్ పారమెంటరీ
(iv) Starting of a Sub-court at Repalli.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— (వేచూరు) ఆధ్యాత్మిక, ఇవి అంశుల్యమైన విషయము. మూడు పొక్కలలో రీ గ్రామాలకు సంబంధించిన విషయము, తెనాలి తాలూకాలో కొలూరు. వేచూరు అప్పుక్కలారు యి ఫొక్కులు సభకోర్ జారివేదికన్ రేవలెన్ కోర్టు పెట్టాలని అలోచన జరుగుతున్నది. కోర్టు పెట్టానికి రెండు గైరి టైన్ కన్నాచి. ప్రైవేట్ కు కవన్ట్ చేయకుండా గవర్నర్ మొంట్ నిరీయం తీసుకోవటం ఇదే మొరలిసారి. లా మినిస్టర్ రేవల్ క్లిప్ వెందినారు కావటంవల్లకో ఏమోనివారి స్వప్రయోజనం కొరకు పెట్టుకొంటున్నారేమో దానికి అభ్యంతరం ఉంది. కోర్టు పెట్టాలికి ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదుగాని, తెనాలికి అతినిమీవంతో — మూడు, వాయిద సైక్కలూరాలో ఉన్న ఆ మూడు పొక్కలలోని గ్రామాలను తీసుకుబోయి శిల్పమైతున్న దూరంలో ఉన్న రేవలో పెట్టబోయే నవ్వికోర్తుకు శైక్షికు అన్ చేయటానికి మాత్రికు వ్యాపారం తెలుపుతున్నాను. ప్రయత్నించి వెండికన్నారు. కోర్టు పెట్టే వందర్పులో ప్రైవేట్ రెండు గైరి టైన్ పైక్కు చేపంచి వర్క్ లోద్ సప్లైయాన్ అపుతుండా, తేలా? లిటిగోబ్ పబ్లిక్ కన్వీంయంట్స్ ఉండుండా తేలా? అని రెండు గైరి టైన్ పెట్టాలు, రేవలై సభకోర్టు విషయంలో యారెండు గైరి టైన్ కాచిన్ పై కాశదని మని చేస్తున్నావు, కోర్టులో దాచావు సంవక్షణాశికి రీ; రీ కంటెన్స్ పై మాత్రి చేయాలి. నెండు రీ మాత్రి చేయాలి. ఇప్పుడు మార్గిపు యార్డిపిక్ తీసుకోవే దాచావు 100 మార్గు చేయాలి, మధ్యాన్ యార్డిపిక్ ఎన్నాడు చేయాలి

ప్రోకోర్డు అలోచనలో ఉంది, కానీ ఇవడు తెలార్ తాలూకాలో ఉన్న ఈ మూడు ఫీజులలో కూడ — అ గ్రామయ రేవల్ కోర్టుకు కలిసినా — ఆక్కడ 1967 లెకఱ బ్లటి 33 దావాలు ఉన్నాయి.

33 లో 21 దావాలు, 33 లో 23 దావాలు ఉన్నాయి, 70 లో 24' 25 దావాలు ఉన్నాయి, దాదాపు నగంకష్ట కూడ లేవు, భాలచోట ఆంబోన చేస్తే న్నారు, రాష్ట్రచంద్రాపురం పెద్దాపురం వర్క్‌లోడ్ ఉన్నచోట వెళ్లేదు వర్క్‌లోడ్ లేవిచోట తీసుకువచ్చి కోర్టులు పెట్టాలి అనుకోవడం బాల అస్యాయం, కోర్టుకు దాదాపు లక్ష రూపాయిలు అవుతుంది, నానోరికఠిగ్ ఎక్స్‌పెండిచర్ 20,000 రికరింగ్ ఎక్స్‌పెండిచర్ 80,000 అవుతుంది. ఇటా ప్రతి తాలూకాకు కోర్టు యివ్వడం మొదట పెడితే చాల కోట్లు యివ్వడం స్వంది, రిఅరనెట్ చేసేటప్పుడు గుంటారు జిల్లాలో, కడవ జిల్లాలో చిత్తారు జిల్లాలో మిగిలిపోయింది అది కూడ పెట్టమంతే ద్వాధావం వల్ పెట్టలేకపోతున్నామని చెప్పారు. అది కూడ యింటిమెంట్‌లోనే చేయానికి సుమారు ముగా ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది రిఅరనెట్ పెటివ్ యింటిమెంట్ చేసే ఏతాలూకు ఆ తాలూకా మునపట్ కోర్ట్ జారివేచికన్ సవ్కోర్ జారివేచికన్ రాపలని వస్తుంది. మూడు ఫీజులు తెలాలి తాలూకాకు టాగ్ అనుచేసే లిటిగింట్ సవ్కికు బాల యివ్వకనీసి య్యాన్ అవి మనని చేస్తున్నామ. తెలాలి రగీర మూడు మైళ్లో ఉన్న కూచిపూడి అనే గ్రామం తీసుకువచ్చి రేవల్ తాలూకాకు టాగ్ అన్ చేశారు. రేవల్ కెర్ కెర్ కమ్మునికేషన్ లేవు. కోర్టుకు వెళ్లాలంతే తెలాలి వచ్చి తెలాలినుంచి రేవల్ వెళ్లాలి. ఆక్కడ 3 గంటలకు వాయిదా పడితే ఆరోజు ఆక్కడ నిద్రచేసి మరుసాడుగాని చేరట. ఈ విధంగా అనేక యింటులకు లిటిగింట్ సవ్కికు సురి అవుతున్నారు. లా మినిస్ట్రీ పోర్టోలియో భగవంతరావుగారికి జూలై మొదటి వారంలో వచ్చినది. ప్రోకోర్టును కనపట్ చేయకుండా ఎవర్తే జారివేచికన్ డిఫైన్ చేయాలో వారిని కనపట్ చేయకుండా ఈ నిర్ణయం తేసుతోవడం స్వయంయోజనాలకు చేశాలో, దీనికి చేశాలో తెలియు ఎని బాల శోషియంగా యున్నది. లిటిగింట్ సవ్కికు కనపినియ్యాన్ చూచాలు. లిటిగింట్ సవ్కికు కనపినియ్యాన్ దృష్టాయి, వర్క్‌లోడ్ దృష్టాయి రేవల్ సవ్కికోర్ సవ్కికోర్ సహాయికి వీటిలేదు. పాత కోర్ సార్డు అపుతుంది. కొర్కెత కోర్ ఫిఫ్ కాదు. ఈ యింటులు ఉన్నాయి రేవల్ కోర్ పెట్టుకుంటే పెట్టుకోవచ్చుగావి ఈ మూడు ఫీజులలో కలిసే విషయంలో తప్పి అభ్యంతరం యున్నాచి కాబట్టి ఆ ప్రపోల్ క్రావ్ చేయవలసిందిగా తప్పయారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నామ.

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు : — అభ్యంతరం సముద్రం రేవల్ కోర్ పెట్టుకుంటే తమకు అభ్యంతరం రేవన్నందుడు ధన్యవాదాలు అప్పిస్తున్నామ. అనుంతాలనే ప్రయత్నం రెండు యింటుల ద్వారా జరిగింది. తెలాలిలో సవ్కికోర్ అదిష్టాన్ సవ్కికోర్ కోర్ రెండు ఉన్నాయి. 20ంబాయిజిల్లా జిజ్జాగు పెకండ్ అదిష్టాన్ సవ్కికోర్ పెట్టి దానికి సవ్కికోర్ ఉన్నది కాబట్టి పెట్టాల్సిందని రిపోర్టు ప్రాచారు. అందువేక పెకండ్ అదిష్టాన్ సవ్కికోర్ తెలాలిలోనే పెట్టేనానికంటే రేవల్ కోర్ పెట్టుకుండం స్యాయం అని విషయం నిర్ణయం తీసుకొన్నారు.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— నేను స్టాటిస్టిక్స్ చెప్పాను 23 దావాల,
21 దావాల అని.

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :— రిపోర్టు యున్నది. కిట్టిక్ జ్ఞాగారి రిపోర్టు
యున్నది? సెకండ్ అధిషీలన్ నదీకోర్డు పెట్టానికి అవకాశం ఉన్నదని. దానిని
తెలుగీలో పెట్టేదానికంత రేపల్లిలో పెట్టదం మంచిదనే వార్ధత మీద ఒక నిర్ణయం
తీసుకోవడం ఇరిగింది. ఊరినెడికన్, లిటిగంత పబ్లిక్ అంటున్నారు. ఏ ఫిర్మాలు
ఏ ఊరినెడికన్ కలపాలని అమకుంటున్నారో యింకా మేము నిర్ణయించలేదు.
ప్రైకోర్డుకు రిపర్ చేశాము ఆ ఫిర్మాలు గత 25 సంవత్సరాల ప్రైకాలంఘంచి రేపల్లి
ది. ఎమ్. సి. క్రిందే ఉన్నాయి. రేపల్లి డి. ఎమ్ సి. క్రింద ఉన్నటువంటి ఫిర్మాలు
ప్రజలకు లిటిగంత పబ్లిక్ కు 30 సంవత్సరాల ప్రైకాలంఘంచి లేనటువంటి యన్నకన్
పీనియన్న నదీకోర్డుకు బోవడానికి ఎలా యన్నకన్ పీనియన్ కంగుతుందో నాకు అరం
కాని మాటగా కనబడుతుంది. ఏదైనా నిర్మించి తీసుకోన్నమాట వాన్నపం. ప్రైకోర్డు
రిపర్ చేశాము. వారు యింకా నోటిపై చేయలేదు.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— ఇప్పుడు మంత్రిగారు శైలవిష్ట సెకండ్ అధిషీలన్
నదీకోర్డుకు ప్రాశారని అన్నారు. సిజం కాదు. ఎందుకంత స్టాటిస్టిక్స్ తీసు
పచ్చాము.

Mr. Speaker :— He says that the District Judge has recommended.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— స్టాటిస్టిక్స్ నేను చదివాను. కాదని ఆయను
స్టాటిస్టిక్స్ చదవమనంది. It is not correct.

Mt. Speaker :— If it is not correct, it amounts to an incorrect statement. He says that the District and Sessions Judge has recommended. There is a report. The District and Sessions Judge has recommended the establishment of a Second Court.

vi Fixation of issue price of Akkullu and coarse rice.

శ్రీ ఎవ్ రామచంద్రాంటిక్ :— అర్థాంతిక్, ఈ సంవత్సరం తీవ్రమైన కరువు
మొత్తం ఆన్ని జీల్లాలలో వచ్చిపోవడో దానివనసరించి ఈ సమయ ఈ సత్తపైన లేవ
నెత్తినపుడు మంత్రిగారు కోర్సీరైన్, అక్కుడ్లు రైన్ 100 రూపాయలకు అఖ్యం
వడానికి అర్థర్సీ యిస్యు చేస్తామని చెప్పారు. ప్రైజలకు సహకారం యవ్వడానికి
తగించినారసే అభిప్రాయం తెలియని వారు అనుకోవానికి వారు చెప్పారు. సభ్యులం
దరు దీనిపిన చర్చ జరగాలి అన్నపుడు వారు అంగీకరించడం, పద్ధతి కార్పొరేషన్
అభిప్రాయాన్తికో వర్ణించడం, తమ అఫిసలోనే అవకాశం యిస్తే అక్కుడ కూర్చుని
అన్నివ్యతిష్ఠల వారు చర్చించారు. చర్చించిన తరువాత చాల విషయాలు బైటకు
వచ్చినాయి. 100 రూపాయల ఫిర్మి చేసినామని ఏదైతె చెప్పివారో దానిలో వారికి
ఒక్క తమిత్తుడి కూడ నష్టం లేదు. 100 రూపాయల అఖ్యంపుటికి పుడ కార్పొ
రేషన్ వారికి స్టేట్ గవర్న్‌మెంటు వారికి లాభం ఉన్నదనే విషయం పునరి చేసున్నాము
ఆ దీపియర్స్ అన్ని వారు యిచ్చిన యన్నఫర్మేషన్ ప్రకారం వర్క్‌అవ్వట చేసినాము

వారు 11 అయిట్స్ యిచ్చినారు. ఎక్కువిల్ రేత్ రు. 80.82 అన్నారు. ఇది కూడ వివాదాన్నపం. ఈ రు. 80.82 ల ఎక్కు వచ్చినదో, ఏ విధంగా వర్కు అవుట్ చేసినారో అందులో మిలింగ్ చారెన్ అవి యిన్ కూడ అయినాయి లేదో ఆది స్వష్టం చేయలేదు. టాగ్ న్స్ పోర్ట్ చార్జ్ చేస్తున్నారు ఇందులో 75 పైసాల మిలింగ్ కూడా ఇన్ కూడ అయినాయి అన్నారు. మొదట దానిలో కూడ యిన్ కూడ అయినాయి అన్నారు. దీనిలో కూడ మిలింగ్ చారెన్ మిల్ రు యివ్వడం జరుగుతుంది అన్నారు. ప్రైమ 1 కి రెండు పైసలు చొప్పున చార్జ్ చేసినాము అన్నారు. ఇది ఎక్కా వర్కు అవుట్ చేసినారని ప్రతికార్బ్రోరేషన్ వారిని అగికే ఆది ఆర్బిట్రిగ్ వర్కు చేసినాము అనిచెప్పారు. దీనేన్న ఎక్కువనే ఉండసియండి తక్కువనే ఉండసియండి ఆ విధంగా చేసినారు. మేము మొమొరాండం స్టీకర్ గారికి యివ్వాము అది ఘంతిగ్గారికి పంపివడం జరిగింది. దానిని అసునరించి దీనిలో యింత తగించడానికి వీఱ ఉన్నది. టాగ్ న్స్ పోర్ట్లో 10 పైసలు వీఱ ఉంటుంది. అన్నిటికంటే ముఖ్యమైన అంశం నర్సిచార్జ్ ఒకటిన్నర రూపాయి సెంట్రీల్ గవర్నర్ పెంట్ తీసుకుంటున్నారు. సైట్ గవర్నర్ మెంట్ 1/2 రూపాయలు తీసుకుంటానే ఉన్నారు. ఆరున్నర, ఒకటిన్నర రూపాయలు దేనికారకు తీసుకుంటున్నారు? సేల్వులాక్స్ వేరే తీసుకుంటున్నారు. టర్ను ఉన్న టాక్స్ వేరే తీసుకుంటున్నారు. రిచెయలర్ మార్కెట్ రు. 5.35 పైసలు పేసినారు. 2 1/2 రూపాయలు గ్లోబ్స్ కాస్ట్ యిన్ కూడ చేసినారు. అది కూడ తగించడానికి వీఱ అవుతుంది. మొత్తం పైస వర్కు అవుట్ చేసినట్టుయేతే రూ. 12.44 పైసలు క్యంటాల్ 1 కి తగించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఫిగర్స్ అన్ని ఆ విధంగా యివ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు మొత్తం అన్ని జిల్లాలు కదలవలో ఉన్నాయి రూ. 12.44 పైసలు అక్కుత్తు బియ్యానికి తగించి రూ. 87.32 పైసలు వర్కు అవుట్ అవుతాయి, ఆది కూడ వివాదాన్నిఎక్కు మిల్ రేత్ మేము దివెహ్యాటు చేస్తున్నాముకు ఆ విధంగా తగించేడానికి వ్యాయక్కం చేయాలని మనిషి చేస్తున్నాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఆధ్యక్ష, ఈ నాడు వ్యాయక్కం ఒక రాజకీయ ఉద్దేశ్యంతో రూపాయకి కిలో అమ్మిత్తున్నాము అంటున్నది. కానీ నికాయతో వ్యవహారిస్తున్నదా అని చ్చర్చిత్తున్నాము. ఘంతిగ్గారు దయతో మమ్మల్నందిని కూర్చోబెట్టారు. ఈ లెక్కలనీ యివ్వారు, ఆ లెక్కల ప్రికారం ఎక్కు మిల్ రేత్ రు. 80.92 పైసలు అమ్మక్కు రు. 80.76 యిస్తాము అని అన్నారు. ఇంకా కోలిపేటిటయైతే రూపాయకి యిస్తాము అని అన్నారు. ఆది పైలాక్ వ్యవహారం క్రింద యున్నది. పైలాక్ ఏ విధంగా పొంద అవ పైవ్ రెమాండ్ చేశాడో ఆ వద్దతితో ఈ వ్యాపారం ఉన్నదని నేను భావిస్తున్నాము. అప్పుడే కలెక్టర్ రుపాయకి పంచేసాము అన్నారు. ఇటువంటి మాయారీ పసలు ఘంచి కావని నా ఉద్దేశ్యం. ప్యాడే అంతర్గత ప్రొక్స్యూడ్ పెంటు పైవ్ ఇదకతా ఖర్చుయి ఎంతెనా అమ్ముచు ప్యాక్స్యూర్ పెంట్ పైవ్ రు. 72 రూపాయలని నా అంచనా. కాకపోయిన టియై ఎంత అయిన ప్యాట్కి అన్ని కలవుకొనే ఉట్టియైతే ఇస్తు 72 రూపాయలు అవుతుంది.

ఆక్కు కు 72 పైనలకు అమ్మించారి. కోర్టు రై వరసీతి కూడా ఇదే విధంగావుంది. ఈ తెక్కులన్నీ పెట్టేసి, మొత్తం 19 రూపాయిలపై చేశారు. ఇప్పి చంచపాండవులంకే మంచంకోళ్లాగా నలుగురే అన్నట్లుగా వుంది. There will be very serious agitation, 72 పైనలకు అమ్మించాలని నేను కోర్టున్నాను అయి జిల్లాలలో కరక్కెడు అఫీసల్లో కాంవర్ట్ పెట్టంచి, ఇనీ దిగ్నిబ్యాట్ చేయు బోతున్నాం అని తెలియజేయారి. స్క్రమంగా పంపణీ ఇరగఢానికి పెసినరీ కూడా చక్కగా ఏర్పాటు చేయాలి.

శ్రీ ఎ. నంజీవరద్ది :— అధ్యక్ష నేను కొన్ని విషయాలు చెప్పుదలచున్నాను. ఎట. పి. ఏ రేట్సు ఎక్కువగా వున్నాయని కేంద్ర ప్రభుత్వంకో నందు దించానికి ‘మొన్న మా రెవిన్యూమంత్రిగారు థిరీ వెడుతుంటే ఓండే గారికో కూడా నందు దించమని చెప్పుడం ఇరిగింది, ఈనాడు కన్వమ్యాపుర్కు ఏధరకు డ్యూషన్ వున్నా మంచే — ఎక్కువయితే ప్రాంతుల్లో ప్రొక్కుర్ చేపార్క్ అజిలాల్లో అయితే రు. 107.57 పైనలు, ప్రాంతుల్లో ప్రొక్కుర్ చేసి యింకో జిల్లాకు పంపినవ్వురు రు. 109.41 పైనలు అవుతుంది. ఇది ఎట్లా ఎరై వే అయించునేని చెబుతాను. ‘ex-mill price paid to the Miller, stocks released in another district — Rs. 80.32, Transport — Rs. 3.16, Godown expenditure (receipts & issue stocks) — Rs. 0.50, Storage for two months — Re. 52 in Central Ware-Housing Corporation, Transit and Storage loss — Rs. 1.65, FCI administrative charge — Rs. 1.50, Interest for 2 months — 8 1/2% = Rs. 1.26 Government administrative sur-charge — Rs. 1.04. Total Rs. 94.95. Sir for storage of 7 months another Rs. 1.82 in Central Ware-Housing Corporation. Interest for 7 months — Rs. 4.82. It comes to Rs. 101.62 — S. T. @ 1% — Rs. 1.03. Turn over tax — Rs. 0.22, It comes to Rs. 102.91. Retailer's margin — Rs. 6.50. It comes to Rs. 109.41. ఈ 80 రూపాయిలు ఎరై వే అయినమో కూడా చెప్పాను, పాడి క్ల్యాంటాల్ కఠిడు రు 1 రూపాయిలు. ఒక క్ల్యాంటాల్ రైన్ కావాలంకే — 149 తెజిన పాడి యిప్పేగాని ఒక క్ల్యాంటాల్ రైన్ రాదు. 148 తెజిన అంచే — రు. 76.36 అవుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— దిగుబడి ఎంత ?

శ్రీ ఎ. నంజీవరద్ది :— 67-? వర్షంల్లో.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— అది నరికాడు, ముచిని అయితే 71,72 పర్సెంట్ కూడా రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది,

శ్రీ ఎన్. నంజీవరద్ది :— అది ఫిక్స్ చేశారు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— అది కష్ట. 71-72 పర్సెంట్ కూడా రావడానికి అవకాశమన్నది, మీదు 67 వర్షంల్లో అంచే ఎట్లా ? వాటా ఫిక్స్ చేసే ఇంకాంచేనా?

శాకర్ టి. వి. యస్. వలచకిరావు :— ఈ దినికిన్ను యారకంగా చెబుతూ
పోతే సొన్నలో తేలవు. అందుచెత, వారు అవసరమమతన్న అపోజిషన్ లీచర్లకు
పెరిచి, కూర్చుని దిన్నున్న చేపై జాగుంటుంది.

Sri A Sanjeeva Reddy :— Sir, the net milling cost is Rs 150,
purchase tax — 5% less rebate 2% for consumption within the State
turn over of 1/4% is 3% Rs 2.54 and profit margin for millers Re 1/-
It to comes total Rs 495

అధ్యక్షే, రు. 108.441 వెనుగు అవుతుంటే, జిల్లాలలో వందపారూయాలకు
అమ్మించడం వలన ప్రభుత్వం చాలా నష్టవడుతుంది. దీనివలన దాదాపు కోటి రూపా
యిల నరకు ప్రభుత్వానికి నష్టం వస్తుందని చీఫ్ మినిస్టర్ గారు చెప్పారు. అందు
వలన, దీనివిషయంలో నష్టుగు అప్రైసీమెంట్ చేస్తారని అనుకుంటున్నాను?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— ప్రైవేట్ గవర్న్‌మెంటుకు దీనివలన లాభమే
వస్తుందిగాని నష్టం రాదు.

Mr. Speaker :— You are not prepared to agree with his figures nor is he prepared to agree with your figures. So, there is difference of opinion about this. He has also quoted his own rates. According to them it works out to Re. 1 and odd and now they are going to sell at Re. 1/- per kilo.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— Why did they surcharge Rs. 6-50 now?

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— Let there be a Round Table Conference.

వారు మిటింగుకు పెరిచి, చర్చిపై జాగుంటాయి.

Sri N. Ramachandra Reddy :— It is a vital matter affecting so many people.

Mr. Speaker :— The meeting is already over.

Sri N. Ramachandra Reddy :— It is a vital matter.

Mr. Speaker :— That is exactly the reason why I admitted it under Rule 73. If he is going to hold another meeting, it is left to him.

(Interruptions)

No, please I am sorry. Now, Papers to be laid on the Table of the House.

Sri N. Ramachandra Reddy :— Let him assure the House that he will hold another meeting and discuss all these matters.

Mr. Speaker :— Let him do that, I have no objection.

Sri N. Ramachandra Reddy :— He has not said anything. Let him say if he is going to convene a meeting.

Mr. Speaker :— I have already told him. Now there is no point.

(Interruptions)

Yes please, what is it you want to say for another meeting to be held in which they can discuss.

Calling — attention to Matter's of urgent public Importance.
re : Serious famine condition in Ananthapur District resulting in deaths,

శ్రీ ఎ. నంజేపట్టి :— తమరు చెప్పిన తరువాత కాదనేముంది.

Mr. Speaker :— Now Sarvashri Challa Subbarayudu and others have given notice under 73 to Call the Attention of the Minister of Revenue regarding the serious famine conditions prevailing in Anantapur as a result of which some people also have died. The Minister is not here. I will call it on 25th.

శ్రీ పిహావ్. ముఖ్యారాయఁ :— అధ్యక్ష, అనంతపురంజిల్లా, హిందూపూరు తాలూకాలో వరిస్తికి గూర్చి రూలు 73 క్రింది యిని యావ్యబడింది. ఆక్కుడ అరేడు మందేగాక ఇంకా ఎక్కువమంది చనిపోయినటుగా తెలుప్పున్నది. మంత్రిగారు పర్యాటన చేసి వచ్చారు, చూపివచ్చారు అయిన రృథికించారు అనెంటి మూడురోజుల కఱు లొకగాని. తిరిగి ఏల్కులాడు ప్రతికలలో మూడు మాసాలపుంచి ఎత్తతోమంది చప్పున్న రని ప్రకటిస్తావుంటే, మంత్రిగారు జిల్లాలో పర్యాటించి రృథికించినప్పటిక, ప్రభు త్వం ఏమిలి చేస్తున్నదో చెప్పికపోతే ఏమి చేయాలి. ఈ విదంగా గమక అయినట్లింటే ఇంకా ఎంకమంచి వనిపోతారో చెవులేము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— 25 వ తేదీ శాపల ఏమి చేయానికి వీలుపుంటుందో, అంతా చేయంకి.

శ్రీ యిన్. సిద్ధార్థీ :— యన్. సర్. అధ్యక్ష, ఇక్కుడోక విన్నపొరపాటు జరిగింది, తేఱల్ని పై పెట్టిన పేరులో — రెచిన్యూమంత్రిగారి తరఫన — అందులో సీరియల్ నంబర్సు — 81 నుండి 81 దాకా ప్రింటింగులో పొరపాటు వలన ఒచ్చిపున్న జరిగింది. అది సవరించి తిరిగి తేఱల్ని పై పెతశం. అందువలన, ఇప్పుడిని ఏల్కుల్కా చేస్తున్నానని మనిషులు ప్రస్తుతిస్తారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలంప్పటియ్య :— సెక్రెటేరియెట్ ఎంత కేరిలెన్సు వుంటున్నదో చెప్పాడానికి యా ఉదాహరణ. వాకి మేము చెప్పిన తరువాతనే, వారు ఏము జరిగించో గ్రహించారు.

మిస్టర్ ప్పీకర్ :— జిగిని పొరపాటును నష్టరించి పెడద్దుమంటున్నారు.

శ్రీ వాచిలాల గోపాలకృష్ణ: — ఇంకాక ముఖ్యమైన పాయంల్ కూరిపై చేయాలి. ‘the above notification shall be deemed to have come into force on 15th February, 1968 and have ceased to be in force from 1st November, 1969.’

శ్రీ యస్. సిద్ధరెడ్డి: — ఆరేమి లేదు. ఆ పిరియద్లో లాయంల్ కంతక్కర్లు వున్నారు. ఇవ్వడు ఆ పొట్టు లేవు. ఆ పిరియద్లో వారు కొన్ని పవర్స్ ఎక్స్‌రెక్ట్ చేశారు. వాటిని లిగల్‌లైట్ చేయడానికి యాది ఇవ్వడు లేదు. అందువలన అది ఎర్లె కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: — కరెట్ చేసి, తెబుల్‌నై పెట్టండి.

VII. Annual Financial Statement (Budget) for 1971 - 72.

Voting of Demands for Grants (Discussion Contd.)

Demand No. XX - Agriculture.

“ XXI - Fisheries.

“ XXII - Animul Husbandry.

“ XLVI - Capital Outlay on Schemes of Agricultural Improvement and Research

“ XL - Forest Department.

“ LIII - Capital Outlay on Forests.

Mr Speaker : — Now, Mr. Ratnasabhapathi has written a letter to me requesting that the replies of the Ministers for Agriculture, Forest and Marketing might be postponed to some other date. I very much regret it is not possible, to do so. Before this Demand is disposed of, there is no question of going on to the next Demand. So the request of the Member cannot be complied with.

శ్రీ టి. పుచ్చార్థకులావు : — రత్నవాహపటిగారు కొన్ని ఎలిగేషన్స్ చేశారు. మంత్రిగారి సమాధానంలో యిస్యురు వాటికి రిఫరెన్స్ యావ్యహండా తప్పవాత వాటిక్క ప్రైసిఫిక్ ప్రైమర్లో సమాధానం యచ్చేటట్లు చేయాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : — వారు ఏవో ఎలిగేషన్స్ చేసారు. It is for them to answer.

శ్రీ టి. పుచ్చార్థకులావు : — తప్పక ఆ నభ్యాయ ముందుగా తెలిపారు కాబట్టి వారు చేసిన ఎలిగేషన్స్ నంబంధించి మాత్రిగారు యిస్యురు సమాధానం చెప్పుకుండా తరువాత ఒక రీ నిమిషాల చెప్పువచ్చుకాదా.

Mr. Speaker : — I cannot help.

శ్రీ టి. పుచ్చార్థకులావు : — నేను పోట్టపోన్ చేయమనదంటేదు.

Mr. Speaker : — That is not possible. He made some allegations. It is for the Minister to make a reply or not,

శ్రీ టి. పాపిఱెడ్డి : — అర్థాన్, ఆ ఎలిగేషన్స్ సందర్భంలో అవ్వడు నేను పూర్వంలో లేదు. నాను అవకాశం యాన్ని నేను నంభాలామీ చెబుతాను — నాను ఆచిష్యాలను కొట్టే.

Mr. Speaker :— The Minister has to reply. How do you come into the picture ?

Sri B. Papi Reddy :— As a Member of the Board of Management.....

Mr. Speaker :— If I remember, the allegations were made against the Vice-Chancellor of the University.

శ్రీ వి. పాపి రెడ్డి :— బోర్డు అవ హేజెపెంటుమకూడా మేనేజ్ చేసి అంతా చేశారని చెప్పారు కాబట్టి పీరు అవకాశమ్మట్టే నాయగుమాటలు మాట్లాడలను.

Dr. T. V S, Chalapathi Rao :— Is there any provision in the Rules ?

Sri C. V. K. Rao :— This is not the Court to pleaded on behalf of others. This is Assembly...

Mr. Speaker :— There is no provision for Mr. C V. K. Rao to get up at any time and speak. If I remember correct, the allegations were made against the Vice Chancellor,

Sri Y. Venkata Rao :— The Minister is there to reply.

Mr. Speaker :— After hearing the Minister's reply, if there is still some thing, I will consider,

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— వైపు భావులు యిక్కడ చెప్పుకొదానికి అవకాశంలేదు కాబట్టి అక్కడ పొర్ట్ అండ్ పొర్పుల్గా వున్నటవంటి యా గౌరవ సభ్యులు చెప్పుకొదానికి అవకాశం లేకపోతే ఎట్లా ?

Mr. Speaker :— I will consider about it. The allegations are both against the Vice Chancellor as well as the Members of the Board of Management. The Members are here. When you make serious allegations and if you do not give an opportunity, where are they to go and defend ?

Sri C. V. K. Rao :— There are other ways.

Mr. Speaker :— What is the other way. You want to go them unchallenged ? It is unfair. I will consider about it. You kindly sit down. It is for me to decide.

శ్రీ టి. పురుషోత్మారావు :— వారు ఎలిగేషన్స్ ప్రాతపూర్వకంగా యిచ్చారు. అయిన యిష్టాదు నభకు రాలేకపోతున్న విషయం ముందుగానే తమకు తెలిపారు. అనేక కారణాలవల్ల నేను నభలో వుండలేకపోతున్నాను. దయచేసి వాటి రిఫరెన్సు యింకాకనాడు యిస్టించవలసిందని పీడు ప్రాశ.

Mr. Speaker :— Mr. Purushothama Rao, he was present in the House during the question hour. If the Members go away..... How can I help it ?

శ్రీ బి. పురుషోత్తమరావు :— ఇంచులోన్న నొస్వం తమరు గణనించక పోతే ఎటా? ఇక్కడ హెక్కికాలిటీన్ కాదు. తమరు వ్రష్టికంగా బోర్డు ఆఫ్ ప్రేసెజి మెంటులోన్న సభ్యుడు యక్కడ నమామానం చెవ్వచ్చునని ప్రోసెంజర్లో లేని దానిని కూడ ఒప్పుకుంటూ రెండవప్రక్క యా మెంటు కొన్ని కారణాలవల్ల నభకు రాలేకపోతే మేము చెప్పేది ఎందుకు అర్థం చేసుకోరు?

Mr. Speaker :— Having made serious allegations, if the Member absents for his own reasons, I cannot help. I will consider giving an opportunity to the Members.....

Sri T. Purushotham Rao :— It is a matter of little understanding.

Mr. Speaker :— Nobody can help it. Now the Agriculture Minister to reply

Sri T. Purushothama Rao :— No Sir., the point is...

Mr. Speaker :— Certain serious allegations were made. You want them to go unchallenged It is unfair

Now, the Minister to reply

శ్రీ కాకాని వెకకటురత్నం :— అధ్యక్షి, ఆగ్నికల్పురు పేరుతో 4 డిమాండ్సు పైన 32 మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు. వ్యవసాయంపైన చిన్న రైతులకు నహయం ఏమీ యావ్యలేదని వెంకటరావుగారు? ఈక్కురాద్దిగారు, పూర్ణ సుఖ్యయ్యగారు. మహానందగారు, వేమయ్యగారు ముట్లాడారు. కాసీ, నన్నకారు రైతులకు యిస్తున్న నహయం శ్రీకాళుకంజిల్లా, వల్గొండజిల్లా, కడవజిల్లాలో న్యాషంగా కనబిలుతూనే వుంది. ఇదేకామండా, ప్రతిజిల్లాలో కూడ నన్నకారు రైతులకు 50 వేల మందికి తక్కువ కాకుండా వ్రష్టికంగా నహయం అందుతోంది. నీనికి 4వ ప్రభాసికలో ప్రతిజిల్లాకు కూడ ఒక కోటి ఏకై లక్షల రూపాయలు కేటాయించబడింది. నన్నకారు రైతులకు 50 వర్గంటుకు తక్కువ లేకుండా నన్నిడి యావ్యదం జరుగుతోంది. బావుల త్రవ్యకానికి, ఆయ్యల ఇంజన్యుర్లు, మొట్టార్చు కొమ్పోక్కుడానికి, భూమిని అఖిల్పుర్ణి చేసుకోడానికి, పంటల పండించడానికి, కోళ్ళను పెంచడానికి, మేలరకం అవు, గొర్రెల, ఇతులు కొనాడానికి నహయం యావ్యబడుతోంది, ఇది కాక ఛాంకుల కూడ 4-5 కోటి రూపాయల వరకు రుణాల యిస్తున్నాయి. ఇదేకాకుండా, చిన్న రైతులు — వ్యవసాయ కూలీ వస్కం క్రింద విచారించబడిం, వల్గొండ జిల్లాలకు ప్రత్యేకంగా కేటాయించారు రెండెకరాల ఉత్తే సెంటు గల వరి మాగాటి, 8-10 ఎకరాల లోపుగల కుష్టు వుండే రైతులకు యా పథకం వరింపుడని న్యాషంగా చెప్పారు. దీని వల్ల ప్రతిజిల్లాలోను నుమారు కొన్ని వేలమంది రైతులకు లాభం కడగుతుంది ప్రతిజిల్లాకు న్యాషప్రత్యురానికి ఒక కోటి రూపాయలు ఇయ్యబడుతున్నాయి నిధులు ఆయ్యల ఇంజన్యుర్లు మొట్టార్చు మేలరకు అతులు, గొర్రెల, కోళ్ళ పెంచడానికి కూడా ఇప్పుడాన్ని, ఈ విర్ధంగా ప్రతిజిల్లాకు ఇప్పుడే నాటగవ ప్రాంతికలో 270 కోటి రుణా ఇయ్యడానికి కేటాయించారు. ఇవ్వి రజులుగా పన్నకారు రైతులకు కమ్మంతే ఏమీ ఇయ్యడం లేదని

దం స్వాయంకాదు. మహానందగారు, కశ్యోరరథ్మిగారు, మిగతా సెద్దులు మాటలుతూ
అధిక దిగుబడి వంగదాలకు వీతైన పరపతి సౌకర్యాలు లేవని ఆన్నారు. సహకార
సంఘాన్నాయి. బాంకులాన్నాయి. తగినన్ని పరపతి సౌకర్యాలు
అభిష్టున్నాయని చెబుతున్నారు, 1970-71 రోజుత్యాయం చేసిన బాంకులమంచి 85 కోట్లు
రైతులకు ఇచ్చివ్వల్ల కనబడతోంది.

శ్రీ పి. నుట్టయ్య :— రిక్వెట్ పెంటు 200 కోట్లని ఉంది.

(శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం) :— ఈ విషయమై సేటుబ్యంకు అఫ్ ఇండియా
వారు సమితి చేస్తున్నాము, ఈమధ్య ముఖ్యమంత్రిగారు బాంకులపారిని పిలిచి సమావే
శం ఏర్పాటి చేసి వన్నకాదు రైతులకు ఎట్లా ఇవ్వాలనే దారిపై వారికి ప్రస్తంగా చెప్పారు.
అందరికి ఇవ్వాలని చెప్పారు. వారుకూడా వీతైన నంత క్యరలో హెచ్చుగా రుచాలు
ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. 1971-72 వ సంవత్సరంలో 226 లక్షల రూపా
యిల రాటి కాలంలో 175 లక్షల రూపాయిల ట. ఎమ్. ఎవ్ లోపు క్రింద ఇవ్వబో
తున్నారు. రైతులకు కావలసిన వాటిలో ఈ రకంగా రుచాలు ఇస్తున్నాము. ఇంకా
జాతీయం చేసిన బాంకులమంచి హెచ్చుగా ఇవ్వాలని చెబుతున్నాము. రసాయనిక
ఎఫువుల గురించి చెప్పారు, కశ్యోరరథ్మిగారు, రామానంగారు చలపతిరావుగారు
మాటలూ. రైతుల స్వయంకృషితో వంటలు పండిస్తున్నారుకాని ప్రథమ క్షేత్రి ఏమీ
లేదని వారు సెలవిచ్చారు. అది యధర్థంకాదు. ప్రథమత్వం ఎంతమేరకు రైతులకు
ఇవ్వబో అన్ని రకాలగా సహాయం ఇస్తుంటేనే రైతులు పండిస్తున్నారుకాని ప్రథమత్వం
ఏమీ చేయం లేదనడం స్వాయంకాదు. ఎదువుల భరత పెంచారు అన్నారు, చిన్న
ఉదాహరణ చెబుతామని.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఒక్క నిమ్మం—

Mr. Speaker :— For your (To Sri T. Purushothama Rao)
information, I am reading Rule 164.

“164. Voting of Demands :— (1) The Speaker shall in consultation with the Leader of the House and the Business Advisory Committee fix the time to be allotted for the discussion of each demand and also determine the order in which the demands are to be taken up.

(2) On the days allotted under sub-rule (3) of rule 161 for voting of demands for grants no other business shall be taken up except with the consent of the Speaker.”

శ్రీ టి. పురుషోత్మ మారువు :— ఆ విషయం వేషు కాదనలేకు. వామపాఠి
ఏమీటంటే — ఒక నట్టుకు మాటలుతూ స్పెసిఫిక్ ఎర్గెసన్ను ఒక వంపులై

చేసారు. అవి సీరియస్ ఎలిగేసన్స్. తమ అనుమతికో మాటలాదు, మొత్తమొదట
వాతశ్వర్యకంగా మనవి చేపినటువరటి దానికి నంబింటిన విషయాలకు సమాధానం
రావడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి అన్నారు.

Mr. Speaker :— It is neither possible nor is it admissible under the rules.

శ్రీ కాశాని వెంకటరత్నం :— చెబుకమో లేదో కొండరవడితే ఎట్లా ?
అమోనియా సలైటు 5-2-68 న ఉన్నదు 474 ల, 1-11-69 న తెలీవురు 424 ల, 4-8-71 న తెలీవురు 370 ల 16 వర్షంలు తృతజని కలిగిన
యూరియా 6-2-68 న దు 363 ల, 4-8-71 నాటిక దు. 834 లకు వచ్చింది.
9-4-70 న 42 వర్షంలు నత్రజని కలిగిన యూరియా దు 844 ల. ఈ విధంగా
ధరణ తగ్గుతుంటే ధరణ ఫెరిపోయాయంటే ఎట్లా ?

శ్రీ వై. వెంకట్రావు :— మార్కెటులో అమోనియా సలైటు దు 38 లకు
తక్కువ లేదు.

శ్రీ కాశాని వెంకటరత్నం :— లక్కు-అస్సాయి, బొరుకుకాయిని కూడా
మేము చెబుతున్నాం, 30 వేలకు అమోనియం సలైటును ఇవ్వాలసిందిగా. భారత
ప్రభుత్వానికి మొన్న మొన్ననే ప్రాసిసము. మరొక వోటు-చైన్ అమోనియా
ప్రశ్నేకంగా ఇంవరలసిందని కోరివాము. అక్క ఉన్నదు అమోనియా సలైటు రేష్ట
అకోబిరుకు వస్తుందని అంచనా వేసి వంపుతున్నామని భారత ప్రభుత్వం అంటున్నారు.
ఆ అమోనియా ఇక్కడ దొరికేదికాదు, పొనిసుంది రావలని ఉంటుంది, ఒక బస్తాకు.
దెండు బస్తాల అమోనియా లైట్ ఒక బస్తా యూరియా వేవే నరిపోయంది. ఆండ్రూ
నత్రజని అంత ఉంది. 1970-71 న సంవత్సరంలో 10:1 వేల ఉన్నుల అమో
నియా సవ్వయి చేసాము. 1971-72 లో 18 లక్షల ఉన్నుల అమోనియా సవ్వయి
చేయడానికి ప్రోగ్రాం వేసాము. 1970-71 లో 225 వేల ఉన్నుల అమోనియా
అందవేయబడింది. ఈ సంవత్సరం జాన్ నెలాలదుకే 2135 ఉన్నుల అమోనియా
సలైటు సవ్వయి చేయబడింది. దీనినే మరొక రూపంగా చెప్పాలంటే 181 వేల
ఉన్నుల అమోనియా సలైటు, ఎదువులు అన్ని రకాలవి సవ్వయి చేయబడినవి. తారీవు
కాలంలో 920 వేల ఉన్నులు వేసియు ఉత్సత్త్తులు దాయి కయారు చేపినవి అన్ని జీలు
లకు తేటాయింపు చేసాము. వృష్టితం ఉన్న ఎముల రీటివ — సహకౌర విక్ర్యయ
సంఘాల వద్ద 38-350 ఉన్నులాస్సాయి, వ్యవసాయ డిపార్ట్మెంటు వద్ద 15000
ఉన్నులాస్సాయి, మొత్తం 4810 ఉన్నులు అమోనియా సలైటు ఉంది. ఆంశే
కాకుండా పిగుతావి కలిన లోకర్గా జాతీయంగా తయారచే ఎదువులు కలిపి అన్ని
రకాల మందయ ఉన్నాయి. చొకగా ఉంచే దొరకడం లేదని పాచిశ్శీరవ్వారు. మరొకంక
పరీక్ష కేంద్రాలు నరిగా లేవి పూకు తెలియడం లేదని పాచిశ్శీరవ్వారు. మరొకంక
మంది కూడా నరిగా వ్యుత్తులో లేదో అస్సారు. ఉక్కు ఉంగేఱు జీల్లాలో తప్ప

అంధ దేశంలోని చిట్టలూలలోను ప్రతిదీంట భూసార పరీక్ష కేంద్రాలు పెట్టాము. భూసార పరీక్ష కేంద్రాలు గతసంవత్సరంతో కంపీ పైనవి. లక్ష నమూనాలు లక్ష్యమైతే 75500 మట్టి సుద్రాలు తీసుకువచ్చి పరీక్ష చేసినారు. రైతులకు ఇచ్చాము. సంచార శక్తిం కేంద్రంపుంచి అగించాము, ఒకటి రాజేంద్రనగరుకు, రెండవది తాడేవల్లి గూడంకు, మూడవది బావల్లకు. రాజేంద్రనగరుకు వచ్చిన సంచార శక్తిం మార్చి నెలనుంచి వచ్చిపున్నది.

ఈ మార్చిలో చేసినవికిర్యాలిసిలా మహబూబీనగర్ జిల్లా చేసినవి. తాడే ఘర్లుగూడం కేంద్రం ఈ రెండు జిల్లాలే కేకుండా కరీంనగర్లో కొడా పరిచేసినది. రోజుకు 100 నమూనాలు అవులికప్పురు తయారుచేసి వెంటనే పరీక్ష చేసి ఆ భూము లలో ఏమంది. ఏమి తత్కువయసది ఏ ఎదుతులు చేయాలని స్పష్టమాగచ్చే కి గల్గిగినది పెంచులు గవర్న్‌మెంటు వంపించినది. ఇప్పుడు రాజేంద్రనగరంలో 400 ఏరియాకు ఒకటి చౌప్పున అన్ని వోటుకు ఉడా వచ్చించి. తెలంగాంలో రాజేంద్ర నగర్లో ఉన్నది పరిచేస్తున్నది. తక్కినవారికి శాచేవల్లిగూడం లోనిది వసుంది. బావ టుకు కూడా రావలిపిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి బాగా పరిచేస్తున్నదు స్పష్టంగా కంచీకి కనిపిస్తుంచే రాష్ట్రంలో ఏమి ఉరగదం సేర్డనే గావ సభ్యులు. తమకు యాచ్చిన నోట్లో చూసుకుంటే కి యరుగా ఉంది, ఆంధులో ప్రశ్నేకంగా యిగికా చెఱుతున్నారు, సంచార కేంద్రం సీళ్ళను కూడా పరీక్ష చేస్తున్నది. అంటే పీళ్ళలో కారకం ఉండా చోదు ఉండా దావికి విరుదుడు ఏమిలో చెప్పుగలక్కు ఉన్నది. రాజేంద్రనగర్ లోఉంది. అటగే భూసార రష్టు కార్బూక్షమం. దానిలో యిప్పుడు ఒక రకంకాదు. సెంట్రల్ గవర్న్‌మెంటు కొంత యాచ్చింది. రాష్ట్ర గవర్న్‌మెంటు కొంత యాచ్చింది. ఇందులో అదిమి వివాన సంఖేష సంఘం కొంత యాచ్చింది. తెలంగాం ప్రాంతియ సంఘంనుంచి కొంతవచ్చింది వివరాలు 48 లక్షల రూపాయిలు నిజాముబాదు, ఆదిలాబాదు, వృథమగోదావరి, గుంటూరుతో సహా అన్ని జిల్లాలలో అమలులో ఉంది, దీనికి సాఫిచిన లక్షం, 34,887 ఎకరాలు. 1971-72 లో ఇచ్చు పెట్టడలడిసు 33,17,000 రూపాయిలు, సార్టింవలసినది 1,56,000 ఎకరాలు. రూరల్ వచ్చుని కార్బూక్షమం శింగం సెంచులు గవర్న్‌మెంటు యాచ్చిన అవంతహర్ష జిల్లా, కదప జిల్లా, కిర్యాలు జిల్లా, చిత్తవర జిల్లా, మహబూబీనగర్ జిల్లా రు 4 జిల్లాలకు యాచ్చారు. వారు యాచ్చినటువంటి దబ్బుకో ఈ సంవత్సరం రు 47, 8,000 లక్షో వచ్చి తేయించారు. అవంతహర్ష జిల్లాలో యాచ్చినటువంటి 25 లక్షో కలుపుకాని. 58,987 ఎకరాల వారు చేశారు. 1971-72 వ సంవత్సరంలో రు 11,82,000 ల ఉన్నపేటీ 87,00 ఎకరాలు. అదిమివివాన సంఖేషం శింగం శ్రీకాకుళం జిల్లాలో, విశాఖపట్టణం జిల్లాలో అదిమి ప్రాంతంలో రెండులోక్కు చేయాలాయి, రు 3,50,000 ల. అద్యపెట్టి 5,124 ఎకరాలు బొగు చేశారు. 71-72 సంవత్సరంలో రు 8,50,000 ల ఉన్నప్పుడ్లు, వెల. ఎకరాల్లుభాగు చేయాలాయి, మెండ్రాల్లుభాగు చేయాలాయి, మెండ్రాల్లుభాగు చేయాలాయి.

వారు నిజమాటాడు, అదిలాభాదు మినహా అన్ని జిల్లాలకు ఇచ్చినారు. రూ.14,69000 ల యచ్చారు. 43, 34 ఎకరాల భాగు అయిని. ఇకబోతే రాతోయే సంవత్సరం రూ. 10, ఉపయాప్తి వున్నారు. 17,810 ఎకరాల భాగు చేయబోతున్నారు. థాసార రక్షణ కార్యక్రిమాలలో దీనిని గూర్చి కొన్ని అశోభాదన్నాయి. అవంత పూర్వ జిల్లాలో చెప్పిన డాసగూర్చి సూపరింపెండింగ్ డాంబస్తు, వీ, డబబ్లూస్ట్రీ కి అన్వయింగ్ వైచార్కు అర్థాన్ని యాచ్చాము. అక్కడ ఉన్న 200-300 మంది దిస్ట్రిక్టుమొట్టారి తీసుకుని అక్కడ వ్యాయం ఉరిండి. లేదా అవేది కొంతకు వేసి మార్కు రీపోర్టు ప్రక్కిలో చేయబోతున్నారు. కమిక్సోఫ్స్ పదవలిన అవసరం లేదు. థాసారవరిరక్షణ కార్యక్రమం చేపాటున్నదు రెట్కు మార్క్యిం వైచార్కు. దగ్గర ఉండి చూడాలి. ఎందుకంతే దబ్బు వారే ఇండ్యూక్స్ వారి. వీటో చేపున్నారు గవర్నర్ మొంటు అనుకుంటే కాదు నరిగా చేయించుకోవాలి. అనంతపురం జిల్లాలో వెంటనే చెప్పాలేదు. వెంటనే చెప్పితే పట్టిసి నఱియైన పద్ధతిలో పడిపేడానికి కీరియేది అభ్యాగే వ్యాయారక్షణ దీఁ మీద సరిగా స్టేర్యూయ్స్ వారి చేయడం లేదన్నాము. దీనిగురించి శీర్ఘల ముఖ్యమార్గం, వెంకటాభూతుగా దెబ్బల కొంతమంది మార్కూడి నారు. కాని కియయగా భాగా వారి చేపున్నాయని చెప్పగలం. ఎందుకంతే వ్యాయారక్షణకు స్టేర్యూయ్స్ యాచినట్టు ఇంటిలో అన్నారు. చేపితో తిప్పేవి వాసిచేయవ, దాలా కాలంషంచి వనిచేయవ. అంధకొఱకు నేటు ఈ గాలిను తీసుకున్నప్పుచే నుంచి ఈ స్టేర్యూయ్సు కొనసరం మానేశాము. పదవు స్టేర్యూయ్సు కొన్నాం, పదవు స్టేర్యూయ్సు 3,500 ఉన్నాయి, జిల్లాలలో ఉన్న కుటుంబికి. దానికి మరమ్మతుడు అవసరం అయితే యంత్రమాకాలా, పాటికి మొకానిక్కు వి జిల్లాలో మొకానిక్కులు ఉన్నారు. రాప్పీపోయిలో కూడా ఇప్పి భాగాలు కాని వారి చేయాండ దానికి అస్థింటు ఇంటినిర్మి ఏర్పాటు చేకాము ఇదికాక 30 సంబాద నకటాయి అగ్రికల్చర్ దిస్ట్రిక్టుమొంటు దగ్గర ఉన్నాయి అది జిల్లాలలో వెళ్లి ఎక్కడ కావాలంపై తక్కుడ వనిచేస్తూంటాయి. ఇవికాక యింకొక మాదిరి కొఱక్కగా ఓక పక్కల పెట్టాం, కాంపార్ట్ స్టేర్యూయ్సు ఉన్నాయి. కొఱక్కిడు పద్ధతి మీద తీఱియన్న కాని పెట్టాం. ఫ్లెరు ఎవరు కావాలని అడిగితే ఆ గామింటి చల్లాడి, ఎండాకి 3 రూపాయిల తీఱికోండి అవి కాంటార్క్ పద్ధతిగా పర్యోచు చేయాలని చెప్పాం. దాని ప్రకారంగా 220కా.టార్ఫ్ స్టేర్యూయ్సు కూడా ఉన్నాయి పదవు స్టేర్యూయ్సు 3500 కా.టార్ఫ్ ప్రక్క స్టేర్యూయ్సు ఉన్నాయి కాకుండా పాటిచేక వని చేయించుకోవాలి. గానఁట్టుయి వెంకటాభూతుగారు ఏమీ-దారకటేదన్నారు. ఎంధకు దారకటేదో నాను తెల్పియుము మొత్తం ఫీద అన్ని చోట్లు ఉన్నాయని మనవిచేస్తున్నాము. ఇన్నిర్చి జిల్లాలకు నింధించినవి. ఇకబోతే 1970-71 సంవత్సరం రంగో అగ్రికెన్చరల వచ్చిన మాటల నిజం, నిజమాటాడులో కాను కారకు రాప్పీ ప్రాప్తిక్కుం కర్మాంశివ్వు భట్టిమూడుప్పు వలినే ఖత్తు అంతా వారు చెట్టుకోనే బట్టి ముండుగు రాప్పీ ప్రాప్తిక్కుం ప్రాప్తిక్కుం మాట్లాడం, 64,000 ఎకరాలలో అగ్రికెన్చరల వచ్చే గత సంవత్సరం ఎందుఱ చద్దల్లు ప్రాప్తి రాకా వేసిన ప్పుదు ఈ తెగుట్టుపొచ్చుగా పస్తాయి అని అన్నప్పుదు నిఃంగా కొన్ని చోట్ల వచిన

మాట యద్దరం, దాల వరకు తగింది. గారే ఔ వెంటనే వస్తున్నది. దానివల్ల పైదు పొడు అత్యహిని, ఈ రకంగా ఉంది. స్వేచ్ఛాయ్య, సస్య రక్షణ విషయంలో గపర్చుమౌటు ఏప్పుడు కూడా తదేక నీకుతో కషణమే ఏక్కడ ఏమి జరిగిందో చూసి యామిదియేటుగా చేయకపోతే యాకుడు కూడా తీసుకున్నాం. అము డియేటుగా జిల్లాలో ఏకేళీ శివేర్ వక్కుర్చు సూపర్ వైఎస్సు వెళ్లి గ్రామంలో ఏమి యాడ చూసి వెంటనే మాకు తెలిషుపరచవలనికని చెప్పాం. తెలు ఆళ్ళద్దు చేసినా మా దిపారుమౌటు మాత్రం అళ్ళద్దుచేయడం లేదు. ఈ దెండు నంపక్కరాలనుంచి ఈ ప్రారం జరుగుతున్నది. అదికంగా దిగుబడి యాచే వంగాలు ఉన్నవి అన్నారు. ఇన్న మాట నిజమే. కాని సెంగ్రెయి గవర్నర్మౌటు షంచి కూడా ఆశిర్ శక్కితరీ సచ్చి ఏక్కువ తిరుటడి వంగాలు పోయ్గా వేయలని చెప్పి సమ్మచు మన కిపార్టుమౌటుపారు ఏమి చెప్పారంటే అదిక దిగుబడి వంగాలు వేసి నందువల్ల పోయ్గా తెలుగు వస్తాయి. పాలేని ఆలికొలాంటే పోయ్గా దబ్బు యాన్నే మందులకు ఎక్కువగా నచ్చి ఇంట్లే వేస్తామని చెప్పాం. అయినప్పటికే కసరి వెటిడంలేదు. అరికి దిగుబడి యాచే వంగాలు చేయాము. వేస్తున్నాం. ఈ విధముగా ప్రతి గ్రామంలో ఇరుగుతున్నాయి. పోయ్గా వస్తున్నాయి, 1969 70 లో కంతె 1970-71 లో పోత్రాది జొన్న, సజ్జ విస్తీర్ణం తెండింకటు పెరిగింది. ఇమ వసినికు థలో ఈ రాయా కొంచెం బాగా వాడుకున్నారని ఆరం అవుతోంది, మర ఇట్లు పురుతి గురించి రక్కుసభాపతిగారు చెప్పాశు. రాయంసీచులో కురసల్లాడు పర్చి అవ లంబించిన మాట యద్దరం. దాని 70-71 వసంపక్కరంకో కిఱి లంటల రూపాయలు ద్వారా లసిపోయి దెవలప్పుంటుంచి వాడు యాచ్చారు. అంటులో అసంపక్కార్ జిల్లాకు 44.5% రూపాయలు; చిత్తాదు క్లాసు లక్షరూపాయలు కట్టులకు 50 వేల రూపాయలు, కడవకు 30.00 రూపాయలు అడే విధముగా యాంకోసారి కడవకో రు 40,000 రూపాయలు. కట్టులకో రు 1,20,000 రూపాయలు. ఇది కో శాశవం సమిది మీద ఒక్కుక్కడానికి తెలు కొనుక్కుచూనికి రు 4,000 రూపాయలు యాచ్చారు. ఇం నేను, స్వయముగా చూడలేదు, నంగారెడ్డి దగ్గర ఉండని అంటున్నారు, చూస్తాగని తెలియాడు. నేను ఎరుగడు, కాగిం మీర నెన్నప్పుడే ఆక్కడ వస్తుయాగా ఉన్నారు దగ్గానే చని చేస్తున్నాడని చెబుతున్నారు ఈ మెషినే కాటడా వనిముట్లు కొనచానికి కూడా దబ్బు సమిది కూడా యిస్తున్నారు రాయాలసిను దెవలప్పుంటుంచి యాచ్చారని చేస్తున్నాడు. వ్యవసాయానికి నంబించిన వ్యవహారము దానికో పూర్తి చేసాడు, పచచంపన్నక కాట గురించి ఈశ్వరారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ బాలమంచి లండాడి కంటాల వున్నారని, ఏమైన బ్యాంకుపైటి సమయ చేసాపుంటే మంచిది కాదని, ఆశో తుల యావ్యాలని చేపాశు. తండ్రాజ ఎన్ని తున్నవనే లెక్క చూస్తే 17 వున్నట్లు వుంచి, ? పాణ్యం దగ్గర వున్నవి. అదిగాక 16 వున్నవి. 1600 అవుల వున్నవి. రాయలసిను దెవలని మౌటు బోద్దువారు దీనికి 10 వేల రూపాయలు యాచ్చారు. వశత లండకొని సమయ చేస్తున్నారు పక్క థీమాగురించి షెంకలరావుగారు చెప్పారు. వంటల శీషు ఎట్లా వీందో అట్లాగే వస్తిఖాళ్ళ వేయాలని ప్రింట్లు అఖిప్రాయము. కేండ్ర

ప్రభుత్వ పెర్మిషను లోనేదే మనమ ఏమీ చేయలేదు, వాడు అక్క చేస్తున్నాము తండ్రున్నారు. వాడు ఆక్క చేస్తేగాని మనము డుక్కుడు ఏమీ చేయలేదు. వంతల టీమా అయినా అదే పక్కవలి టీమా అయినా అదే. ఐ. ఎ. ఎ. అర్, మంచి ఒక ఉపసంహరణ పచ్చారు. ఇక్కుడ ఎంక్యులురీ చేసి పెర్మిషను కేంద్ర ప్రభుత్వమునుండి పస్తుందని చెప్పారు. అది రాగునే అములో పెళతము. ప్రంగణలో గౌరైల అఖివృద్ధి గురించి ఓంగారెడ్డిగాడు కొన్ని హాటట చేపార్చారు. వాడు చూదలేదేదు అముకాంటు న్నాము. వరంగల్లకు 14 కోమీలర్ దూరముకోని మాముమారు పక్కజ్ఞతములో గౌరైలు లేవు అస్సారు. కొధ్యకగల పెద్దల అవిధంగా చేచితే ఎట్లా? ఇప్పుడు కానా లంటే వెళ్లి చూడాలని మని చేస్తున్నాము. 1963 లో స్ట్రోంవాడు 7, 8 వేం ఱ అయినది. ఆ కేంద్రములో ఈసాడు 11 హోస్టెళ్లు, 85 గౌరైల మెక్కలు 85 వున్నవి. ఈ కేంద్రమునుంచి వంచాయకి సమితులకు 68.68 లో 66 వరఫరా చేశాడు. 79.70 లో 48 మెరియు 101 గౌరైలు వరఫరా చేశాడు. 70.71 లో 26, 71.72 లో 16 అటు. ఈసాటి వరకు వరఫరా చేస్తున్నటే ఉక్కుడ గౌరైల లేణై. వరంగల్లలో మందల లేవు అంటే ఆక్షర్యము వేసినది. 100 గౌరైల ఈసాడ వున్నవి వెళ్లి చూడాలని మని చేస్తున్నాము.

శ్రీ సి. జంగరెడ్డి:— మామనుచు సైవ్ చేపిష్టు మాకు ఎట్లా కేలయింది?

శ్రీ కె. వెంకటరెడ్డి: — ఈ కెకపాయిన 16 రోడుల తరవాత వెద్దిచూ
డండి; అవ్వడైనా కన్నిస్తాయి. నమితులకు పతయ చేస్తువుండి జంగ్ రిస్క్స్ రూచెప్పారు
చూడకుండా ఉదిని చెబుకే వాళ్లా, వల్పుకంటియ్యు గురించి రుపాచి వెషానందగాలు.
అనేవ్వణ్ణి నమయములో పవ్విక తెలివ్వర్డుక్ ప్రద్రోక్ క్రిష్కానము ఉన్నశేంద్రి,
71-72 లో బహుపని సైక్రమలో 100 ఎకరాలలో రకరక్కాలెన వచ్చగడ్డి కొరకు
విర్మాటు చేశాము. దానిని వ్రద్దరునగా పూపిస్తున్నాము. అందరికి చెబుతున్నాము.
ఈ ప్రాంతములో గౌర్వాల అభివృద్ధికి మంచి తివక్కాలు వున్నండుప్రాంతిల వెచ్చగడ్డికి
కృషి చేయడము జిరిగిరింది, గూర్చెం తలివ్వర్డుక్, దానీసేతక్క పనికివర్జే వచ్చిక్కేళ్లు
ప్రద్రోక్ ముగా రాయలసీమ దెవలప్ మేంటు వందునుంచి కీర్తి వేల చూపాయిబడ్డాయి.
అందినతప్పిరం, చిత్తుయ్, కడప జిల్లాలలో ఆడవుల తలివ్వర్డుక్ కొర్కెక్కమచ్చ ఇదుపు
తున్నారు. ఈ ప్రాంతముకో వచ్చిక్కే విస్తారముగా తలివ్వర్డు చేయడానికి క్రీ వేల
కేటూఘంచిం జరిగింది, 1966లో పెత్తీకే టెస్టుల పతుగ్రాసము ఉత్పత్తి ఇదుగు
తోంది. అనేవ్వణ్ణి ప్రోటప్లైన రెయిల్సీమ ప్రొంతముకో పెట్లగ్రాసము సంపర్కాలో
ఇది వరతో తపయిగేతారిగే వుండగిలియ్, దీనికి కీర్తి వేల రాయలసీమ దెవలప్ మేంటు
వరండిసుంచి ఉచ్చార్థి, గవర్నర్మేంట్లో 45 వేల యాన్సరసి మనవిచేశాను. దానికో
అక్కడ వచ్చిక్కే దీదును వెంచడిము జరిగుతోంది.

• శ్రీ సి. హెచ్. రువ్వులోయిది ప్రతిద్వక్క, ఈనంగారమ కొడుకెను తజవు
• కోట్టుకుతెయిది ఉన్నిత్తికి దృష్టిలో వాక్షిషుచ్ఛా సమావేశ ద్వారా ఒక్క 50/- కు

అమ్ముకొవదము ఇచ్చగలిగేంది. ఈ వరిసితులమంచి తప్పించడానికి గడ్డి సన్నయచేయాడానికి ప్రభుత్వమువారు ఏమి చేస్తున్నారో చెప్పాలి.

శ్రీ కె వెంకటరమ్యం : — ఇప్పుడు ఎక్కుడా గడ్డిలేని వరిస్తి ఏర్పరింది. ఒకబోధవుంటే ఇంకోక చోటు ఎగుమతి చేసే అవకాశము వుంటుంది. కొన్నివేల బస్టాల గడ్డి తయార అవుతున్నట్లు ఇప్పుడేకదా మనవి చేశాము. 100 ఎకరాల విస్తీరములో 100 టెక్కుల బట్టగ్రామము ఉత్సత్తి అవుతుందని అంచనా వేళాము వరాయ లేనపుడు కొంచెము ఎందిపోవడును. చెదువలే ఎందిపోతున్నపుడు వచ్చిగడ్డి వస్తుందని అనుకోడానికి అస్థారములేదు 40 వేలా ఇర్పుపెట్టి 40 వేల రూపాయిల విలువగల పచ్చగడ్డిని తయారు చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో పనిచేస్తున్నారు.

శ్రీ సిహెచ. సఖ్వారాయిదు : — ఈ నంపత్సరము వటవులను రక్షించడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు

శ్రీ కె. వెంకటరమ్యం : — రాష్ట్రమంతా కంచు వరిస్తులు ఏర్పడినవి ఎక్కుడు గడ్డిలేదు. వరాయ లేపు, అభవతలోని గడ్డిని కోసుకోడానికి చెర్చిపున్న యింపుము, ఏమి పెట్టి పటువులను రిక్షిసారు అంటే ఏమి వుంది రక్షించడానికి వరాయ వస్తుయని చూపుతున్నము. వరాయ వచ్చితే వచ్చిగడ్డి వస్తుంది. వంటు కూడ వండుతాయి,

పుద్రిక్కుజ్యంగారు ఒంగోల జాతిపటవుల ఆభివృద్ధి గురించి చెప్పారు. 85 లక్షల లక్షుపెట్టి ఇశర దేళాలహండి హౌల్పిన జెప్పి చగ్గెరా సమయంలోనే వచ్చి వాటి పెమెన్మ 700 అవులకై ఉపయోగించటం ఇచ్చగలున్నది, ఇంకతుముండే 5000 లీటర్స్ పాయ ఇచ్చేవి. 4000 లీటర్స్ పాయ ఇచ్చే వాటిగురించి ఒక ప్రక్కకు విషాదానం పెప్పాము. ఇన్ఫెక్షి చింకందిని పాచమయి ఒంగోలకాతి పటవులు వున్నాయి. కాని వాటిని కీటులకెళ్లి అమ్ముకొండున్నారు, ముద్రాసు ప్రాంతాలకు ఎల్లా మరి చేస్తున్నారు. అలా అమ్ముకోకుండా ban చేయాలి. అని ఎంకపరకు పాధ్యమో ఆరోచింపాలి. తక్కున శారం పటవులు చూయా కదులున్నాయని బాస్టరరాపుగారు చెప్పారు ఏమే. కొన్ని గొర్కుమోడుకవంగా వుంటున్నవి. వాటికి ప్రశ్నేకంగా చింత చేసి, కృతిమ గర్భోత్సవితో తేంద్రంలో చూకట్టేట్లు చూడాలి. తుర్పు గోదారి కల్గాలోని ముంద వేటలో school of animal production అని ఒక పాంటేరిక టైటల్ తేంద్రం వుంది. అక్కడకు కొందరిని పంపి టైటల్ ఇప్పుంచి ఉట్టుకొన్నది. చూయకటుానికి మేవలంలో కూడా వుంది. అదికాకా చూడటానికి expert ను వేళాము. వారు అది కూడా చూపుతున్నారు. ఇక టోక్కువరికమ వుంది. 2 సాయిల్స్ కోక్కు పాంట్ వున్నాయి. మూరు తిలాలకు సెంట్రుపెట్టి కింపర్లు పారమ ఏల్యాటు చేశాడు మన రాష్ట్రంలో ఇటవంటి రిక్షనల పాధమ్మ కి వున్నాయి. అక్కడ ప్రతివారం 10 వేల కోరిపిలు ఉట్టుతీ అవుతున్నాయి. ఈ విధంగా నంచ కృతానికి కి లక్షల వై చిల్డర్ కోరిపిల్లిలు అమ్ముదు పోతున్నాయి. ఏటిక క్ల్యాంసల అర్ట్రోకాగా 11 కి లక్షల అధార్యం త్వరుత్వంల్లి, అల్లాడ్ ప్రఫెర్సెన్స్ రి ముఖ్యములకు

ంన్నిలో పొట్టగా పెట్టాలని 7 పెరతరచు విక్రయ కేంద్రాల, 13 చిన్నతరచు విక్రయ కేంద్రాల ఏమ్మాట చేశాము. కీర్తివల్ల నంవత్సరానికి 3,66,242 రూపాయిలు లారు వడ్డాది. యంకోరూపంలో చెప్పాలంకై — టోక్కుక్క తెండంలో 200 కోస్తు చెట్టి 32 యూనిట్లు నెలకోర్చారు. అంకేకాటండ గ్రామం ప్రాంతాలలో టోక్కుక్క తెండంలో 30 కోర్చు బాపున 150 కేండ్రాలు నెలకోర్చారు. అంకేకాదు. పెరటికోక్క పెంపకం పేరుతో టోక్కుక్క యూనిట్లో 10 కోర్చు బాపున 2019 యూనిటు వున్నాయి. మొత్తం వీటిన్నిలివల్ల నంవత్సరానికి 20% ఖరిషున గద్దు ఉక్కత్తి అవుతున్నాయి. కొన్ని ఎగుమకి అవుతున్నాయి. కొన్ని లోకల్కగా అద్దు అవుతున్నాయి. ప్రేర్జెట్లగా ఉక్కత్తి అయ్యేవి. యంకా ఎన్న వున్నాయి చెప్పేము. ఇది అన్ని జిల్లాలలో అన్నిచోటు చేయాలని వుంది కొల్లేదు భాతువరిక్కు గురించి చెప్పారు 20 ఖరిషున భాతుగద్దు లంకల్కాకు ఎగుమకి అవుతున్నాయి ఈ భాతు నంవత్సరానికి 100 గద్దు పెరతాయి. కైకల్లారు కాలూకాలో కొత్తస్క్యూము పెట్టారు. ఇంగ్లండునుంచి మంచి జాతిబాతులను తెప్పించారు వాటిపిగలను వంపిఁ చేసి పొట్టగా భాతుగద్దను ఉక్కత్తి చేయటానికి వ్రయత్తించటం ఘఱగుత్తారి. కష్టాని పెంచుకొనేవారికి వీటివల్ల మంచి ఆదాయం చెప్పుంది.

ఈక - పాలపరిక్కిమకు నంబందించిగేదిఱ కొషకోస్కుటానికి అవుట ఇష్టాలని చెప్పారు. అప్పుటి ఇష్టున్నాము. అన్ని జిల్లాలలో 1, 2 చిల్లింగ్ పెంటర్ కొన్ని, కూలింగ్ సెంటర్ కొని వున్నాయి, 3, 4 కూడ కొన్ని చోటు వున్నాయి. ఇవాళ పథవులు కొషకోటానికి తెలంగాణ వీరియాలో 20 లక్షల రూపాయిలు కోపరేటివ్ పొస్టెటీలింగ్స్ ఇష్టారు. 20 లక్షల banks ఇష్టాయి. ఈ విదం గామొత్తం 40 లక్షల ఇష్టుటం ఇరిగింది. లలహీనవర్గాలకు వ్రథుత్వం చేస్తున్నదని అంగారు గౌరవన్నులు కేశవరావుగారు పెద్ద రైతులకే ఇష్టునారు ఏమి హరిజిషులు నంగతి ఎవరుచూస్తున్నారని ఒక భాషంచిసిరారు. అయిన కెఱ్పుకొనే అన్నారో తెఱ్పుకోటండ అన్నారో కాని 37 మండికి ఒక పెంటు కూడా అస్తిరేని లంహీన వర్గాలకు హరిజిషులు కావివ్యంది, గిరిజిషులు కావివ్యంది, గ్రాములో నివఃంచేవారి 2 ఎకరాలలోపు వున్నవాడికి 13 మండికి మొత్తం 50 మండికి 750 రూపాయిలు బాపున గేదెలు కొషకోస్కుటానికి ఇష్టున్నాము. ఇలా 41 పొస్టెటీలో ఇష్టారు. విజయవాడ కోపరేటివ్ సెంటర్ ట్యూంకు.....

శ్రీ టి. వి. ఎన్. చంపతిరావు :— గేరెల ఇష్టున్నరా లేక దఱ్ప ఇష్టున్నరా?

శ్రీ కె. వెంకటరమ్మం :— మా దిపార్టమెంటు రగ్గరవుండి గేరెల కొని ఇష్టున్నది. భట్టు ఇష్టుదలమకోలేదు.

శ్రీ టి. వి. ఎన్. చంపతిరావు :— దిపార్టమెంటుకొనే గేరెల ప్రాయ ఇష్టు ఉంచేదు.

re : Serious famine condition in
Anantapur districts resulting in
deaths.

శ్రీ కె. వెంకటరమ్యం : — దక్కటగారికి ఏం తెలు పాఠ ఇష్టవ్యాయా
లేదో. నారు మనుష్యులు దక్కుతాని పశుల దక్కరూరు,

శ్రీ అర్. సత్యసూర్యాయిరాజు : — మర్లతిగారు థించేకి కాకుటగారు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరమ్యం : — మార్పిలో ఎన్నో చోటు వున్నాయి
చెప్పారు, మేము ఏమి చెయ్యేదని చెప్పారు, గేదెలను యచ్చామో లేటో తూడంలి
క్రూష్టో జీల్లారో చాలా యచ్చాము. సెంట్రల్ ర్యాంక్ క్రింద 41 హాసైట్స్ పెట్టి
యచ్చాము, వెన్నో గోదావరిలో, శుష్ణో గోదావరిలో యచ్చాబోతున్నారు.

దక్కరు ట. వి. ఎన్. భంచిరావు : — ఒక్కొక్క గేచె రోజుకు ఎన్ని పాఠ
యానువ్వది?

శ్రీ కాకాని వెంకటరమ్యం : — రెక్కు-య చూచుకోండి తెలుసుంది, యా
గేదెలు యచ్చాడు లేదని అంతా వ్యాధిని చెప్పారు, టీటు గురించి ఎన్నో చెప్పారు
మీదు యచ్చాము వచ్చినట్లు మాట్లాడినా పూరుతున్నాము. గేదెలు యచ్చాము, సిన్న
కేకపరావుగారు మాట్లాడుతూ దధంతులకే యచ్చున్నారు, బీడవారికి ఇవ్వుటము లేదు
అన్నారు బీరవారికి యచ్చామో లేటో చూచండి. తెలుపుకోటుండా మాట్లారికి ఎట్లా ?
ఉర్ధుతతో మాట్లాచాలి....

దక్కరు. టి. వి. ఎన్. భంచిరావు : — భారి ప్రీజిస్ట్స్ పన చాలా తన్న.
It is a sign of ego and arrogance.

శ్రీ కాకాని వెంకటరమ్యం : — తన్న అయినా ఒప్పు అయినా వ్యుతం దగ్గి
రకు పెట్టి చెప్పుచునండి. చెప్పి ఒప్పించండి, అంతేగాని ఏదో తుప్పుచును చెరికే
ఎట్లా ? నెఱు ఏదో తుప్పుచును తెచ్చుచును లేదు, ప్రార్థికర్గా ఏదె కే జోమో అదే
చెబుతున్నాను. కీ ఉట్టం రూపాయలు చున వ్యుతమ్యం ఎవెక్స్ పూర్ణిమియత్త
ర్యాంక్ గ్రాంటీ యచ్చింది, గ్రామములో ఒక్కొక్క క్రూరికి రు. 750/- లా యచ్చు
చింతున్నావి. అది లాశముగ పుంకో లేటో ప్రార్థికర్గా చూపాలే తెలుసుంది,
పోషించునేవారికి తెలుసుంది, అంతేగాని ఏమి లేదని దక్కరు గారు అంటే ఎట్లా
న్యాయము ?

దక్కరు టి. వి. ఎన్. భంచిరావు : — ఏమి లేదు అనశము లేదు, భూతు
తెలుపుకు చాలాదసి చెబుతున్నాను.

Calling attention to matters of urgent Public Importance 21st August, 1971 625
 re : Serious famine condition in Anantapur district resulting in deaths.

శ్రీ కాకాని వెంకటరమ్యం :— ఇప్పివరకు చెస్తినవి అన్ని అష్టదశ కారోఫ్ పోకే 150 స్థావైటీల కృష్ణా, గుంటూరు, ఈన్నె అంద వైన్ గోదావరి ఇల్లంలో వున్నవి, రిజిష్టర్ చేశాము, వైశాసనో చేశాము చిత్తారు లో చెయ్యాలమంచున్నాము. నెమ్ముది నెమ్ముదిగా

స్థావైటీల పోలీబోసపక్కాలవారిచేత యా ఉబ్బుతో పాం ప్రక్కన్ని చేయంచి పారి జీవన వరస్తితులను అభివృద్ధి వరచాలనే వుద్దేళము వున్నది.

శ్రీ ఎ. మహామౌర్ఖ్య :— (ప్రియేట్) లాలహోవగ్గాల గురించి చెప్పాడు యా బతుహోవవగ్గాల శెలంగాఇ రాయలసిమో కూడ వున్నవి. 150 స్థావైటీల సిర్కులు ఇల్లాలలో వున్నవి. స్థావైటీక్క వ్యక్తిగతముగా చూస్తే అన్ని బిషయాలలో సిర్కులు ఓలాలు రిచ్ డిస్ట్రిక్టు అనే విషయము అందరికి తెలుసు. రాయలసిము, శెలంగాల గురించి చెప్పండి.... అక్కడ ఎందుకు చేయడము తేడు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరమ్యం :— రాయలసిమలో 28 ఇంకం టూపాతులు స్థావైటీల్లో యాస్పురని మనవి చేశాము. ముందే చెప్పాను ఇక్కడ కూడా మేము కీసు కొంచెన్ట్ ప్రాప్తినే పారికి యాస్పించు. అంతకి విషయము తెలుగుకోసంభాషామూలికి స్వాయముగాదు.....

మిష్టర్ స్టేకరు :— పాఠ అదిగేవి, గుంటూరు కృష్ణా ఇల్లాల గురించి చెఱ తున్నారు. శెలంగాలలో ఏమి చేశారని అడుగుతున్నారు.....

శ్రీ కాకాని వెంకటరమ్యం :— డా. ఎన్. టి. పి. ఎవ్, వారు మొట్ట మొదట అంద్ర దేశములో పాం ప్రాక్కరి కావాలని వచ్చినమ్మడు చూశారు. కృష్ణా, గుంటూరు, వైన్ గోదావరి, యాత్ర గోదావరి ఇల్లాలలో పాయి చెయ్యగా చుట్టూవి మరచి వణించి వున్నవి. ప్రొర్కెటు, ప్రొంట్రాజాహలో పాయి కావాలంకే దోరక రమ్మలేదు. అక్కడినంది పాయి యాక్కడికి తెప్పంచాలని, పాయి వక్కతే చేయాలంపే ప్రోట్రోమ్మక్క, పాయి అంధాల అంధాల పూటల యుని. అంధాలలో వున్నవి, కొర్కెగా వేవ తుండ్రాము తెచ్చుకోముగా కుట్టి, కొంకంచు అంధాల శరువాత మాపాల మాకే కావాలని ఇక్కడిమంది నందుకు తీపుకువున్నారు యా రాష్ట్రమో విషయకు వచ్చింది. ఇక్కడిపాయి యాక్కడనే కావాలంకే, ప్రొర్కెటులో, శెలంగాఇ ఏరియలో అభివృద్ధి చేయాలి. అపాలమ యాక్కడికి కీసుకరుకూడదనేశాచము చెరిచుచ్చారు. క్రమక్రమంగా భుగ్యతుంది: నోటులో చూడండి. ఇంపిచరత

Calling attention to matters of urgent
Public Importance
re : Serious famine condition in
Anantapur district resulting in
deaths.

విషయవాదమంది హాస్పుగా దిగువుతి అయ్యే పాంసు కగ్గించాము. అంకోక పొడి పీటి పాశు మికె వుటాయి. విషయవాదమంది యక్కడికి తీసుకరాపాలని ఎవరికి యిష్టమారేదు, ఆ విషయము నోటురో వుంది, దయచేసి చూచుకొండి

మిస్టర్ స్పీకరు :— వారు చూచుకోటానికి తైలులేదు, చెప్పేపేదో పీటి చెప్పండి, తెలంగాణాలో పాశ ఎక్కువ పీటువ్వాయి? ఆ వరకము ఏమి చేశారు అంటున్నారు....

శ్రీ కాకాని వెంకటరమ్మం :— ఆ నోటుకో అన్ని వ్యాపారాల పేట్టాము. అన్ని క్రీయర్గా అందులో వున్నవి. ప్రతి నంవత్కురము దిగువుతి కగ్గించుకోవి యక్కడివి యక్కడనే నరిపెట్టాలని చూస్తువ్వాము. ఎవరికి అవ్యాయము చేయాలనే వుద్దేశుశుభాదు.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— గేదెలం పెట్టుకోణానికి స్కూలు కెల్లాలో ఎంక దబ్బు తేఱాయించారు? తెలంగాణాలో ఎంక యామ్మాతు?

శ్రీ కి. గోవర్ధనరావు :— వమస్య ఏమంటే కే రి. కార్పోరేషన్ అని టకటి కయారు చేస్తున్నారు. బాగా పాశ వున్నవోటి కార్పోరేషన్ స్కూలు తీసుకుంటారు, కాకాని వెంకటరమ్మంగారు ఎంక ప్రయత్నము చేపినపుటికిది The Economic Department will not allow to start these Dairy Schemes in Rayalaseema and Telengana backward areas. ఎందుకంటే లాచము లేదంటారు, వెముకరివేవ రాయలసీమ, తెలంగాణ, అవ్వల్యాండ్ ప్రాంతాలలోని తైలులకు దృష్టిలో పెట్టుకుంటే యా కార్పోరేషన్ ప్లాఫన్సు వుంచిదిగారు.....

శ్రీ కి. వెంకటరావు :— మిచ్చిపెరుగారు. పుస్తకము యిచ్చామని తెప్పారు. చదువుకోండి అని అన్నారు. వారి స్పెస్సిపీక్ ప్రశ్న ఏమంటే యు. ఎస్. ఐ. పి. ఎస్. యిచ్చిన దబ్బు ఏ ప్రాంతాలలో పెట్టుమని అగ్రిమెంటు ఉరిగింది. అన్ని ప్రాంతాలో పాంసు దెలన్ చేయాలనికి మంత్రిగారు కృషి చేస్తున్నారు. వారు విశరంగా నథక మని చేస్తే అపోషాంగ బీగ్గించాలనికి అవకాశముండి. పుస్తకము తదుపాంటే కష్టము. వినరముగా చెప్పి కొగుండంది.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- పాలప్రాక్తికు వచ్చినప్పటినుండి కూడా హైచ్యూర్ అక్కడినుండి యక్కడికి దిగువుతి చేయాలనే వుద్దేశము లేదు. నేను వచ్చినప్పటినుండి తగించాను. ఈ విషరూలకు సంబంధించి ఆ నోటులో అంకెలు కూడా యాగాను. 1969కో ఎన్ని లీటర్లు వున్నాయి, యప్పుడు ఎన్ని వున్నాయి అనేది క్రమక్రమంగా హైచ్యూ చేస్తూ అక్కడినుండి వచ్చేవి తగించాము. ఎందుకంపే యక్కడి పాటు యక్కడనే ఖర్చు పెట్టాలని. ఇక్కడ వుత్తుత్తి ఎక్కువ .. . ఇక్కడి జిల్లాలలో ఒకటి రెండు సెంటర్లు వుండే వాతిని రెండు మూడు చేయాలనే పుద్దేశము ఎంది. అది ఇప్పటినుంచి ఇక్కడ చేసింది ఏమీ లేదు. రీవిడ్యూరా అంధవరికి లాంధం చేయాలని. ఇక్కడ వుప్పు చేయాలని ఏమీ లేదు. యు.యు.వి.సి.యి.ఎస్. వారు డబ్బు కొన్ని కోట్లు యిచ్చి చెప్పినందువలన చేశారు. మనం చేసించి ఏమీ లేదు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (వరచారు):- కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలకు ఎంత ఖర్చు చేశారు?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- రెండు కోట్ల 46 లక్షల రూపాయిలలో 10 లక్షల రూయిచ్చాడు. మంచి పాటు అక్కడనుంచి వస్తున్నావి. ఇక్కడ పాటు చాలదంలేదు.

మిషనర్ స్నీకర్:- వెంకటరెడ్డిగారు ఆడిగింది మీరు ఎక్కుడెక్కుడ ఎంత ఖర్చు చేశారు అని.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:- రెండుకోట్ల 46 లక్షల అన్నారు. ఆ ప్రభుత్వాలయ్య వివరంగా చెప్పమనండి.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- వారు 2 కోట్ల 46 లక్షలలోను రీ లక్షల ఖర్చు చేయాలన్నారు. వారు 10 లక్షల రూపాయిలు యిచ్చారు. వారు 4 లక్షల రూపాయిల విఱవరల టాంకు వంపించారు. రీ లక్షల అక్కడ ఇచ్చారు. ఇవనీళ్ల నోటులో వున్నావి. మేము 4-5 కోట్ల అడిగాము. వారు 2 కోట్ల 46 లక్షలాస్తామన్నారు. తరువాత యం. వెంకటరాయణగారు ఏలారులో లీటరు పాటు 1-20 పైనలకు అమ్ముతున్నారు. యక్కడ 1.05 పైనలకు అమ్ముతున్నారని అన్నారు. ఏలారులో రీ శాతం వెన్న వున్న పాటు 1.20 పైనలకు, ఇక్కడ రీ శాతం వెన్న వున్న పాటు 1.40 పైనలకు యిస్తున్నారు. ఇప్పుడు పాటు లేవు. కాబట్టి టోన్డర్ పాటు 3 శాతం వెన్న వున్నావి పాటు ఇస్తున్నాము. ఈరోజు పాటు లేవు కాబట్టి రీ శాతం వెన్న వున్న పాటు. రీ శాతం వెన్న వున్న పాటు యక్కడ యిస్తున్నాము.

శ్రీ మాజెక్యరావు (తాండూరు):- హైద్రాబాదులో స్కూలు చేసే టోన్డర్ మిట్టు స్థాండర్డు లేదు. ఒన్న టాటిల్ 0.52 పైనలకు అమ్ముతున్నారు. అది అవ్వ

628 21st August, 1971 Calling attention to matters of urgent
 Public importance
 re: Serious famine condition in Anantapur
 district resulting in deaths.

టు ది మార్గుగా లేదు. సాయంత్రమనకు పాలు వాసన వస్తున్నవి. మహారాష్ట్ర మాదిరిగా స్థాండర్డు లేదు. క్వాలిఫీలోగాని, క్వాంబీలోగాని స్థాండర్డు లేదు. మంత్రిగారికి మంచి పాలు ఇస్తున్నారేమో మరి. మాకు మాత్రం ఈ బోన్డ్ మిల్లుగ్రసంఘయి చేస్తున్నారు. ఈ పాల చాలీఱ తెచ్చాను. చూడండి అధ్యక్షే. ఈ పాల స్థాండర్డ్ ఎలాగున్నదో తెలుపుంది. (పాల సీసా మాణిక్యరావునుంచి స్పీకరు గారి ద్వారా మంత్రి కాకాని వెంకటరత్నంగారికి అందజేయబడినది).

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- పాలు లేవు. ఈ సీసా ఇప్పుడు ప్రదర్శనకు చూపించనక్కరలేదు. ఇదివరకు 1 లక్ష 8000 లీటర్లు వచ్చే సాలు ఇప్పుడు 50 లేం లీటర్లకు దిగిపోయింది.

శ్రీ మాణిక్యరావు:- ఆ పాలు చూడండి. స్థాండర్డు ఎలాగ పడిపోయిందో.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- 1.40 ప్రెసలకు 3 శాతం వెన్ను వున్న పాలు లేవు. కాబట్టి రగింబాము. నాలుగున్నర శాతం వెన్న ఉన్న పాలు సాయంత్రము, 3 శాతం వెన్న వున్న పాలు ఉదయమా సఫల్య చేస్తున్నాము. ఇందులో రహస్యమేమీ లేదు. న్యాయంగా ఇస్తున్నాము. ఇప్పుడు పాలు లేవు.

శ్రీ మాణిక్యరావు:- నేను 3 శాతం గురించి చెప్పశం లేదు. మీరు పారిన్ మిషనరి తెచ్చారు. అ మెషినరీలో డిఫెక్షన్ ఉండి ఉంచాలి. మహారాష్ట్ర పాలతో పోల్చి చూస్తే మన 0.52 ప్రెసలకిచేయి పాలకు అనఱ స్థాండర్డు లేదు. 3 శాతం వెన్న ఉన్న పాలు సాయంత్రానికిల్లా వాసన వస్తున్నవి. మంత్రిగారికి రీడైపారంమంచి దైరెక్టగా మంచి పాలగాని వస్తున్నాయేమో మరి మాకు మాత్రం మంచి పాలు రావడం లేదు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- పాలు లేవు. ఎక్కుడా పాలు లేవు ఇప్పుడు. సోంతే పాపిరెడ్డిగారు నెల్లారులో పాల విషయం అడిగారు.

(مکالمہ)

شیری سلطان صلاح الدین اوسپری ملک شاہ صاحب رانگ انفر جنہوں نے رہے ہیں۔
 اولہ اہم ایں اے کوارٹر کی بس مرا مکنگی مکان ہے۔ وہاں صبح جنہیں ہو دے دیا
 جائیں ہیں۔ یہ جو کہاں چارہ مار کے قام میں اجھا دو دو بیوی رہیے ہیں وہ خلط ہے۔

శ్రీ గోవర్ధనరెడ్డి:- ఒక వూట బోన్డ్ మిల్క్, ఒక వూట ప్రైవ్ మిల్క్ ఇస్తున్నారు.

شیری سلطان صلاح الدین لوسری، گورنمنٹ صاحب بھلٹ کوہ رہیے ہیں۔
 بیوی اہم ایں ایز کوہ مسلم ہے۔

Calling attention to matters of urgent 21st August, 1971. 629
Public importance
re: Serious famine condition in Anantapur
district resultin deaths.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- ఉదయం లోన్డ్ మిల్ల సాయంత్రం నాలుగున్నర చాతం వెన్న ఉన్న పాట ఇస్తున్నారు.

శ్రీ పి. నరసింగరావు:- ఒబాసిగారు చెప్పింది కరక్క అధ్యక్ష. యం.యల్.వ.
క్వోర్టులో ఉదయము సాయంత్రముకూడ లోన్డ్ పాలే ఇస్తున్నారు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- మార్చింగు పాట హింకి కలిపినటువంటి బోస్టు మిక్క యిస్తున్నారు. అది రీటరు 1.04 పైనాడు. సాయంత్రముకూడ 4 $\frac{1}{2}$ ప్రకారంగా లోగడ ఇస్తున్నట్లుగా ఇస్తున్నారు. రెండు హూటలా బోస్టు పాలే ఇస్తున్నామని వారు చెప్పారు. ఈమధ్యనే ఉదయంహూట బోస్టు పాట యిచ్చి సాయంత్రం కొంచెం మంచి పాట ఇస్తున్నారు. ఇప్పుడు 3ి ఏల లీటర్ల లోపుకు వచ్చి వేసినాయి అందువల్ల రెండు హూటలా బోస్టు పాట యిస్తున్నాము. రేపు రాగానే షంచి పాట యిస్తాము.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- ఇప్పుడు వున్నది ఏమంటే రెండు హూటలకూడ బోస్టు పాట యిస్తున్నారు. అవి షక్కు మంచివి కావు. 4 పర్మంటు స్టాండర్డు పాట యిస్తున్నారు.

డాక్టర్ టి. వి. యిం. చలవతిరావు (విజయవాడ.కణ్ణి):- ఈ పాల పరిక్రమ పైపేటు. సెక్టారులో వుంటే యిప్పుడు వున్న చిక్కులు తెస్తున్నారని వల్కిక్ సెక్టారుకు తీసుకొనడం జరిగింది. వల్కిక్ సెక్టారు తీసుకొన్న తరువాత యివే చిక్కులు ఉంటే లాభం ఏమిటి?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- నెల్లారులో డేరీని ప్రతిష్టం చేయాలని, దీనిసుంది పోచ్చ పాట తీసుకొనాలని పాపిరెడ్డిగారు చెప్పారు. దీనికిగాను నేను చెప్పేది ఏమంటే పైపేటు పైట్రు పాల పరిక్రమను టీల్ చేస్తూ వుంటే ఇప్పుడు వారు చెప్పిన చిక్కులే వస్తాయి. 3ిం రోజులు మంచి పాట నీళు చేయడానికి పీట ఉండదు.

డాక్టర్ టి. వి. యిం. చలవతిరావు:- పాల పరిక్రమను పైపేటు రంగంవారు ఫీర్ చేస్తూ వుంటే యిప్పుడు వారు చెప్పిన చిక్కులే వస్తాయి. 3ిం రోజులు మంచి పాట నీళు చేయడానికి పీట ఉండదు. ఆగమ్మ మాపాలలో గేదెల బగ పాట యిస్తాయి. లీను మాపాల దిసెంబరుసుంచి పారంథం అవుతాయి. దీనివల్లక్కనీ పూర్వమర్చు బాధపడున్నారు. ఈ డిఫికలీని

అధిగమించి 365 రోజులు కన్నస్వామర్పుకు సహయ చేయడానికి వారు యాది చేపట్టడం జరిగింది. వారు చేపట్టి యిన్న కోట్ల రూపాయలు ఇర్పు పెట్టి అదే బాధ కంటిన్యా అవుతా, ఏజంటు నీట్లు కరపిన పాలు యిత్తూపుంచే వారియొక్క ద్వేయం ఏవిధంగా పుల్ఫర్ అవుతున్నది?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- పాపిరెడ్డిగారు నెల్లారులో ఆ డైరీ బగా అభివృద్ధి చేయాలని అన్నారు. దానికి బడైబీలో ఈ సంవత్సరం లి లక్షల రూపాయలు తేటాయించి కంపెప్టర్, పాయలర్, స్టోరేజి టాంకు ఇంకా కొనాలి. అవి వచ్చే సంవత్సరం కొంటాము, పోతే ఇంకా పాలకేంద్రాలు పెట్టాలని, ఎక్కువ పాలు త్రాగాలని పిచ్చయ్యగారు అన్నారు. ఇక పోతే వరంగల్లులో 2 వేల లీటర్లు కలిగినటు వంటి కూలింగు సెంటరును మొట్టమొదట పెట్టాము. అకి 1969 నుండి వని చేస్తున్నది, దీనిని 14 వేల లీటర్లు కలిగిన డైరీగా అభివృద్ధి చేయాని ఒక ప్లాను వేశాము. దాని ప్రకారం కొంత వని జరిగింది. ఇప్పుడు అయిపోవచ్చింది. ఇంకో పారం రోజులలో ఎప్పుడో టిప్పన్ చేస్తాము. పోతే పెద్ద డైరీలను దృష్టిలో పెట్టు కొని, పొలు, పోచ్చుకూ కలికున్న చేయడానికి అక్కడ పున్న మేఘియర్సు కొంత ప్రయత్నార్థచేశారు.. అలా చేసినప్పుడు కొన్ని పాలు పులిసి పోయినవి. అలా పులిసి పోవడం పశాజం. దీనికెన్నా సరే 100, 200 లీటర్లు పులిసి పోతూ ఉంటాయి. వాటిని వెన్న దీన్నే సగం డబ్బు ధానిలో వస్తుంది. ఈ వెన్న తీసిన వాటిని కొన్ని కోట్ల పారాలకు ఇస్తారు.

శ్రీ చి. పురుషోత్తమరావు:- వరంగల్లో నున్న సర్కార్ మిల్క్ ప్రైదరా బాదుకు లీట్రెనంక తీసుకోకపోవడం వల్లనే ఆ పాలు పులిసి పోయినవన్న మాట వాస్తవమేనా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- అక్కడ వారు కలిపున్ చేసి వాటిని అమ్మడంలో కొంత జాపుం జరిగింది. అవి అన్నీ ఇర్పు కావందువల్ల కొన్ని పులిసి పోయినవి. ఆ పులిసి పోయిన పాల నుంచి వెన్న దీసి కొంత పీలగా ఉంటే అమ్మ మిగతాని కోట్ల పారముకు ఇప్పుడం జరిగింది.

శ్రీ చి. పురుషోత్తమరావు:- వరంగల్లో ఎక్కువ అయిన పాలు ప్రైదరా బాదుకు తీసుకోనక పోవడం చేతనే అక్కడ వుంపి పోయిననీ అంటున్నారు. అని మీరు ఒప్పు కుంటారా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :- డిశంబరు నుండి వరంగల్ నుంచి భువనగిరి తీసుకొనివచ్చి వాటిని చల్లబరి ఇక్కడకు తీసుకొని వస్తున్నారు. వరంగల్ మంచి నేరుగా ఇక్కడికి రావాలంచే అని వచ్చేనరికి ఆగపు. పులిసి పోతాయి.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :- రోజుకు 500 లీటర్ల చొప్పన తెండు మాసాలు అక్కడ పాట పులిసి పోయిన మాట వాస్తవామే?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- పులిసి పోయినవని చెబితున్నాను. కదా. దానివల్ల లాభం లేదని అనుకోని ఈ వేళ పాట ఎన్నో వస్తే ఆన్నో కూడా అక్కడ ఖర్చు కాండా కుండన్నవి భువనగిరి తీసుకోని వచ్చి అక్కడ మళ్ళీ చల్ల బిరుదున్నాము. ఎందు కంటే ఎకావకేని ఇక్కణికి తీసుకోని వచ్చి చల్ల బిరుదానికి వీట లేదు. డాక్టర్ చలపతిరావుగారు ఇంకో కొత్తవిషయం చెప్పాడు. ఆయన కొత్త సోపలింగం ఏమో నాకు తెలియదు. కాని సోపలింగం చాలా కొత్తది. ఓటి పాల కేంద్రాయ ఉంటే కమీషను ప్రధానిని 42 రెండి మంది ఇచ్చాము. అంతా భీద వారే. పీరవారు అంటే కుంటువారు కూడా కొంతమంది ఉన్నాడు మహామృద్యుల ఆడమనుష్యుల ఉన్నాడు. వాళ్ల అమ్ముకుంటున్నారు. ఈ వేళ డాక్టరు చలపతిరావుగారు వాళ్లకు ఎందుకు ఇవ్వాలి అంటున్నారు. పైర్చేటు సెక్కారునుంచి తీసుకోని వచ్చి పథిక్ సెక్కారుకు ఎందుకు అమ్ముతున్నారు. ఇలా అమ్మువచ్చునా అనే సోపలింగాన్ని లేవదీశారు. పైర్చేటు సెక్కారువారు ఎవరైనా ఒక బీదవాడు ఉన్నాడు వాడు ఆర్ధరూపాయో. ఒక రూపాయో వస్తుందని 10 సీపాటు అమ్ముకుంటున్నాడు. ఏజన్సీ ఇచ్చాము అంటే సీపాకు ఒక పైన చొప్పన వస్తుంది. అతనికి మనుష్యులను పెడితే అంతకన్నా ఎక్కువ ఖర్చు మాకు అపుతుంది. అటువంటిపరిసీతులలో డాక్టర్ చలపతిరావుగారు ఇది సోపలింగం కీంద మారుతున్నారు. వాళ్ల కుంటే వాళ్ల భీద ఆడమనుష్యుల వాళ్లకుఇస్తే వాళ్ల ప్రాచేటు సెక్కారా? పథిక్ సెక్కారునుంచి తీసుకొసి వెళ్లపైర్చేటు సెక్కారుకు ఇస్తారా అని వ్యక్తిగొచ్చారు. అది స్వయమయినవికాదు.

డాక్టరు టి. వి. ఎస్. చలపతిరాపు:- సోపలింగం అనే సదము నేను అనలేదు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- పైర్చేటు సెక్కారు అంటే ఏమిటి? పథిక్ సెక్కారు అంటే ఏమిటి? ఎవరికి ఏజన్సీ ఇచ్చాము? మనుష్యులను పెడితే వారు ఏమన్నా చేస్తారనే ఓట్టేకంతో ఈ పాట అదనంగాకూడా అమ్ముతారని ఏజన్సీవాళ్లకు ఇచ్చాము. దానివల్ల తప్పేషయంది?

సమ్మద్రంలో చేపలు ప్రాణీది మూడు రకాలుగా ప్రట్టతారు. ఈ నదుల్లో ఆధునిక పరికరాలతో కి రకాలుగా ప్రట్టతారు. (1) చిన్నకారువారు—బెస్ట్లు తెచ్చుయి. నాటు పడపలలో వెళ్లి కోస్తా వెంట ఉ పైళ్లునుంచి 10 మైళ్లువరకు వెళ్లారు. (2) మెకసైక్ ద్రోట్లు—యాంత్రికసావలు కిమీ నుంచి కి 7 అరుగులవరకు పొడవు గలవి 10 మైళ్లునుంచి 20, 25 మైళ్లు దూరంవరకు వెళ్లాయి. (3) 80 నుంచి 100 అడుగుల పొడవు గలిగిన యాంత్రిక టడలు—సమ్మద్రంలో కీర్తి పైళ్లునుంచి 100 మైళ్లు దూరం వరకు వెళ్లాయి. వెళ్లి సమ్మద్రంలో చేపలు ప్రాణి వారం రోజులకు తిరిగి

632, 21st August, 1971 Calling attention to matters of ~~of great~~
 Public importance
 re: Serious famine condition in Anantapur.
 district resulting in death.

పస్తాయ.. ఇచ్చి పెద్దవి, ఎక్కువే శీరిడ్కు గలవి—ట్రాలర్సు—ఈ పెద్దవాటిలో వారు రొయ్యాలు వట్టుకువస్తారు. చిన్న చిన్న నావల, తెప్పులలో వెళ్లివచ్చేవారు చందులు, వట్టుకువస్తార్చు.

శ్రీ సి.ఐ.కె. రావు:- ఆ వివరాలు కాదు, చేవలవారికి ఏమి సహాయం చేశారో చెప్పండి.

శ్రీ కె. వెంకటరమ్యం:- ఇవి చిన్నచిన్నవారికి సంబంధించినవి. ప్రగడ కోటయ్యగారు, సి.వి.కె. రావుగారు చెబుతూ యివస్తీ కేపిటలిష్టును, ధనవంతులకు పోతున్నాయిని, చిన్నవారిని మింగడానికి చేస్తున్నారని నేరారోపణ చేశారు. అది యాద్ధము కాదు. పది పదిహేను మైక్రోప్లాన తెప్పులలో వెళ్లి చిన్నకారువారు చేవలనూ, 25 సుంచి రీ మైక్రూ చూరం వెళ్లి యాంత్రికపడవలవారు రొయ్యాలు. చందులు, యంకేవో రకాలన్నాయి—వట్టుకువస్తాన్నారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:- అవి పున్తకాల్లోని వధివిచెబుతున్నారు. వాస్తవంగా మీరు అక్కుడు చూస్తే తెలుస్తంది.

శ్రీ కె. వెంకటరమ్యం:- యూనియన్ కార్బ్రైట్ ఇండియా లిమిటెడ్ —నాఱ గయిదు కోటరూపాయిల కేపిటల్ కలది; థిల్ కార్ట్ అండ్ జనరల్ మిల్ లిమిటెడ్ — టి కోట్లు కలిగిన పెట్టుబడి; శ్రీరాం రిఫ్రిజిరేషన్ లిమిటెడ్; ఇండియా ఫిషరీస్ — ఇవి పెద్దవి—ట్రాలర్సు పెట్టుకొన్నవారు. ఇప్పుడు మనం కేరళలో 1955లో ఉన్న పరిస్థితులలో ఉన్నాము. కావలసినవిన్ని చేవలు ఉన్నావి. వాటిని వట్టుకొనుటకు ఆదువిక పసతులు లేవు. మనం చూరంగా వెళ్డంలేదు. కనుక వారిని రఘ్యునమని ఆహ్వానించినాము.—యక్కుడు చేవలు వట్టండి. బిజినెస్ చేయండి అని కోరాము. అందువల్ల వారు యక్కుడును వచ్చారుగాని. చిన్నవారిని తినడానికి తెచ్చారు అని చెప్పడం యాద్ధారం కాదు. వారివల్ల ఎంత లాభం ఉన్నదంపే ఒక్కుక్కుడానికిర్మింద ఒక వెయ్యిమండికి పని కలగుతుంది. ఈ బిజినెస్లో యిప్పుడున్న ధరకన్న ఆద నంగా ధర వస్తుందని గ్యారంబీగా తెప్పగలను. మంచి బిజినెస్ చేసేవారు రొయ్యాలను అమెరికా, జపాన్ పంపించుకొంటున్నారు, కనుక మనకు కావలసినంత ధర వస్తుంది రెట్టింపు దరకూడా వస్తంది. దీనిని పట్టుకొని యిదేనా సోషలిజం అంటే ఏమిటి? (interruption) దయచేసి వినండి. పేదవారికి ఏమి చేస్తున్నామో చెబుతున్నాను. లక్కుఇరువుగారు. సి.వి.కె. రావుగారు. ప్రగడ కోటయ్యగారు—సహాయం చేయడం లేదని చెప్పారు. సహాయం చేస్తున్నాము. బెస్తవారికి నైలాన్ నెక్సీమీద మాటకి 16 వంతులు నచ్చి రేలు యిస్తున్నాము. ఇప్పుడు చేవలను ఎక్కువగా వటీ వారి ఆదాయం ఎన్నో రెల్లు అభివృద్ధి చేసుకొంటున్నారు. గత సంవత్సరం బెస్తవారికి కొత్త నావల, తెప్పులు కొనడానికి మాటకి 4 వంతు సహాయం చేస్తున్నాము. అన్ని చోట్ల ఒక్కుక్కు వ్యక్తికి దు. 25రీలు మించకుండా యిచ్చారు. ఒక వెయ్యి రూపా

యల పదవ అయితే రు. 250 నవ్విటీ పేదవారికి యచ్చాడు. '69-70లో 1 $\frac{1}{2}$ లక్ష కేటాయించి ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 1 లక్ష రూపాయిల, తెలంగాణలో 50 నేల పేదవారికి యచ్చాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:- అధ్యక్షే, వ్యవసాయ శాఖామంత్రిగారు అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీగురించి చెప్పాలేదు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరమ్మం:- అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీగురించి నేను పొచ్చగా చెప్పగలిగింది లేదు, అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీ అటవమన్ బాగీ, గౌరవసభ్యులు అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీగురించి చాలా చెప్పాడు. ఇవి పర్యవేత్తగా వారి అప్పినుస్టేషన్స్ కు సంబంధించినవి. అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీ అప్పినుస్టేషన్ గురించి గౌరవసభ్యులు చెప్పినదానికి నేను సమాధానం చెప్పాలంటే—గౌరవసభ్యులు చెప్పినవి రైటో కాదో నాకు తెలియదు. గౌరవసభ్యులు ఇక్కడ చెప్పాడు. నాకుమా యచ్చాడు. ఇచ్చినంతమాత్రమను నేను ఏమి చెప్పగలను? వ్యవసాయ విక్షయిద్యాలయ పరిపాలనగురించి చెబుతూ అందులో చాలా లోటుపాట్లు ఉన్నవి ఆరోపణయి చేసినారు. వారు చేసిన ఆరోపణలన్నీ విక్షయిద్యాలయ అంతరంగిక పరిపాలనకు సంబంధించినవి, విక్షయిద్యాలయ పరిపాలన విర్యహించబానికి ఒక విర్యహాల మండలి—బోర్డ్ అఫ మేనేజ్‌మెంట్—ఎకడమిక్ కౌన్సిల్ ఉన్నవి. గౌరవసభ్యులు చెప్పిన సమాచారం వారికి సంబంధించింది. విక్షయిద్యాలయం అటవమన్ సంస్థ కాబట్టి ఇవుడు చేయబడిన ఆరోపణయ గురించి—విక్షయిద్యాలయంపారిని సంప్రతించ వలసి వుంటుంది. కాబట్టి దానిపై ఇప్పుడు నేను ఏమీ చెప్పే పరిస్థితిలో లేను.

డా. బి. వి. యిన్. వలసతిరావు:- మరి దానికి సంబంధించిన డిపాండు ఇక్కడ ఉంది కదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాకు సంబంధించిన విషయాలు కావు. అని వారు చెప్పారు కదా?

డా. బి. వి. యిన్. చలసతిరావు:- మురి ఆ డిపాండ్ మా అనుమతికోసం యుక్కడ మా ఎదుక టిటీంగుకు ఎందుకు క్లేట్టారు? Let him appoint a House Committee or a Judicial Committee. Very very grave charges were made against the Vice-Chancellor. ఒక వారం రోజులలో వైన్-చాన్సాలర్సు విచారించి, బోర్డ్ అఫ మేనేజ్‌మెంట్‌ను సంప్రతించి ఒక రిపోర్టు ఇక్కడ పెడతామని చెప్పమనంకి.

Mf. Speaker:- There is no separate Demand under that.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao:- It is included in the Agricultural Demand which has to be voted by the House.

Mr. Speaker:- You have got a right to vote it down.

634 21st August, 1971 Calling attention to matters of urgent
Public importance
re: Serious famine condition in Anantapur
district resultig in death.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao:- You know we are in a minority. Let him give the assurance.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు:- ఇన్ని ఇరెగ్యులారిటీ జరిగినట్లు ఈ హవ్వనెముందుకు తీసుకువచ్చినపుడు—మంత్రిదారు అవిధంగా చెప్పి తప్పించుకోవడం తన ద్వారా తాను నిర్వహించినట్లు కాదు.

Mr. Speaker:- He has given a reply saying that it is an autonomous body. He has nothing to do with that. He is not in a position to say anything about those charges.

Quite true. I also feel that along with you. I agree with you that very serious charges on administration in the University were made. You should have got the explanation of the University concerned and informed this House. If he failed to do that, certainly he is not doing his duty. What is it that you want to say?

శ్రీ వి. పాపరెడ్రి:- అఖ్యతి, మామూలగా ఈ హవ్వనెముందు ఒక విపరీతమైన మిలీషింగ్ స్టేట్‌మెంట్ వచ్చినపుడు నాను దానిని కాంట్రాక్ట్ చేయటానికి అపకారం ఉన్నది అస్తుకొంటాను.

Sri T. Purushothama Rao:- The Minister has not replied to them saying that it is an autonomous body.

Mr. Speaker:- Please kindly sit down. There is no point in objecting everything—not only he but some of the Members of this House, have been elected as Members of the Board of Management. The allegations are against the Board of Management. You do not want to give an opportunity to the Member to say anything. Go on.....

Sri T. Purushothama Rao : (Interruption)

Mr. Speaker:- I am permitting him to say. They have made serious allegations against the Board of Management. There are two Members. It is only fair that you should give an opportunity. This is unfair in not giving an opportunity. Please sit down. I am not going to hear. Kindly take your seat. Let us hear him.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao:- I respectfully submit that this is an extraordinary procedure because there is no provision under the rules. He may be a Member.

Mr. Speaker:- Kindly hear him. Very serious allegations have been made against the Vice-Chancellor and the Board of Members. Allegations of irregularities have been made.

Sri P. Govardhana Reddy :- Only Management is responsible but not the Vice-Chancellor.

Calling attention to matters of urgent 21st August, 1971. 635
Public importance
re: Serious famine condition in
Anantapur districts resulting in deaths

Dr. T.V.S..Chalapathi Rao:- So it is a fit case for enquiry. Sri Papi Reddy is the Board Member. Let him give the evidence before the enquiry.

Mr. Speaker:- You kindly give all your explanation. You make serious allegations and then you do not want to give an opportunity to the Members of the Board of Management. It is unfair.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao:- This is a piece-meal treatment.

Sri B. Papi Reddy:- So I wanted extraordinary procedure.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao:- We do not want this piece-meal¹ explanation.

Sri B. Papi Reddy.- I will give the reply if Chalapathi Rao wants it. The Board of Management was charged on certain transactions. Unfortunately five of our Members are in the Board.

డా. టి.వి.యస్. చలపతిరావు:- అధ్యక్ష, అది వీరేదంటి, నేను టి. టి. టి. బోర్డు మెంబరును. ఒకసారి—టి. టి. టి. బోర్డుగురించి నేను చెప్పాలని లేసే— తమిరు ఒప్పుకోలేదు. ఒక ఎంక్యూయిల్ కమీషన్ వేయండి. వారిని దాని ఎడుగు చెప్పవచ్చండి. It is a piece-meal explanation.

Mr. Speaker:- I have heard you. Please hear him.

Dr. T.V.S Chalapathi Rao:- I was the T.T.D. Member. Why should you follow a different procedure now?

Mr. Speaker:- Kindly sit down Dr. I have heard you.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్ష, అది చాలా ముఖ్యమైన విషయము.

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి:- అధ్యక్ష, ఆ ఎగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ నోర్స్ ఆఫ్ మేనేజ్మెంట్ లో టి.టి.ఎస్. సౌంటర్ కూడ ఉన్నారండి. బోర్డు అఫ్ మేనేజ్మెంట్ లో టి.పి.ఎస్. మెంబరు దాగారెడ్డిగారు ఉన్నారు. స్వతంత్ర పార్టీ మెంబరు ఈక్యరెడ్డిగారు ఉన్నారు. వారుకూడా ఈ పిషయంగా పూర్తార్థతాని చెప్పి ఉండించి.

That is a separate body.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- There is no point in all the members getting up together. I shall call one after the other.

(Interruptions from Opposition Benches)

Sri Govardhana Reddy:- This cannot be tolerated.

Mr. Speaker:- I shall explain the position. Afterwards, if the members want to say anything they may do so. The other day, Sri

636 21st August, 1971 Calling attention to matters of urgent
Public importance
re: Serious famine condition in Anantnagar
district resulting in death.

Ratnasabhapathi, while winding up the discussion, made a series of allegations, which he read out. Now, these allegations strictly speaking are against the Board of Management on which there are some Members of this House. The allegations were not only against the Vice-Chancellor but also against the Board of Management, some members of which were present in this House. Don't you want to give an opportunity to the Members to explain?

(Interruptions)

I am straightaway asking the question . . .

Sri G. Rajaram:- Point of order. . . .

Mr. Speaker:- What is the point of order you are raising?

Sri G. Rajaram:- Sri Ratnasabhapathi during the winding-up of the debate brought to the notice of the House certain irregularities which were committed.....

Mr. Speaker:- By whom?

Sri G. Rajaram.- By the Vice-Chancellor, by the Board of Management. He has brought to our notice that the Vice-Chancellor, including the Board of Management were the cause of it. If any Member of the Board of Management wanted to refute the charges, he could have taken the opportunity of speaking on the Demand.....

Mr. Speaker:- Please hear me. A member can answer only after the end of the debate, (Interruptions from Treasury Benches.)

Sri G. Rajaram:- Please hear me. The proper course for the Member is to take the opportunity of speaking on the Demand and refute the charges.....

(Interruptions)

Sri Govardhana Reddy:- What is the point of order he wanted to raise?

Sri G. Rajaram:- Sri Ratnasabhapathi has not levelled any specific charges against Sri Papi Reddy. If Sri Ratnasabhapathi has levelled any charges against Sri Papi Reddy and said that the latter was responsible for some irregularities, it would be different .....

(Interruptions from Treasury Benches)

Mr. Speaker.- So, according to you .....

Sri G. Rajaram:- Sri B. Papi Reddy cannot come with a reply on behalf of the Board of Management,

Calling attention to matters of urgent 21st August, 1971. 637
Public importance
re: Serious famine condition in
Anantapur districts resulting in deaths

Mr. Speaker:- Let me give my ruling. You have raised a point of order and I have to give my ruling. A number of members have spoken on the Demand. Mr. Papi Reddy was one of those who spoke on the Demand. The discussion was wound up by a Member on behalf of the main Opposition Party and before this winding up no member can anticipate what the Member winding up the debate would be saying.....

Sri G. Rajaram:- No, Sir. I would like to bring to your notice one thing, The charges have been given in advance to the Minister...

(Interruption by Sri Govardhana Reddy)

Mr. Speaker:- Let me first give my ruling. Neither Sri Papi Reddy nor any other member could anticipate what would be said while winding up ...ⁱ

Sri G. Rajaram:- The charges were given 24 hours in advance...

Mr. Speaker:- A copy was given to the Minister but it was not circulated to the Member. Do not forget that

(Interruptions from Opposition Benches)

Sri A. Madhava Rao - I was third in the order of speaking. It was I who actually initiated the discussion. Sri Ratnasabhapathi wound up of course .

Mr. Speaker:- So far as the defects pointed out by you are concerned—I do not know whether you were present at the time—Sri Papi Reddy gave an explanation. So far as the charges levelled by Sri Ratnasabhapathi were concerned, a copy of the charges was given to the Minister, but they were not made available to the Members. It is now said that since the charges were not made against any individual they need not be replied to by Sri Papi Reddy...

Sri G. Rajaram:- Moreover, at the time of discussion on the Appropriation Bill, Sri Papi Reddy can come forward with his reply.-

Mr. Speaker:- I am giving my ruling. When a series of allegations are made against the Board of Management, naturally justice requires that the person or the Members on the Board of Management against whom these allegations were made, should be given an opportunity or not? That is the point.

Sri G. Rajaram:- They have got an opportunity ....

Mr. Speaker:- According to you, it is only the Minister that can refute in the course of his reply and since the Minister has not chosen to reply no opportunity can be given to the Members on the Board of Management to refute these allegations made against the

Board. I feel that in the interests of justice the Members of the Board of Management who are Members of this House should be given an opportunity. If you say you do not want to give such an opportunity you are denying them justice.....

శ్రీమతి డా. కణ్ణరీభాయి:- అధ్యక్ష, రక్తసంఘపతిగారు మాటలు దేటప్పుడు చారెన్ అన్ని పెట్టారు. అప్పుడు మినిస్టరుగారుకూడా ఉన్నారు. పాపిరెడ్డిగారు కూడా—బియంగ్ టీఎస్ హెంబర్—ఆయనకూడా ఇక్కడనే ఉన్నారు.

Mr. Speaker:- I do not think he was here.

(Interruptions)

శ్రీమతి డా. కణ్ణరీభాయి:- ఆయన ఇక్కడ ఉన్నారు. ఆయన ఎన్నో గేవ్ చారెన్ పెట్టడం జరిగింది. దానిపై ఒక కమిటీని నియమించి విచారింపజేయాలి.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao ;- Sir, I rise on a point of order. The House is now seized of the Agriculture Deamand Agriculture University is part of the Agriculture Demand. Very grave allegations were made by . Members of this house against the Agricul-Hon-ture University. The Minister while replying to the debate as forgotten-you said he has not discharged his duty, becaus he has no information to give. Sir, once the Minister has replied the only cources open to the Speaker is to take vote on the cut motion and then the main Demand. But there is no provision in the rules to permit any member of his House including a member of the Bord of Management of the Agricluture University to but into the debate at this stage. It is not open to a memeber of the House who is elected to the Board of Management to but in at this stage of the debate and it is not open to the Hon'bler speake- also to permit him to speak. After the discussion was wound up, you have permitted Mr. Madan to speak; it is also not in order, But I kept quiet. If the Hon' bld Speaker felt that Mr. Papireddy as member of the Board of the Management of the Agriculture University is in a position to throw some light and help the House, theproper time to but in and the proper time at which the Speaker should have allowed him was after Ratnasabhapathy's speech, but when the Minister committed himself he has no information,

Mr. Papireddy could have in these two days briefed the Minister If he is still to speak by himself, by all means he has got a right but not at his stage. As poiointed out by Mr. Rajaram the proper time woule be when Supplementary Demand was moved or when the Appropriation Bill was moved. What is now happening is an extraordnar y procedure. Therefore I request Chair to rule out the reques

Calling attention to matters of urgent Public importance
re: Serious famine condition in Anantapur districts resulting in deaths

of the members to speak at this stage, Mr. Papi reddy could not step in to the shoes of the Minister,

Mr. Speaker:- Soon after Mr. Ratnasabathathi had made allegations he could have of course got up and given an explanation according to you But the members was not present; according to him he was not present at the time when Mr. Ratnasabhaqathi made allegation,

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao:- If he was not there how can he now explain?

Mr Speaker:- At the time when Mr. Ratnasabhapathi was going to wind up none of the members could have anticipated as to what Mr. Ratnasabhapathi was going to say. Whatever it may be, since he was not present - (To Mr. Papireddy) Were you present at the time?

Sri Papi Reddy: No Sir.

(Interruptions from opposition Benches)

Mr Speaker: I am prepared to believe the statement of the member that he was not present.

Sri. Papi Reddy:- I was not in the House, Sir.

Mr. Speaker:- Since the member says that he was not present in the House, I have no reason to disbelieve his statement. Whatever that may be I have already given my ruling, that it is only fair and just that members of the Board of Management who are members of this House should be given an opportunity to explain the position. Now you can go on. (To Mr. Papireddy)

Mr. Rajaram:- You are creating a very bad precedent.

Mr. Speaker.- I do not Like this remark.

Mr. Rajaram - These are bad conventions

Mr. Speaker.- So far as my ruling is concerned, I do not Like no enter into a discussion. It is not proper for the Chair to enter into any kind of discussion with any member. How members might form their opinion whether it is correct or not. They have got a right to differ, once a ruling is given it is for you to consider

Sri Rajaram - Bad precedents are being created.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- If anybody says that giving an opportunity to a member to explain himself is a bad precedent, it is really unfortunate

640 21st August, 1971 Calling attention to matters of urgent
Public importance
re: Serious famine condition in Anantnpur
district resultig in deaths.

శ్రీ సి పోడ. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్) :- అధ్యక్ష. అన్ ఎ పాయింట్ అవ్ నఖిషన్, రత్నసహస్రిగారు వైండవ చేసన సంగతి అందరికి తెలుపు. దారిలో అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ ఫైన. వైన్-చాన్సిరల్. మేనేజ్ మెంటుకు సంబంధించి అనేక చార్టెడ్ వారు బార్యతలో పెట్టారు. మనకు వున్న సంప్రదాయం, లీగ్ పొళిషన్. రూట్యు పొళిషన్ కూడా చూసే. సామాన్యంగా ఏ ఎలిగేషన్స్, ఏ వష్టంనుంచి వచ్చినప్పటికి, అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీని నిర్వహిస్తున్నా, అగ్రికల్చరల్ శాఖ, ఆ శాఖకు సంబంధించిన అమాత్యులు సంబంధించి సమాధానం చెప్పడం సహాజం, న్యాయం, అవసరం. అయితే, వారికి యిప్పుడు దీనికి సమాధానం చెప్పుడానికి అవసరమైన జనవర్క్ మేషన్ లేక., సమయం లేనప్పుడు వారు అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ వ్యవహారాల మేనేజింగ్ టీర్డ్ మెంబరులు సమాధానం చెప్పుడానికి అవకాశం యిస్తున్నారా? దీనిని మేము ఏ విధంగా స్టోకరించాలి? వారు మంత్రిగారి తరఫున చెబుతున్నటుగానా, లేక వారు యా చర్చలో పాల్గొనే విధంగా పాల్గొంటు న్నారా? లేక జరిగిన దిబేటుకు గవర్నర్ మెంటు తరఫున సమాధానం చెప్పడం వూర్తి కాలేదు కాబట్టి. ఆ సమాధానాన్ని కంపీట్ చేయాలికి అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీకి సంబంధించిన భాగాన్ని ప్రథమానికి బిదులు గౌరవనభ్యులు యిస్తున్నటుగా మేము స్టోకరించాలి? ఈ రెండింటిలో ఏ భాగానికి తాము వారికి అవకాశం యిచ్చాలో నాకు తెలియదం లేదు.

మిస్టర్ స్టోకర్:- I will explain. I do not know what Mr. Papireddy it going to say, because he has not so far said anything So far ay^s these allegations are concerned - I do not know what he is gions to say; whether he is going to refer to these allegations or not, that is a different matter. Now the euestion is whe ther Mr. Papireddy or any other member can be permitted to speak awything. He wants to say something . Let us hear.

శ్రీ సి పోడ. రాజేశ్వరరావు:- తాము అనుమతి యిచ్చారు.

మిస్టర్ స్టోకర్:- నేను అనుమతియిచ్చింది ఎంతవరకూ అంటే...

I have asked a member of the Board of Management the procedure laid down under the Act regarding promotions or appointments, ect. So far as the details of irregularite are concerned, I do not know whether even he is in a position to say.

Sri Rajram:- You are not hearing us.

Mr. Speaker:- I have heard you enough. I gave my ruling. At

Calling attention to matters of urgent Public importance
re: Serious famine condition in Anantapur districts resulting in deaths

this rate it is impossible to go on. Now I am ready to speak myself as to what he proposes to speak.

శ్రీ సిపె. రాజేశ్వరరావు:- నా పాయంక్ కీయర్ కాలేదు.

మిట్ర్ స్టోక్ర్:- నేను చెప్పానుగడా. Regarding the procedure laid down under the Act or under the Rules framed under the Act in regard to appointments, promotions, admissions, etc.

శ్రీ సిపె. రాజేశ్వరరావు:- Is it in the way of a reply? ప్రశ్నక్క వ్యవసాయ శాఖ తరఫున, యా చర్చకు సమాధానంగా వచ్చే దానిని పట్టమొంటు చేయడం కొరకా; లేక ఒక గౌరవసభ్యులుగా వారు చెప్పానికా? తమరు అనుమతి ఏ విధంగా యచ్చారు?

Mr. Speaker:- I do not know what he is going to say. I have only given permission to Mr. Pepireddy to speak. What he is going to say, I do not know.

That is what I am saying.

Sri G. Rajaram:- (Interruption.)

Mr. Speaker:- I am not hearing any further. Kindly sit down. Kindly don't put me to the painful task of taking drastic action. It is unfortunate. Please take your seat now Mr. Papi Reddy you go on.

Sri G. Rajaram:- (Interruption.)

Mr. Speaker:- You kindly take your seat. I have heard you enough. No, I am not prepared to hear you at all. Kindly take your seat.

Sri G. Rajaram:- Let me submit Sir.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు:- అధ్యక్ష, యా సమస్య కీపరక మనందరికి అర్థమయించి, తమరు దీనిని యిస్పుడు యింతటితో కొత్త చేసి అవసరమైతే ప్రెషిటర్గా దీనికోసం రెండుగంటల చర్చ పెట్టి. దానికి ఇనాటు వచ్చినప్పుడు వాకి అవకాశ మివ్వడం మంచిదని నా సలహా.

Mr. Speaker:- No question of debate. Now I am not allowing anybody. Sri B. Papi Reddy.

Sri G. Rajaram:- Let me submit, Sir. Let me submit, Sir.

Mr. Speaker:- No. I am not hearing.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:- అధ్యక్ష, తమరిని లోతుగా ఆలోచించమని నా

642 21st August, 1971 Calling attention to matters of urgent
Public importance
re: Serious famine condition in Anantnpur
district resultig in deaths.

ప్రారం.

Mr Speaker - I have given my ruling. I am not prepared to hear anything.

Sri G. Rajaram - Let me submit, Sir.

Mr. Speaker.. I am not hearing you. Kindly take your seat.

Sri G. Rajaram - I have something else to submit Sir.

Mr. Speaker - Nothing. I am asking you to resume your seat. Please resume your seat. I have my ruling. If they do not obey the Chair, I do not know what should do. I do not know what the House should do.

Sri G- Rajaram : I want to say something else.

Mr. Speaker :- No, I am not prepared to hear. Yes, Mr. Papi Reddy

Sri G. Rajaram:- This way cannot close this debate Sir.

శ్రీ కడిహాది ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్ష, పాపిరెడ్డిగారు మాటల వచ్చునా తేడా అనేది ఒట్టింగు తీసుకోండి. మనకు ప్రైసిడెంటు కూడా కంది.

Sri G. Rajaram:- Please listen to me Let me make my humble statement.

Mr, Speaker:- Let me hear you once again.

Sri G. Rajaram:- when we submit to you, Sir matters of urgent public importance by way of Call Attention you were correctly asking that the Demand is coming up, you can raise that issue on that particular occasion. We were accepting that position. Similarly I want this House should not establish a bad convention. Therefor, Mr. Papi Reddy has got so many opportunities to come. The Appropriation Bill is there, wherein he can come to the help of the Management and speak. But allowing at this time on the subject it would be a very bad precedent & n bad convention. Therefore, he has got under of opportunities. You cannot give one ruling here and the other ruling there.

Sri A. Madan Mohan:- (Interruption)

Mr. Speaker:- I have heard you under of times.

Calling attention to matters of urgent 21st August, 1971. 643
Public importance
re: Serious famine condition in Anantapur
district resultin deaths.

श्री बदरी विशाल पित्ती :— अध्यक्ष महोदय। मेरा पाइंट आफ आरडर यह है कि पाप रेडी साहब इस सदन के सदस्य के हैसियत से बात कर है या एग्रिकलचर मिनिस्टर के हैसियत से। दूसरा पाइंट आफ आरडर यह है कि इस समय जवाब के बाद उनको पौका दें तो मैं समझता हूँ यह सही प्रणय नहीं होगी। यह मेरा परसनल व्यु है।

Mr. Speaker:- You wanted permission. I have given permission. I do not know what you are going to speak at all

Sri C. H. Rajeswara Rao:- Let him participate. Let him intervene अध्यक्ष, अयन रिक्या याव्याकानिकी प्रीलैंड अयन यांबर्येन अय्य चर्पलौ प्रालीनालौ अदी वेरु विषय० वारु अलन्यौना नैना चर्पलौ प्रालीनाकिक तमरु तम व्यु गत बाध्यतमीद अवकाश मन्ने नाकु अव्यूनतर० लैदू कानी मूल्तिगारु चेप्पुवलपीन नमाचान० वारीकी चेप्पुकानिकी अवकाश० याव्यकुदू.

Mr. Speaker:- I have heard all of you

त्रृि प्रैषाच, राजेश्वररामव्वोः- नाकु नमाचान० चेप्पुनै. मूल्तिगारि किव्यौन० तरुवात् वारीकी नभ्युदूगा मूल्ताचाविकी अवकाशमीन्ने नाकु अव्यूनतर० लैदू. वारी किव्यौनमुलौ ए नमाचारमीचिना गोरुव नभ्युलू यानीवर्गीजीकी नंबिंधिंचिन नमाचार० गा त्रृिपुकुलंठामु कानी व्रथ्यू नमाचान० त्रृिपुकौ दानीकी प्रीलैंदू.

Sri P. V. Narasimha Rao:- Let him not speak on behalf of the Government. He will speak as a Member of this House and whatever information te has he will place it before us. Why should they be so terrified about it?

त्रृि प्रैषाच. वि. वि. के. रामुः- अध्यक्ष, मिम्मुलमु चिकाकुवरुमुन्नु नमुकौकौकौ मीकु विव्युव्युरुकौन० चेप्पैदैमूलौ- इव्युदू तमरु अन्नप्रैषीनिदैं लैदू प्रैषीनिजू अवलंधिंचारु. मीरु कुदा भक उल्लैर्यैव्यु चेंदू. अग्रिकल्यूरु मूल्तिगारु कु नारु दीनीपैन चेप्पुक्षैव्यु तमरु चेप्पुरु. प्रैषीरेद्दीगारु तेची तामु चेहलामूलैन्नुरु. अट्टा अय्यै प्रैषीरु चु अंदरीकी कुदा अवकाशमीव्युवलपीनि फुंसूंदू. लैक्षैत्रै एव्युदू, एक्कुदा कनीविनी एहुनि वदृतिलौ ओक साधारण मैंबिंदूरु या नारु मिनीव्यु. वर्ते नमाचान० याचैं परीनीति व्युत्तैंदू.

Mr. Speaker:- Mr. papi Reddy does not hold a brief on behalf of the Government.

Sri C. V. K. Rao:- But he is doing that. He has no right.

Mr. Speaker:- No. No. He wants to refer to the points raised during the course of discussion on this Demand. He is a Member of this House and he is asking permission to say certain things about the Agriculture University in which he is a Member--in his own capacity as a Member of this House. what he wants to say.....

श्री बदरी विशाल पित्ती : आप उन का परमीशन जरूर दी जिए लेकिन इस ममता नहीं ।

Mr. Speaker:- He got a right to speak, Let him speak Let us hear him. To say that nobody should be allowed will only be denying natural justice.

श्री वि. पाण्डितः- अध्यक्ष, मीर नानु अरगंठ शैवम् युनै नेमग्नक तलीमावारंता माट्टा देशारु.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అగ్రికల్చర యూనివరిటీని మన ఆంధ్రప్రదేశ్ అనెంబ్లీకో ఒక యాస్ట పాన్ చేసి పారం చేశారు. అయితో ఒక బోర్డ్ ఆఫ్ మేనేజ్మెంటు వుంటానికి అవకాశం కలుగజేశారు. బోర్డ్ ఆఫ్ మేనేజ్మెంటులో ఎవరెవరుండా లంకే—అపెంబ్లీనుంచి 5 మంతి సభ్యులు, కౌన్సిలు నుంచి యిద్దరు సభ్యులు, అగ్రికల్చర్ యూనివరిటీ నుంచి గవర్నర్మెంటు నాజిమినేస్ చేసేవారు ముగ్గురు, వంచయితాక్ష యున్ిట్యూషన్సు నుంచి ఒకరు—పీరంతా అగ్రికల్చర్ ఇంటరెస్టుస్ కాపాడలారనే ఉద్దేశంతో యతర బ్రెకిషన్ల్ యూనివరిటీ మాదిరి కాకుండా ఈ అగ్రికల్చర్ యూనివరిటీని ఒక కొత్త పంచాలో ఏర్పాటు చేశారు. బోర్డ్ ఆఫ్ మేనేజ్మెంట్ ఆల్ పవర్ పుర్ అనే ఉద్దేశంతో మనం ఇక్కడ నుంచి ఇప్పెజెంబ్లీను వంపాము. ఇప్పుడు బ్రార్స్ వచ్చాయి. ఎప్పుడు కూడా అప్పాయింట్మెంట్ చేసిన తరువాత డిన్ అప్పాయింట్మెంట్స్ చాలా ఉంటూ ఉంటాయి. ఇగ్రెగ్యూలారిటీనే ఉన్నాయి లేదా అనే విధియై తప్పుడు ఏ కమిటీ వేసినా, ఏ రకంగా వేసిన, ఒప్పుకోవానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను. యూనివరిటీ కూడా సిద్ధంగా ఉంటదనే నమ్ముతన్నాను. తప్పుచేయలేదు కాబట్టి భయం లేదు. ఐతే దెమాక్రానీలో దీనేనీ అనేది ఉండాలి. ఒక పార్టీనుంచి అక్కడకు ఇప్పెజెంబ్లీన్ పోతాడు అనుకోండి. స్వతంత్ర పార్టీనుంచి ఈక్వారరెడ్డిగారు వెళ్లారు. ప్రశాసనికి నుంచి భాగారెడ్డిగారు వెళ్లారు. అక్కడ ఎట్లా జరుగుతున్నదో ఆ పార్టీ నాయకునికైనా తెలియాలి. కదా. వారినైనా కమ్మక్కని ఇక్కడ చెచితే కోంత బాసుందేది. అట్లా కాకుండా బాధాలో దొరికిన భారతం తెచ్చి ఇక్కడ పెట్టారు. అక్కడన్న వారినైనా కమ్మక్కని పెచితే భాసందేది. సీనియర్ అప్పాయింట్మెంట్స్కు సంబంధించి కమ్మాన్లీగా కూడా మాట్లాడుతున్నారు. I do not want to indulge in those

Calling attention to matters of urgent 21st August, 1971. 645
 Public importance
 re: Serious famine condition in Anantapur
 district resultin deaths.

things. Even for that, we are fully equipped. Not in this August House...

బిజారులో కావాలంటే మాటాదుతాం.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు:- అనెంబ్రీ బిజారు ?

Mr. Speaker :- That is why I am saying not to go into details. He is not saying about Assembly. If he says about Assembly, immediately I will ask him to withdraw.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు:- బిజారు అన్నది దేవికి ?

శ్రీ వి. పాపిరెడ్డి:- బిజారంటే ఏది. ఇది కాదు.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు:- బిజారే మాట ఏ సందర్భంలో వాబారు, ఎంత గావు తెలివి కలవాడండీ—బిజారంటే ఏదట. బిజారంటే ఏది అని తెలియని నారమా ? ఆయనకే తెలుసు బిజారంటే—Let him not be over-intelligent.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీకున్న తెలివి మీకున్నది. వారికి ఉన్న తెలివి వారికి ఉంది,

శ్రీ టి: పాపిరెడ్డి :— ఒకఅప్పాయంట్ మెంట్ వేయాలంటే దానిని మొదట ఎడ్డుర్చుయిత చేస్తారు, ఒక సెలక్షన్ కబిటీని ఏల్చాటు చేస్తారు, అందులో ఎక్స్ ఆఫీషియో పెంబరుగా పైన్ నాస్చెపరలు ఉంటారు, బోర్డులు మేనేజిమెంట్ నుంచి ఇద్దరు మెంబరుషంటారు, కౌర్ట్స్ నైడ్ ఎక్స్ప్రెస్, లూడియానా నుంచో వంత్ నగర్ నుంచో ఐ.సి.ఎ.ఆర్ నుంచో ఒకరు వస్తారు. ఆయనను కూడా బోర్డులు మేనేజి పెంట్ సెలక్షన్, చేస్తుంది, ఎక్స్‌ప్రెస్ ఒకటి అరా పోస్టులు సెలక్షన్ కావడం అలస్యమైతే ఎదు హక్కు అప్పాయంట్ మెంట్ చేస్తుంటారు.. రిగ్యులర్ సెలక్షన్ అయ్యేవలకు ఫలానా ఫలానా వారినేపేసారూ అంటే యూనివరిటీలో, ఉండేవైన్ప్రాఫెషన్ ఏమి టంటే ప్రమోటింగ్సిటీషన్స్, పగలస్త మానం నాడికి ప్రమోషన్ రాలేదు కాబట్టి ఏదో చేస్తునే ఉంటాదీ. అది రిగ్యులర్ ప్రాసీడర్.

He just wants to black-mail people, go about telling them,,. ఈమాదిరిగా ఇరుగుతోందని వస్తినిటీ ఇచ్చుకోవడం మామూలై పోయింది. నా వ్రెండు రత్న నభావతి గారికి మనవిచే నేడేమటంటే ..మాకు వస్తూంటాయి పిటిషన్స్. తిరువతి నుంచి పిటిషన్స్ వస్తూనే వుషటాయి. ఈ వేళవచ్చిన వాటికి కొంటర్గా మరుసాఁ రోజున వస్తూంటాయి. రత్న నభావతి గారి ఇద్దెన్న చేసినప్పుడు నేను ఉన్నాను అంటుచ్చారు, నేను లేను, యుక్కువల్గా లేను, మరుసాఁ రోజు హించూలో చూకాను. నేను మదనమోహన్ గారికి ఇవాఱ చెప్పి పోయాను: When Sri Madan Mohan was speaking I interfered-I wanted some time and Hon. Speaker gave

646 21st August, 1971 Calling attention to matters of urgent
Public importance
re: Serious famine condition in Anantnpur
district resultig in deaths.

some time and I spoke. అన్నవెనసరి ఎలిగేషన్స్ వచ్చినప్పుడు నేను లేదు, ఉండేక న్నాను అని చెబితే ఎవరు ఉరిదియరు.

Sri C. V. K. Rao:- The House has not given any tpermission to sit beyond 1.30 P. M.

Mr. Speaker.- May I know if the House is prepared to sit till 2 O'clock ?

I take it that the House has no objection to sit till 2 O' clock-

Sri C. V. K. Rao:- I raise a point of order. At 1.30 you should have taken a decision. Now, it is 1.40.

Mr. Speaker:- The House is prepared to sit Such of those who do not want to sit, they can go . if you do not want to sit, you can go. Now, Sri Papi Reddy,you can go on.

శ్రీ వి. పాపి రెడ్డి:- వైన్ భాన్సెలరు గారి మీద కొన్ని అభండాలు వేళరు వైన్ భాన్సెలరు గారిని పర్పవల్గా నేను డిఫెండ్ చేయదలచుకోలేదు. ఈ వైన్ భాన్సెలరు ఉండ బిట్టే మనకు బాలా స్కూలులు రావడం లేదన్నారు ఐ.సి.ఎ.ఆర్. ఘంధి.కాని పారిన్ నుంచి కాని రావడం లేదని భాజిపెట్టారు. ఈ సంవత్సరం మూడు కోట్ల రూపాయల స్కూలులు శాంకను చేసి ఉన్నారు కాకాని వెంటర్సుంగారు చెప్పిన ఒంగోలు త్రీడ్ గురించి చెప్పిన స్కూలు 85 లక్షల రూపాయలు స్కూలు. వైన్ భాన్సెలరు గారు సాధించుకుని వచ్చారనే మేము అనుకుంటున్నాము. మిగతా వారు కూడా గొప్పవార్థంఢవచ్చును. అయినథ ఇన్నిన అవకాశంలో being a senior I. C. S. man and having been the Defence Secretary, he has his own connnections with Delhi and so he is able to manage certain things. Well, it all depends....

కొంతముందికి రైట్‌గా ఉండేది రాంగ్‌గా కవటదుతుంది. అది మన తప్ప కాదు

Sri M. Manik Rao:- Let us stand for a challenge ?

Sri B. Papi Reddy:- Yes, Sir. Even for a drinking bout, I do not mind along with Sri. Manik Rao, (Laughter.) హోం సైన్స్ కాలేజీ గురించి కొన్ని ఎలిగేషన్స్ వచ్చాయి. ఎవరు ఇన్ఫర్మేషన్ ఇబ్బరో డిటైర్స్ లోనికి నేను వెళ్లాను. పోకూడదు అనుకుంటాను. భాధ్యత కలవారం కాబట్టి ఏదో చెప్పడానికి లేదు. పుష్పమ్మ, గీర్వాణి గురించి చెప్పారు. Actually they were the only people qualified available in the whole of our area. They were also selected in the regular process. పి. పొట్టి. కావలసి వచ్చింది. ఖాటిలాన్నాయి. వారిని తీసుకోవడం ఇఱిగింది. ఎవరికో భోర్డ్ అవ్ మ్యూట్‌ట్రేన్‌ప్రోట్లో

బంధువులు కావడంవల్ల జరిగింది అనడం సరైనది కాదు. ఏండె కాండ్రూస్ ప్రస్తుతి చేసే రాజకీయాలనుంచి నాములుకు నేను విరమించు తుండ్రాను. రష్ట్రన్ చేస్తావంటే ఇవి నాయగు నెలలే కాండ్రూస్ ప్రస్తుతి చేశా వించి అనవచ్చును. నేను రాజకీయాలనుంచే విరమించినం జా... చెబుతున్నాను.

Sri A. Madan Mohan:- Are you prepared for an enquiry?

Mr. Speaker:- Yes. He is prepared for an enquiry .He says 'I am prepared for an enquiry'.

Sri B. Papi Reddy:- Oh, yes. I am prepared to take the challenge. Not on behalf of the Government, on behalf of the University because I have been in the thick of it all these years. (Interruptions) Whatever it is, I leave it to the Speaker. అయిన జాదీషియన్ డాక్టర్ వేయించేయండి, యింకొకరిని వేయించనీయండి వారి యిస్తం. లేదు అంతే ఈ పెట్టి ఉండే చార్జెషన్ చాలా స్పీషర్ చార్జెన్, అధ్యాత్మ, ఇవి సీరియస్‌గా తీసుకోవలసి నవి కూడా కావని నా ఉద్దేశ్యం. దానిలో సింగా ఏదయనా పొరపాటు ఉంటే విచారించమన్నాను. కానీ ఎక్కుడనో బిజరు భారతం విచారించమనడం లేదు. ఎవరంట ఉన్నోగం రాలేదని కోవం వన్ని పిచిషును పెట్టి దానిని అంతా బ్రిచ్చేండంగా టీసుకొని వన్ని యక్కడ...

(Some Members stood shouting "I Challenge" and "we Challenge")

Mr. Speaker:- We are not concerned with your challenges. Whatever the case may be, so many charges, serious allegations have been made against the University and the Board of Management. You can consider about that.

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి:- అన్నితికంతే కాకాని పెంకటరత్నంంగారు చెప్పినట్లుగా 1966లో యూనివరిటీ విల్లాలు వచ్చినప్పుడు కూడా గవర్నమెంటు ఆఫ్సర్స్‌మీలో యింటర్విఫియర్ అప్పతున్నారు. యింటర్విఫియర్ కాకూడదని కావకానికి వీయ లేదని అపోజిషన్ నుంచి ట్రైపంగా వ్యక్తిరేకించాం. ఇప్పుడు తీరు ప్రతి చిన్న విషయంలో యూనివరిటీలో యింటర్విఫియర్ కావాలని రికమెండేషన్ విమిటి. నాకు అర్థం కావడంలేదు. Afterall, when you call it an autonomous body, you should leave it at that stage. ప్రతి చిన్న విషయంలో is it good to intervene?

శ్రీ తి. రాజారాం:- అనేక యింటర్విఫిచ్చే ఉన్నాయ కాబట్టి..

Mr. Speaker:- One at a time please.

శ్రీ వి. పాపిరెడ్డి:- అను యిరెగ్యులారిటీన్ లేవు. చూడంలో పొరపాటు వస్తునది, వచ్చకక్కడాలు పెట్టుకుంటే ప్రపంచం అంతా పచ్చగా కనిపించినట్లగా యిరెగ్యులారిటీవ్.

శ్రీ జి. డాజారాం:- అయిన కళ్కు ఏమీ కనిపించలేదు.

శ్రీ వి. పాపిరెడ్డి:- నాకళ్కు పెట్టుకొని చూడండి. నావి పెట్టుకొని చూస్తే ఇగా కనిపిస్తుంది. ఆదేవనిగా దీనిని గురించి ఏమీ మాట్లాడుకోలేదు. ఇది విషయం. It is very unfortunate that damaging statements have been made against a man like Mr. O. PullaReddy. I am very sorry for that.

Tanks to the Speaker for giving me permission to speak, Sir.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao:- అధ్యక్ష, కాకాని వెంకటరత్నంగారు అరోవజగురంచి ఏమీ చెవ్వలేని చెప్పారు, తమరు ‘the Minister has foiled to discharge his duty’ అన్నారు.

Mr. Speaker :- I never made such statement. Do not refer to things which I never said.

Dr. T. V. S. Chalapati Rao:- Leave it out, Sir.

డా. టి. వి. యచ్చె. చలపతిరావు:- నా మనవి ఏమిటంటే వారు ఏమీ కాంట్రి డిక్టు చేయలేదు. రఘ్యాట్ చేయలేదు. వారు చేసినవి. వెరి వెరి గేయవ యాలిగేషన్స్ రట్ టూ ఎగినెన్స్ వెరి వెరి సీనియర్ ఆఫీసర్. రెస్పోన్సిబుల్ ఆఫీసర్ ఆఫ్ ఆవం ప్లేబ్ వారు రఘ్యాట్ చేయలేదు. పాపిరెడ్డిగారు యాత్ ఎ బోర్డు మెంబరు, ఏతో చెబుతారవి తమరు రసాభానైవ తరువాత చెప్పారు? అచెప్పిన దానిలో కూడా వారు ఏమీ రఘ్యాట్ చేయలేదు. So, the House is correct and right to presume is the absence of such contradiction.

Mr. Speaker :- What the Minister said was that “it is an autonomous body and I am not in a position to say any thing”

కాకాని వెంకటరత్నం:- చెప్పే స్థితిలోలేదు అన్నాను.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao:- I Want a ruling on this point Sir. We have to vote for the salaries of Vice Chancellor..... Shall we vote is down, Sir,

Mr. Speaker:- It is left to you'

డా. టి. వి. యచ్చె. చలపతిరావు:- లెచ్చ టు యూ అంటే ఎటూ. సర్? తమరు రూలింగ్ యావ్యాలి. Where the Minister can say 'that because nt is an autonomous body, I am not in a position to say' Atlest on piri-

ciple, we shall try to vote it down. Is he prepared to conduct an enquiry?

Mr. Speaker:- Whatever reply the Minister gives, it is not for me to make any observations. If the House feels, it is for the House to consider and they can vote it down,

Dr T. V. S. Chalapathi Rao :- We want your ruling, Sir. We have not received a satisfactory reply from the Minister.

Mr. Speaker.- I give a ruling on a point of order, if it relates to a contravention of rules.

Dr T. V. S. Chalapathi rao:- The point of order arises where the expenditure of an autonomous body is there and when we do not know any thing about that autonomous body under tha cover that it is an autonomous body, then the Speaker should give ruling.

Mr. Speaker:- How can it be?

Dr T. V. S. Chalapathi rao.-Governer's salaries are not voted. But here, it is a vote ondemand. Simply because it is an antonomousbody it cannot take shelter.

Mr. Speaker.- It is not proper for the Speaker to say whether it has to be voted or not...

Dr T. V. S. Chalapathi Rao :- I am not asking your advice as to how how we should vote. The point. is that the Agricultural University js clamied to be an autonomous body, The Damand relating to autonomous body—can it be voted here, under the cover that it is an autonomous body without getting any foformation from the concerned Minister ?

Mr. Speaker .. There is no separate demand under the head 'Agricultural University' There is only one Demand.

Dr T. V. S. Chalapathi Rao.- It is a part of of Demand,He has given a separte note, You have allowed Mr. Papi Reddy to make his observations also.

శ్రీ స. కంగారెడ్డి :.. అఖ్యతి. ఇష్టదు మంత్రీగారు సమాధానంచేచి కోసం చిజవాడ పాపిరెడ్డిగారు విషయాలైనా చెచితే కొంతవరకు సంతృప్తి కలిగేది. అఖ్యతి నమన్ అయినవ్వులేకిషాడ కొన్ని సందర్భాలలో సథ్యులు ఆశ్చేపల తెలిపినఁడు హౌన్కు వారిపైన దురభిపూర్వియం కలగకుండా ఎక్కుడో యూనివరిటీలేదు, కమ్మక ప్రానికింగా ఉంది కనుక కనీసం మంత్రీగారు విషయాలను తెలపుకొని చెప్పవలసిన శాధ్యత ఉంది. దీనిని ఇట్టి తెలిసినది ఏమిటంకే వైన చాన్సిలర్సు మంత్రీగార్డి ఏమణునా వదంలేదా అనే అభిపూర్వియానికి రావలసివస్తుంది. కాబట్టి గవర్నర్ మెంటు

సైల్ మెంటు చేయడం దగ్గ వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker,- we are not concerned with the relations between the Vice Chancellor and the Minister or between others. The House is least concerned with realtions. He might have his own reasons. I am not asking the Minister to disclose. వారి కారణాలు వారికి ఉండ వచ్చు వారు బహిరంగంగా చెప్పింది. ఏమిసంకే ఇది అటోనమ్బెట్టి. దానివిషయాలు, అంతా కూడా సంశ్ారముగా తెలియవ కాబట్టి సర్క్యూన్ సమాధానం, యిచ్చే స్థితిలోను అని వారు చెప్పారు.

డా. బి. వీ. యస్. చలవతిరావు:- ఎలట్రిక్ సిటీసరించి దానికి సంబంధించిన మంత్రీగారు ఎలా చెప్పారు? అర్. టి. సి. గురించి టార్మోఫోస్టమంత్రీగారు ఎలా చెప్పారు? దీవినిగురించి ఎండకు చెప్పారేదు:

మిషనర్ స్పీకర్:- డాక్టరుగారూ. ఇద్ద ఈచ్చే నాన్ ఇర్ మీ ఉఱల్ ఎవరు? ఏమి చేసి ఉండవలె, ఏ విధముగా వారు చేసి ఉండవలె అనేది,

It is not for me to say as to how the Minsster has to do.

డా. బి. వి. యస్. చలవతిరావు:- ఇది వైటర్ యిన్స్ అటాసమ్ దాక్టర్ పరిపాలన గురించి సభవారు చర్చించే అధికారము ఉండా లేదా : చర్చించే అధికారం అధికారము ఉన్నతరువాత వోటు చేసే అధికారం కూడా ఉంది కనుక అటో సమన్ పాది కనుక నేను జపాబు చెప్పాలేను అని చెప్పడం ఈట్ యిన్ ఆర్డర్?

The point of order I raised is whether the statement given by the Agriculture Minister that he is not in a position to say anything because it is autonomous body, is in order? My view is that is not so. Because, the Electricity Minister says about the Electricity Board and the Education Minister says about the there Universities ...

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :— whatever autonomy ou
Universities are enjoying at the moment has been given under law made by his House. So the functioning of the Universities are regulated by the provisions of the Act. If Hon'ble Members want that the Government should take particular action in a particular direction, it would be possible only to do so under the provisions of this Act. If it is viewed that the provisions of the Act are inadequate and the Government should be clothed with more powers even to interfere with that matter of autonomy it is a matter for the House to amend the laws and equip the Government with the powers, so long as these powers are not available to the Government, I am afraid, no useful purpose would be served. By simply presseng the Gov-

ernmet to do this or not to do that the problem cannot be solved.

Therefore we deleted that provision. So, today we find ourselves not in a position to adequately give directions or to do what the hon. members are suggesting us to do. Therefore it is no use going into that. It is a question of amending the law, that is a different matter. At the moment, we cannot do anything further than that. This has to be taken as a final decision. I am also add that the autonomy of a university is a little different from the autonomy of a Corporation, such as Electricity Board. There may be some provisions of controlling ultimately the policy matters etc. But in the case of universities' the autonomy is made very very absolute and there is no dispute about it. The autonomy of the University in matters of education has been something which is universally accepted all over the globe in all the countries. Therefore it is not possible for us to go beyond that and let the hon. members tell us under what provision of law we should act as to what they are asking us to do. That is a very simple thing. I am not shirking out any of the law made by the House.

(Many interruptions)

Dr. T. V. S. Chalapathi rao:- Dr. A. L. Narayana, Vice-Chancellor of the Andhra University (interruptions) Justice Gopala Krishnan Nair made enquiry.

Mr. Speaker:- Why are you going in to the matter which is not Proper. See original It is not relevant.

Shri Manik rao .-ಅಲ್ಲಿಕಲ್ಯಾರ್ಡ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಅಂದಣಹಾನ್ ಹಾಗೆ ಅನ್ವಯ.

In other States also particularly in Maharashtra in month of May, between some students and the teachers of the Agricultural College poou, some severe incident happened it is due to the selection of some students by the Selection Committee- in that particular instance two bodys died.

Mr. Speaker:- You are referring to what happened in Maharashtra

Mr. Manik rao: -The Government of Maharashtra have appointed a Committee to go through all the incidents of the Agricultural University.

Mr. Speaker:- We don't know the provisions of the Maharashtra Agricultural University.

Sri Manik Rao:- All the Agricultural Universities get grants from the Central Government. All the rules and regulations are framed. If the Government wanted the get the information of the rules that is not impossible, particularly from Maharashtra Agricultural University.

శ్రీ రఘవ్ అలి:- అధ్యక్ష, ఈ దీమాండుమీద మంత్రిగారు తమ రిస్టయిని పూర్తిచేసే ముందు గవర్న్ మెంటు తరఫున ఈ విషయాలన్నీ చెప్పి వుంటే ఒక రకమైన ఇంప్రెషన్ వచ్చేది. దానిని వారు ఆటోనమన్ బాటి అని పేరుతో వదు వేసినారు. సర్య స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి గల బాటి అనీ ఉద్దేశ్యంలో దానిని వదుపెట్టారు. అది ఒక అపోహాకు మూలమైనది. మేనేజింగ్ కమిటీలోవన్న పాపిరెడ్డిగారు మాట్లాడచానికి ముందుకు వచ్చారు. మాట్లాడకూడదు అనేది ఏమీ లేదు. అది ఆటోనమన్ బాటి అయిన దానికి గవర్న్ మెంటు గ్రాంటును ఇస్తున్నది. దానిలో జిగుపుతన్న అవకతవకల విషయములో అని ఆటోనమన్ బాటి అనే కారణములో దాటవేసి పరిస్థితి లేదు. గవర్న్ మెంటు గ్రాంటు ఇస్తున్నపుడు దానిలో వున్న అవకతవకల గురించి, నిర్వహణ విషయము మంత్రిగారు చెప్పి పుంటే బాగుండేది.

మిషన్ స్పీకర్ :- ఆటోనమన్ బాటినే గురించి కాని, యూనివర్సిటీస్ గురించి కాని, కార్బోరేషన్ గురించి కాని Generally they are financed by the Government.

శ్రీ రఘవ్ అలి:- మంత్రిగారు తమ రిస్టయిలో ఏది చెప్పినా సమాధానము కలిగేరి, అవసరముగా ఒక ఇంప్రెషన్ కటుగచేసి వదుల్ని పెట్టిదము మంచిద కాదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :- అధ్యక్ష, అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ ఆక్షు సెషను 11 సత్త సెషను 7 ప్రహారము యూనివర్సిటీలో మేనేజిమెంటు బాగా లేదన్నపుడు గవర్న్ మెంటు ఎంక్యూయిరీ చేయచానికి అధికారము వుంది. ఆ విధంగా ఒక కమిటీని వేస్తే మంచిది అదే పద్ధతి మీద అండ్రు యూనివర్సిటీ వ్యవహరములో వేశారు. దీనికి కూడా ఒక కమిటీని వేస్తే దీని ఆటోనమీకి భంగము కాదు. ఆక్షు ప్రకారము అవకాశము వుందని మనవి చెప్పునాను.

Sri P. V. Narasimha Rao.- where conditions are really ripe for an enquiry, that can be done. It is left to the Government. That is consistent with the autonomy. There is nothing wrong in it.

Sri C. V. K. Rao:- Is it the Government that has to decide? Can't the House go into it?

Mr. Speaker :- Government has certainly power to order enquiry. Now so many allegations are made and they see if an enquiry is necessary.

Sri P. V. Narasimha Rao:- I only submit that decision has to be left to the discretion of the Government.

Dr. T. V. S. Chalapati Rao:- A prima facie is made, Sir.

Sri C. V. K. Rao.- Is the Government asking for time to enq-

uire?

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి:- అభ్యాస, ఏదో లక్షారులో చెప్పిన విషయాలను వట్టుకొని ఇక్కడ చెప్పడము ఘంచిదికాదు. అచ్చి నీమీ సీరియస్ ఫాఫెన్ కాప్. సిలీ థింగ్స్ ని ఆధారముగా చేసుకొని గోరంతలు కొండంతలు చేసి మాట్లాడడముకో అరచు లేదు. ఇటువంటి అరచు. వట్టము లేని పనులు పెటుకొని ఈ సామొక్కు పైము అవసరముగా ఛేస్తే చేయడము కంటే.

(కే క 1)

పున్న విషయాలను దీసుకొని దేవానికి వని చేశ్చాము. ఎంచుకు వీలిని అవసరముగా వట్టించ్చుకొసడము అని మనిషులు చేసుకొను.

Sri A. Madan Mohan:- I have to submit two different points. One thing is about what he has stated, i. e., what Mr. Papi Reddi has stated. He has also said that he was not there in the House when Mr. Ratnasabhapati was winding up the discussion, as far as my knowledge goes.

Sri P. V. Narasimha Rao:- Are we going to dispute about the presence of the members? How is it relevant?

Sri A. Madan Mohan:- I am not disputing. Let the House be heard. I don't like to call for the proceedings of that day to the extent

Mr Speaker :- The point is the speeches throughout cannot be verified. When the member has stated certain things, you can verify with reference to Sri B. Ratnasabhapathi.

Sri A. Madan Mohan:- The second point which I would like to submit is this: in the case of Director of Medical and Health Services, some hon. Members have actually levelled some allegations and an enquiry was ordered. And I do not understand why two different standards should be applied, which is most unfair. Thirdly, the Education Minister has said that the rules made by this House vis-a-vis the autonomy of the university, does not contemplate or give scope for enquiry.

Sri P. V. Narasimha Rao:- He is trying to mis-interpret me.

Mr Speaker:- What I said was, so far as the Speaker is concerned, he has no powers to constitute a House Committee for enquiry. That is what I said.

Sri A. Madan Mohan:- I am not speaking about the speaker. I am speaking of the Education Minister.

Sri P. V. Narasimha Rao:- There is no need to misinterpret. The point is very simple. The House has given certain autonomous

654   21st August, 1971   Annual Financial Statement (Budget)
For 1971-72 (Voting Demand for grants)

powers to the university and on the other hand it is this House that sanctions the Demand. That means, the universities are giving money and they are asked to function according to a law made by this House. Now, if this House is not satisfied with the functioning of University, this house can refuse to grant the demand. That is a very simple thing.

Sri A. Madan Mohan:- It is shifting the grant.

Di. T. V. S. Chalapati Rao:- They are misusing their majority.

Sri P. V. Narasimha Rao :- I have not shifted.

Mr. Speaker.- The House is adjourned to meet at 3 p. m. on Wednesday, the 25th August, 1971.

The House then adjourned till Three of the clock
on wednesday the 25th August, 1971.
